

- Καλημέρα σε όλους.
- Καλημέρα, καλή δύναμη.
- Συνεχίζεται η διακοπείσα συνεδρίαση.
- Να συγχαρούμε κατ' αρχήν το δικαστήριο σας κυρία Πρόεδρε γιατί άλλαξαν τα πράγματα, αν έχουμε και το θέμα της πυρόσβεσης σωστά τότε, δηλαδή για να ξέρουμε από που θα φύγουμε...
- Το δικαστήριο δεν έχει αρμοδιότητα...
- Μάλλον είχαμε άδικο που φωνάζαμε κυρία Πρόεδρε.
- Κύριοι συνήγοροι εγώ θα εκφωνήσω τα ονόματα των κατηγορουμένων και εμείς να χαρούμε αν μπορούμε να κάνουμε καλύτερα όλοι την δουλειά μας.
- Και εμείς θα κάνουμε αυτό που πρέπει. Εμείς θα λέμε αυτό που πρέπει. Και εμείς την δουλειά μας κάνουμε κυρία Πρόεδρε.
- Εννοείται.
- ...αίθουσα εξαιρετική.
- Σήμερα την κάνουμε καλύτερα πάντως από παλιά όπως βλέπετε.
- Πολύ καλύτερα.
- Και με μικρόφωνα και με έδρανα.
- Και πρέπει να το συγχαρούμε αυτό το πρώτο βήμα θετικό, σημαντικό.
- Με την τρίτη πετύχαμε.
- Με κάνει χαρούμενη να σας βλέπω χαρούμενους.
- Σήμερα είμαστε.
- Αλλά τώρα θα συνεχίσουμε την διαδικασία. Ο κύριος Βασίλειος Σαμαράς;
- Εκπροσωπείται κυρία Πρόεδρε Στέφανος Παντζαρτζίδης ΑΜ 468 ΔΣ Λαρίσης.
- Και Τριανταφυλλιά Κωστούλη ΑΜ...ΔΣ Λάρισας.
- Δημήτριος Νικολάου;
- Απών.
- Κωνσταντίνος Παυλόπουλος;
- Ο κύριος Παυλόπουλος ο τρίτος, ο τέταρτος και ο 16ος εκπροσωπούνται δικηγόρος Λάρισας Νίκος Νάνος ΑΜ 727.
- Ο κύριος Κωνσταντίνος Μουρουδέλης;
- Εκπροσωπείται από τον δικηγόρο Λάρισα Νασιάρα Ιωάννη ΑΜ 1697.
- Ο κύριος Ιωάννης Παληθοδόωρος;
- Ο 6ος, ο 12ος Ζαχαρίας Στουρνάρας και η 36η Στυλιανή Κολιοπούλου εκπροσωπούνται Δημήτριος Ιωαννίδης ΑΜ 18722 ΔΣ Αθηνών.
- Ο κύριος Κυριαζόπουλος;
- Εκπροσωπείται από τον κύριο Στέλιο Κατσέλη τον οποίο αναπληρώνω σήμερα δικηγόρος Νασιάρας Ιωάννης, σας προσκομίζω και την σχετική εξουσιοδότηση του συναδέλφου.
- Στυλιανός Κατσέλης Ιωάννη ΝασιάρΑ ΔΣ Λάρισας ΑΜ 1697, σας έχει ήδη διορίσει ή είναι τον πρώτον;
- Μάλιστα, έχω ήδη νομιμοποιηθεί κατά την δεύτερη συνεδρίαση.
- Ο κύριος Πέτρος Πανόπουλος;
- Εκπροσωπείται Αλέξανδρος Δημάκης ΑΜ 16627 ΔΣ Αθηνών.
- Ο κύριος Γρηγόριος Σαμπατακάκης;
- Εκπροσωπείται από Λυδία Σαμαρά ΑΜ 541 ΔΣ Βόλου, ο κύριος Σινέλης κωλύεται σήμερα δεν θα είναι στο δικαστήριο σας.
- Ο κύριος Ζαχαρίας Στουρνάρας είπαμε εκπροσωπείται. Ο κύριος Σπυρίδων Κλέαρχος Πατέρας;
- Παρών.
- Ο κύριος Αθανάσιος Κοτταράς;
- Εκπροσωπείται Κοσμάς Γιακουμάτος ΑΜ 17024 ΔΣ Αθηνών.

- Ο κύριος Διονύσιος Ράππος;
- Απών.
- Ο κύριος Βασίλειος Παππάς;
- Ο κύριος Παππάς, ο κύριος Δένης και ο κύριος Τσοτσόρος και ο κύριος Χρονάκης, δηλαδή 17ος, 21ος, 26ος και 29ος Παπαδέλης Δημήτριος ΑΜ 11188 ΔΣ Αθηνών.
- Ο κύριος Κωνσταντίνος Βενετσιανάκος;
- Παρών.
- Ο κύριος Απόστολος Τσακίρης;
- Παρών.
- Ο κύριος Εμμανουήλ Γεωργιλιάκης;
- Παρών.
- Ο κύριος Δένης είπαμε παρίσταται δια.
- Ναι κυρία Πρόεδρε.
- Ο κύριος Άνθιμος Αμανατίδης;
- Παρίσταται δια Νικολάου Βιτώρου ΑΜ 26698 ΔΣ Αθηνών.
- Ο κύριος Παύλος Κουζής;
- Παρών.
- Η κυρία Λουκία Τουμπανάκη;
- Παρίσταται δια Θρασυβούλου Κονταξή και Θεοδοσίου Κονταξή ΑΜ 1663 και 43792 ΔΣ Αθηνών.
- Ο κύριος Σταμάτιος Ελευθερίου;
- Παρίσταται δια Δημητρίου Μπαλατσούκα ΑΜ 701 ΔΣ Λαρίσης.
- Ο κύριος Δημήτριος Τσοτσόρος, τον είχατε πει. Ο κύριος Αθανάσιος Βούρδας;
- Εκπροσωπείται δια Γεωργίου Κακουλάκη ΑΜ 19303 ΔΣ Αθηνών.
- Ο κύριος Χρήστος Διονέλης;
- Παρών.
- Παρίσταται κυρία Πρόεδρε.
- Ο κύριος Κωνσταντίνος Χρονάκης είπαμε παρίσταται δια . Ο κύριος Χρήστος Βίνης;
- Εκπροσωπείται Ιωάννης... Ιωάννης Ηρειώτης και Μυλωνόπουλος Χρήστος.
- Η κυρία Ιωάννα Τσιαπαρίκου;
- Εκπροσωπείται από τον ομιλούντα Ιωάννης Λάγκας ΑΜ 19936 ΔΣ Αθηνών και Παναγιώτης Σκαρογιάννης ΑΜ 17562 ΔΣ Αθηνών.
- Ο κύριος Γεώργιος Πατσιαβός;
- Είναι απών, εκπροσωπείται από τον κύριο Μανιάτη τον οποίο και αναπληρώνω.
- Είστε ο κύριος;
- Δημήτριος Κοτύλιας ΑΜ20602 ΔΣ Αθηνών.
- Έχει δοθεί εξουσιοδότηση;
- Κυρία Πρόεδρε απλώς είναι στο δρόμο μέχρι να έρθει κάνω την αναπλήρωση εγώ.
- Η κυρία Αικατερίνη Δεμερτζή;
- Παρίσταται δια Δημήτριος Κοτύλιας ΑΜ 20602 ΔΣ Αθηνών.
- Ο κύριος Maurizio Carotorto;
- Εκπροσωπείται από τον κύριο Γιαννίδη Ιωάννη, Νατάσα Καίσαρη και Οββαδία Ναμία.
- Ο κύριος Luigi Bussoletti;
- Υπάρχει διαφοροποίηση εκεί Ναμίας, Τζεβελέκος και Τσάκαλη.
- Τώρα θα συνεχίσουμε...
- Κυρία Πρόεδρε με συγχωρείτε πάρα πολύ που διακόπτω δεν εκφωνήσατε το όνομα του κυρίου Σπηλιόπουλου Κωνσταντίνο τον 11ο.
- Παρίσταται δια;
- Παρίσταται δια Φιλίππου Σαμαρά, του κυρίου Δημακόπουλου και του κυρίου Μπαλιτσάρη δικηγόρου Αθηνών. Σε αυτό το σημείο κυρία Πρόεδρε αν μου επιτρέπετε δοθείσας ευκαιρίας να κάνω μια δήλωση ότι ανακαλώ και αναιρώ την προηγούμενη δήλωση για τις παραστάσεις προς υποστήριξη κατηγορίας για τον κύριο Σπηλιόπουλο, να θεωρηθεί ως μη

γινόμενη. Δεν υπάρχει καμία αντίρρηση και καμία επιφύλαξη. Και σε αυτό το σημείο ο κύριος Δημακόπουλος υπερασπιστής έχει μια δήλωση την οποία θα καταχωρήσω στα πρακτικά. Ο οποίος δηλώνει ότι: "ουδέποτε διανοήθηκα έστω και να προβάλλω αντιρρήσεις κατά της παράστασης προς υποστήριξη των κατηγοριών των συγγενών των θυμάτων και των παθόντων του τραγικού συμβάντος των Τεμπών. Οι λόγοι για τους οποίους ευλόγως και αβασίμως υποστηρίζεται η πλήρης αθωότητα του κυρίου Σπηλιόπουλου δεν αναιρούν το δικαίωμα των συγγενών να παραστούν προς υποστήριξη των κατηγοριών ως πλήρως νομιμοποιούμενοι προς τούτο. Υπό αυτά τα δεδομένα προφανώς ο συνάδελφος συνυπερασπιστής κύριος Φίλιππος Σαμαράς επεδίωξε να αναδείξει την αθωότητα του εντολέως μας και όχι να αντιλέξει κατά της παράστασης των συγγενών".

- Κυρία Πρόεδρε και το 10ο δεν εκφωνήσατε Παναγιώτη Θεοχάρη, εκπροσωπείται από εμένα Ευάγγελο Γεωργακόπουλο.
- Ο Παναγιώτης Θεοχάρης ναι.
- Ο κύριος Βασίλειος Σαμαράς;
- Κυρία Πρόεδρε με συγχωρείτε που παρεμβαίνω, λέγομαι Τζαννετής είμαι συνήγορος του κυρίου Πατέρα του 13ου κατηγορουμένου, επειδή με τον κύριο Σοφό έχουμε μια κοινή υποχρέωση στην Αθήνα και πρέπει να αναχωρήσουμε το δυνατόν συντομότερα θα παρακαλούσαμε να προηγηθούμε, έχουμε ενημερώσει τους συναδέλφους. Δεν υπάρχει αντίρρηση.
- Καμία αντίρρηση το δικαστήριο, εφόσον οι συνάδελφοι σας συμφωνούν.
- Εάν θέλει ο κύριος Σοφός να προηγηθεί;
- Ο κύριος Σοφός δεν έχει έρθει ακόμα γιατί εκφώνησα...
- Όχι εδώ είναι.
- Λοιπόν εσείς θα διαχειριστείτε την σειρά σας. Ο κύριος Σοφός λοιπόν πρώτα θα συμπληρώσει τις αντιρρήσεις του για τον κύριο Νικολάου.
- Ευχαριστώ πολύ κυρία Πρόεδρε, Σοφός Θεμιστοκλής, εκπροσωπώ τον δεύτερο των κατηγορουμένων κύριο Δημήτριο Νικολάου και επιτρέψτε μου κυρία Πρόεδρε, σεβαστό δικαστήριο να συνεχίσω από το σημείο το οποίο αναπτύξαμε την ένσταση κατά της δήλωσης υποστήριξης της κατηγορίας του ελληνικού δημοσίου και εν συνεχεία να αναφερθώ δι ολίγων στην δήλωση υποστήριξης κατηγορίας των δικηγορικών συλλόγων. Συμπληρωματικώς σε όσα αναπτύξαμε την προηγούμενη φορά κατά της δήλωσης παράστασης του ελληνικού δημοσίου δια της οποίας ανέπτυξε ο εντολέας μου λεπτομερώς τους λόγους για τους οποίους πρέπει να απορριφθεί και η οποιαδήποτε αξίωση του ελληνικού δημοσίου να παραπεμφθεί στα αρμόδια δικαστήρια επάγομαι τα κάτωθι: η από 23 Μαρτίου 2026 δήλωση του ελληνικού δημοσίου κυρία Πρόεδρε ερείδεται επί των άρθρων 932 και 914 του Αστικού Κώδικα όπως τουλάχιστον εισάγεται στη δήλωση ενός φύλλου που έχει προσκομιστεί επομένως αφορά σε αποζημιωτική αξίωση του Αστικού Κώδικα για την οποία πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς όλες οι προϋποθέσεις της αστικής απαίτησης εξ αδικοπραγίας και για την ποινική δίκη πρέπει να προκύπτει αμεσότητα της ζημίας ως αμέσως παθόντος, αυτή η προϋπόθεση συντρέχει φυσικά, το αναφέραμε και την προηγούμενη φορά, για όλες τις δηλώσεις που εγένοντο από οικογένειες και οικείους θανόντων και τους τραυματισθέντες επίσης, οι οποίοι αναντιλέκτως έχουν πληγεί βαρύτατα από την απώλεια των οικείων προσώπων και συγγενών τους ή και έχουν τραυματιστεί. Δεν είναι αμέσως ζημιωθέν το ελληνικό δημόσιο, το οποίο επιχειρεί να εισέλθει εκ πλαγίου στην παρούσα δίκη προκειμένου να δίνει τη δυνατότητα στην εκτελεστική εξουσία να χειραγωγεί την κοινή γνώμη με δηλώσεις που αφορούν άμεσα τις θεμελιώδεις ελευθερίες μου, ειδικότερα, ο αναπληρωτής υπουργός μεταφορών Κωνσταντίνος Κυρανάκης αναφερόμενος στη δίκη για την τραγωδία των Τεμπών δήλωσε χαρακτηριστικά, σας προσκομίζω το σχετικό απόσπασμα αμέσως μετά την υποβολή της ενστάσεως Νικολάου στα μέσα μαζικής ενημέρωσης για τους τέσσερις κατηγορουμένους που στόχευσε για λόγους που μόνο εκείνος και η ομάδα αλήθειας γνωρίζει τα εξής, έχουμε κατηγορουμένους

που είναι επιχειρησιακά υπεύθυνοι που αν είχαν κάνει σωστά τη δουλειά τους εκείνη την ημέρα δεν θα είχαμε Τέμπη, πρόσθεσε δε πως αν είχαν πράξει το καθήκον τους θα είχαν σωθεί 57 ζωές. Αυτό κυρία Πρόεδρε συνιστά ευθεία παρέμβαση του εκπροσώπου του ελληνικού δημοσίου, του κατεξοχήν υπαίτιου για το έγκλημα αυτό και ευθεία παραβίαση του δικαιώματος στη δίκαιη δίκη και του τεκμηρίου αθωότητας παραβιάσεις τις οποίες ήδη προβάλλω προς το σεβαστό δικαστήριό σας, καταδεικνύει δε τις προθέσεις που έχει ο πολιτικός Προϊστάμενος του Νομικού Συμβουλίου του κράτους, το οποίο αντί να ελέγξει τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων προτού καν λάβει αντίγραφα και μελετήσει τη δικογραφία λαμβάνει αυθημερόν το υπ' αριθμόν 47298/20-3-2026 έγγραφο σημείωμα του κυρίου Κυρανάκη που περιήλθε στο Νομικό Συμβούλιο του κράτους με ένα e-mail και χορήγησε άκριτα την εντολή συντρεχουσών των προϋποθέσεων, όπως λέει στο έγγραφο, του άρθρου 24 του νόμου 4831/2021 στο Νομικό Συμβούλιο Λάρισας, Μανωλάκη 13-15, να δηλώσει την παράσταση του ελληνικού δημοσίου ειδικά εναντίον του Δημητρίου Νικολάου. Αναφέρομαι στις διατάξεις του 171 παράγραφος 3, δεν θα διαβάσω διατάξεις του νόμου, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και τα 63 επόμενα, η έννοια και η θέση του πολιτικώς ενάγοντος ή υποστηρίζοντος της κατηγορίας επαναπροσδιορίστηκε μετά την ψήφιση και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του 4620/2019, αποσυνδέθηκε δε η πολιτική αγωγή από την ανάγκη εισαγωγής αστικής αξίωσης στο ποινικό δικαστήριο, η παράσταση πολιτικής αγωγής ή υποστήριξη κατηγορίας πλέον ενώπιον του ποινικού δικαστηρίου χωρεί μόνο προς υποστήριξη κατηγορίας, ενώ δεν προβλέπεται η δήλωση προς αποκατάσταση της υλικής και ηθικής βλάβης, ενώ ο νόμος 4831/2021 που επικαλείται το ελληνικό δημόσιο εν προκειμένω είναι νόμος οργανικού και διαδικαστικού χαρακτήρα και μόνον, το άρθρο 24 δεν καθεδρύει νέο ουσιαστικό δικαίωμα παράστασης προς υποστήριξη κατηγορίας του ελληνικού δημοσίου, ούτε διευρύνει την έννοια του αμέσως παθόντος, απλώς καθορίζει ποιο όργανο και με ποιά διαδικασία θα υποβάλει τη δήλωση υπό την αυστηρή προϋπόθεση όπως λέει το άρθρο 24 ότι το δημόσιο νομιμοποιείται με βάση τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Αν το δημόσιο δεν είναι αμέσως παθών ο νόμος 4831/2021 δεν μπορεί να του δώσει αυτή την ιδιότητα, το επιτρεπτό της παραστάσεως προβλέπεται ειδικότερα σε ειδικούς νόμους, οι οποίοι βεβαίως μετά το 4620/2019 έχουν καταργηθεί, έλεγε δηλαδή το άρθρο 5 του Νομοθετικού Διατάγματος 2711/1953 ότι το δημόσιο και πάλι εκεί ανέφερε τις προϋποθέσεις να είναι αμέσως παθών και όχι εμμέσως ζημιωθέν δια τα εξ ουιούδηποτε αδικήματος απορρεούσες αξιώσεις περί αποζημιώσεως να παρίσταται ενώπιον του ποινικού δικαστηρίου. Ο έμμεσα ζημιωθής στερείται του δικαιώματος αυτού στην ποινική δίκη, στην περίπτωση αυτή έχουμε διατάραξη ασφάλειας συγκοινωνιών κατά άρθρον 291 και ανθρωποκτονίας και σωματικές βλάβες όπου στην μεν πρώτη το έννομο αγαθό είναι η ασφάλεια των συγκοινωνιών και η προστασία του κοινού, ενώ στην δεύτερη του εννόμου αγαθού της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας. Το δημόσιο και στις δύο πράξεις είναι προφανώς τρίτος και μάλιστα ο κατ' εξοχήν υπαίτιος τρίτος για την πρόκληση αυτού του τραγικού αποτελέσματος. Ο ΟΣΕ ή αντίστοιχα η Hellenic Train αντίστοιχα για το δικό της αντικείμενο αποτελεί διακριτό νομικό πρόσωπο με δική του περιουσία και νομική προσωπικότητα. Το δημόσιο υποστηρίζει ότι το σιδηροδρομικό δίκτυο ανήκει στο κράτος και η καταστροφή του συνιστά άμεση περιουσιακή ζημία του δημοσίου, αυτή η ζημία κυρία Πρόεδρε είναι αντανakλαστική, το έγκλημα της διατάραξης συγκοινωνιών στρέφεται κατά της ασφάλειας των χρηστών και όχι κατά της περιουσίας του δημοσίου, η οικονομική επιβάρυνση του κρατικού υπολογισμού για την οποία επίσης είναι αποκλειστικά υπαίτιο το ελληνικό δημόσιο αποτελεί κλασικό παράδειγμα στη νομολογία, στην οποία θα αναφερθώ έμμεσα και αντανakλαστικής ζημίας. Το δημόσιο συχνά προβάλλει μια ιδιότυπη θεωρία ότι εκπροσωπεί το γενικότερο δημόσιο συμφέρον ή την εύρυθμη λειτουργία του κράτους που τρώθηκε βάνουσα, ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας δεν γνωρίζει παράσταση για λόγους γενικού δημοσίου συμφέροντος, ούτε παραχωρεί στο δημόσιο ρόλο υπέρ Εισαγγελέως, την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος στην ποινική δίκη την έχει ασκήσει ήδη η πολιτεία μέσω του

Εισαγγελέα, ο οποίος ασκεί την ποινική δίωξη. Ο Άρειος Πάγος εμφανίζεται ιδιαιτέρως αυστηρός στην αποδοχή των δηλώσεων του δημοσίου όταν εμφανίζεται σε δίκες που αφορούν κυρίως ανθρωποκτονίες ή καταστροφές περιουσίας νομικών προσώπων, έχει κριθεί επανειλημμένως ότι η ηθική βλάβη δεν μπορεί να θεμελιωθεί απλώς και μόνο επειδή μειώθηκε το κύρος του κράτους ή των θεσμών του, το εν λόγω ζήτημα αγγίζει τον πυρήνα της δογματικής του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι το δημόσιο, πέραν των βαρύτατων ευθυνών του, έχει υποστεί έμμεση ζημία και σοβαρή μείωση του κύρους του κράτους από αποκλειστική υπαιτιότητά του και ως εκ τούτου η επίκληση του ανεπαρκούς λόγου νομιμοποίησης αυτού βρίσκει στέρεο έρεισμα σε πάγια νομολογιακά κριτήρια του Αρείου Πάγου. Ο Άρειος Πάγος 550/2021 έχει ξεκαθαρίσει ότι για να νομιμοποιείται κάποιος και το δημόσιο ως αμέσως παθών η ζημία ή ηθική βλάβη που επικαλείται πρέπει να υπάγεται στο προστατευτικό εύρος του ποινικού νόμου που εφαρμόστηκε. Διακρίνει δε αυστηρά τον αμέσως παθόντα από τον εμμέσως ζημιωθέντα, Άρειος Πάγος ενδεικτικώς 1085/2018, 1177/2019. Τρίτα πρόσωπα που υφίστανται οικονομικές ή άλλες επιπτώσεις λόγω της βλάβης που υπέστη ο κύριος φορέας του εννόμου αγαθού στερούνται δικαιώματος παράστασης στην ποινική δίκη. Ο φορέας διαχείρισης της υποδομής ΟΣΕ ή της λειτουργίας Hellenic Train αποτελούν διακριτά νομικά πρόσωπα με αυτοτελή περιουσία, οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί αντανakλαστική και ως εκ τούτου έμμεση ζημία και δεν νομιμοποιεί το δημόσιο ποινικά αλλά μόνο αστικά. Το δημόσιο σχεδόν πάντα δηλώνει παράσταση για ηθική βλάβη λόγω προσβολής και μείωσης του κύρους, ωστόσο ο Άρειος Πάγος απαιτεί αυστηρή και εξειδικευμένη αιτιολογία για τη θεμελίωση της ηθικής βλάβης στα νομικά πρόσωπα, ενδεικτικά 654/2011, Άρειος Πάγος 57/2025. Στην περίπτωση που κρίνεται σήμερα από το δικαστήριό σας οι πράξεις δεν στρέφονται κατά του κράτους, ούτε είχαν σκοπό να μειώσουν το κύρος του, η επίκληση της μείωσης του κύρους της δημόσιας διοίκησης από το τραγικό έγκλημα της ίδιας της πολιτικής εξουσίας αποτελεί γενική και αφηρημένη έννοια, η οποία αν γινόταν δεκτή θα επέτρεπε στο δημόσιο να παρίσταται παντού. Δεν μπορεί να θεμελιωθεί να εισπράκτω από την τέλεση ενός εγκλήματος ηθική βλάβη στο ελληνικό δημόσιο, καθώς η προστασία του γενικού δημοσίου συμφέροντος έχει ήδη ανατεθεί εκ του Συντάγματος στον παριστάμενο Εισαγγελέα της έδρας. Η ένσταση αποβολής του ελληνικού δημοσίου είναι νόμιμη και βάσιμη, ο νόμος 4831/2021 αποτελεί απλό όχημα και δεν παρέχει ουσιαστική νομιμοποίηση εφόσον ο φορέας είναι διακριτό νομικό πρόσωπο και οι φορείς της ζωής είναι ιδιώτες το δημόσιο είναι τρίτος, εμμέσως ζημιωθείς. Περαιτέρω τα αυτά ισχύουν κατά τον κατά την μείζονα πρόταση τουλάχιστον του νομικού μέρους επί των δηλώσεων των δικηγορικών συλλόγων. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών όπως και σαράντα οκτώ ακόμη Δικηγορικοί Σύλλογοι ανά την Ελλάδα, όπως αυτοί παρατίθενται στους υπ αριθμόν 180 έως 229 κλητευθέντες στο Κλητήριο Θέσπισμα που μου επιδόθηκε και η Πανελλήνια Ένωση Προσωπικού Έλξης εδρεύουσα στον Πειραιά έχουν δηλώσει παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας ενεργώντας αδιαμφισβήτητα θεσμικώς για τη διασφάλιση της διαφάνειας στη δικαστική έρευνα. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών επίσης, τον οποίο ο συνήγορός μου είχε την τιμή να εκπροσωπήσει στο παρελθόν, εκλεγμένος από το μεγαλύτερο σώμα των δικηγόρων στην Ελλάδα, έχει εκφράσει την αλληλεγγύη τους στους συγγενείς των θυμάτων και έχει δεσμευτεί να συνδράμει με κάθε τρόπο

- και κόστος στην απόδοση ευθυνών. Περαιτέρω, ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών και ορθώς έχει καλέσει σε συλλαλητήρια όπως αυτό της 28 Φεβρουαρίου του 2026 για τα 3 χρόνια από το έγκλημα και έχει αποφασίσει στοχευμένες αποχές των δικηγόρων επισημαίνοντας την ανάγκη απονομής της Δικαιοσύνης. Έχει υπογραμμίσει ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών ότι τα αρμόδια όργανα πρέπει να διερευνήσουν σε βάθος την υπόθεση, αντίστοιχα είχα την τιμή με τον συνάδελφό μου κύριο Θεόδωρο Μαντά να εκπροσωπήσουμε την Ολομέλεια και τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς στην Κωνσταντινούπολη για αντίστοιχους λόγους. Την 8 Μαρτίου ανακοινώθηκε από την

Ολομέλεια Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Αθηναίων ότι το Προεδρείο θα παραστεί κατά την έναρξη της δίκης και παρίσταται κατ' άρθρον 90 του Κώδικα περί δικηγόρων χωρίς την απαιτούμενη ανάπτυξη του εννόμου συμφέροντος ως αμέσως παθόντος από τις αποδιδόμενες πράξεις του εκ εκδικαζόμενου κατηγορητήριου. Στο πλαίσιο αυτό η Ολομέλεια πρότεινε στους Δικηγορικούς Συλλόγους της χώρας να ορίσουν πληρεξουσίους για τη συμμετοχή τους στην δίκη και την υποστήριξη της κατηγορίας, με όλο τον δέοντα σεβασμό προς τους Δικηγορικούς Συλλόγους επαγόμεθα τα κάτωθι: το επιτρεπτό της δήλωσης παράστασης προς υποστήριξη κατηγορίας προβλέπεται στο άρθρο 90 του Κώδικα περί δικηγόρων, ειδικότερα στους Δικηγορικούς Συλλόγους κατά το άρθρο 90 του 4194/2013 ανήκει η υπεράσπιση των αρχών του κράτους δικαίου και των κανόνων σε μια δημοκρατική πολιτεία, η διασφάλιση της λειτουργίας μιας ανεξάρτητης Δικαιοσύνης, η φροντίδα και μέριμνα για τη συνδρομή των προϋποθέσεων για την αξιοπρεπή άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος, η μέριμνα για το σεβασμό και την τιμή που οφείλει να απολαμβάνει ο δικηγόρος από τη δικαστική και κάθε άλλη αρχή και εξουσία κατά την άσκηση του λειτουργήματος του, η διατύπωση επίσης γνώμων και προτάσεων που αφορούν στη βελτίωση της νομοθεσίας, την ερμηνεία και την εφαρμογή της. Στο πλαίσιο αυτό κυρία Πρόεδρε οι Δικηγορικοί Σύλλογοι πράγματι αναγνωρίζονται ως σύμβουλοι της πολιτείας, ως συλλειτουργοί της Δικαιοσύνης και συμμετέχουν υποχρεωτικά στις σχετικές νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Στην παράγραφο Ζ προβλέπεται ειδικότερα ότι ανήκει στους Δικηγορικούς Συλλόγους η άσκηση παρεμβάσεων ενώπιον δικαστηρίων και κάθε Αρχής για κάθε ζήτημα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού, οικονομικού ενδιαφέροντος και περιεχομένου. Η παρέμβαση δεν προβλέπεται στην ποινική δίκη, αφορά παρεμβάσεις για θέματα που ενδιαφέρουν τα μέλη του συλλόγου ή το δικηγορικό σώμα γενικότερα, καθώς και για κάθε ζήτημα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού ή οικονομικού ενδιαφέροντος. Εν προκειμένω ουδόλως τίθεται εν αμφιβόλω η ex lege αρμοδιότητα εκάστου Δικηγορικού Συλλόγου να εκφράζει με κάθε τρόπο τη σαφή τοποθέτησή του με σκοπό την υπεράσπιση των αρχών και των κανόνων του κράτους δικαίου σε μια δημοκρατική πολιτεία, η φροντίδα και μέριμνα για τη συνδρομή των προϋποθέσεων για την αξιοπρεπή άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος και η μέριμνα για τον σεβασμό και την τιμή που οφείλει να απολαμβάνει ο δικηγόρος από τη Δικαστική και κάθε άλλη Αρχή και η διατύπωση γνώμων και προτάσεων είναι μεγάλη κατάκτηση όλων ημών των ενεργών μελών της ευρύτερης Δικηγορικής Κοινότητας, να αναγνωρίζομαστε απ' ευθείας εκ του νόμου ως σύμβουλοι της πολιτείας και ως συλλειτουργοί να συμμετέχουμε υποχρεωτικά στις σχετικές νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Έχει θεσμοθετηθεί πράγματι αυτή η παρέμβαση ώστε να αποτελούν ταυτόχρονα τον σύμβουλο και αυστηρό κριτή της πολιτείας, έχουμε δει στο παρελθόν τον Δικηγορικό Σύλλογο να παρεμβαίνει σε δίκες που αφορούν σε άδικη αντιμετώπιση δικηγόρων στο πλαίσιο διεξαγωγής δίκης και άλλες περιπτώσεις που αντιμετωπίστηκαν σθεναρώς, τίθεται όμως εν προκειμένω ευλόγως το ερώτημα με ποιά κριτήρια και κατά πόσον είναι επιτρεπτή γενικώς σε κάθε Δικηγορικό Σύλλογο, όπως εν προκειμένω τους Δικηγορικούς Συλλόγους που έχουν υποβάλλει τη δήλωση υποστήριξης της κατηγορίας, δηλαδή μιας θέσης exnatura και exofitsio εχθρικής προς τον κατηγορούμενο, θέσεις υποστηρικτικής της σε βάρος του κατηγορίας χωρίς να φέρει το υπηρεσιακό καθήκον που έχει ο Εισαγγελικός και Δικαστικός Λειτουργός εκ του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, να αναζητεί κάθε περιστατικό που συντείνει στην αποκάλυψη της αλήθειας και την αθωότητα του κατηγορουμένου, εφόσον ο χαρακτήρας και η ίδια η φύση των σκοπών του Δικηγορικού Συλλόγου προβλέπονται περιοριστικώς από το νόμο δεν παρέχονται εν προκειμένω τα εχέγγυα της δίκαιης δίκης για μια τέτοια μη νόμιμη παράσταση υποστήριξης κατηγορίας κατά των κατηγορουμένων τοποθετούμενοι ως διάδικοι, τους οποίους επιβαρύνει κατηγορούμενους αντίθετα με τους όρους της Αρχής της νομιμότητας που διέπει την ποινική δίκη. Ο νόμος 4194/2013 κυρία Πρόεδρε που μας έχει απασχολήσει αρκετά στο παρελθόν περιορίζει τη δυνατότητα αυτή του Δικηγορικού Συλλόγου να παρεμβαίνει για κάθε ζήτημα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού, οικονομικού

ενδιαφέροντος και περιεχομένου που ενδιαφέρει τα μέλη του συλλόγου ή το Δικηγορικό Σώμα γενικότερα, καθώς και για κάθε ζήτημα εθνικού ενδιαφέροντος. Η δίκη αυτή δεν αποτελεί αντικείμενο ενδιαφέροντος των μελών των Δικηγορικών Συλλόγων ή του Δικηγορικού Σώματος γενικότερα, ούτε εντάσσεται στην κατηγορία αυτή, καθίσταται αναγκαία μια προσέγγιση γραμματικής και τελολογικής ερμηνείας του άρθρου 90 του νόμου 4194 και μια σε βάθος ιστορική αναζήτηση αντίστοιχων περιπτώσεων πολυπρόσωπων δικών που έλαβαν μεγάλη δημοσιότητα, πολιτικές προεκτάσεις, έντονο κοινωνικό αντίκτυπο και αιματηρό αντίτιμο για τους συμπολίτες μας και η αναζήτηση των λόγων για τους οποίους ειδικά κατ' εξαίρεση για τη δίκη αυτή θα πρέπει να θεωρηθεί επιτρεπτή μια τέτοια παράσταση των συνδικαλιστικών οργάνων του Δικηγορικού Σώματος, εφόσον μετέχουν της δίκης ως διάδικοι θα υποβάλουν ερωτήσεις προς τους μάρτυρες, θα ασκούν τα δικαιώματά του διαδίκου ισότιμα με αυτά των κατηγορουμένων με αποκλειστικό σκοπό την εκδήλωση του εν λόγω ενδιαφέροντος, από πού προκύπτει η υποχρέωσή τους να αναζητήσουν την αλήθεια; το αντίθετο, τοποθετούνται. Αντιλαμβάνεται κανείς σοβαρότατα πλέον τη σύγκρουση καθηκόντων, την οποία αντιμετωπίζει ο εκπρόσωπος εκάστου Δικηγορικού Συλλόγου να προστατεύει μεν τα μέλη των Δικηγορικών Συλλόγων, να σέβεται και να τηρεί την αρχή της νομιμότητας και του κράτους δικαίου τοποθετούμενο ρητά κατά του κατηγορουμένου λαμβάνοντας θέση a priori εναντίον του κατηγορουμένου και ζητώντας την καταδίκη του, αυτό όμως κυρία Πρόεδρε δεν συνιστά δίκαιη δίκη, αλλά αντιθέτως μια οξεοβασική ανισορροπία που κλονίζει το ρη της αρχής της νομιμότητας, τα θεμέλια της δίκης και του τεκμηρίου της αθωότητας που επιβάλλεται σε μία ποινική δίκη. Ήδη με μια τέτοια παράσταση υποστήριξης κατηγορίας από Δικηγορικούς Συλλόγους και πομπώδεις ανακοινώσεις στη συνέχεια έζηθεν της αιθούσης μπροστά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης προς ικανοποίηση διαφόρων ιδιωτικών και δημοσίων συμφερόντων και σκοπών επιτυγχάνεται μια περιττή υπερδιόγκωση της επιθετικότητας εναντίον των κατηγορουμένων με σαφή πρόθεση αντιδικίας και αντιπαράθεσης προς τους συνηγόρους υπεράσπισής τους εγείροντας έτσι και πάλι σθεναρές και εύλογες αμφιβολίες κατά πόσον τυγχάνουν σεβασμού οι δικηγόροι που υπηρετούν στους συλλόγους αυτούς και να ασκούν το ιερό καθήκον της υπερασπίσεως, αλλά και οι κατηγορούμενοι και η αρχή της δίκαιης δίκης με την ούτως εμφιλοχωρούσα παραβίαση του τεκμηρίου της αθωότητας, αλλά και τα μέλη τους δικηγόρους που εκπροσωπούν οικογένειες των θανόντων και τους παθόντες από τις αποδιδόμενες πράξεις, δεν αρκούν άραγε οι δικηγόροι που εκπροσωπούν τις οικογένειες και τους τραυματισθέντες τις οικογένειες των θανόντων και τους τραυματισθέντες; χρειάζονται πρόσθετη βοήθεια; Τι θα προσφέρει δηλαδή η επιπλέον παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας με μια μη νόμιμη παράσταση, με μια μη νόμιμη παράσταση υποστήριξης κατηγορίας κατά το 171 παράγραφος 3, η οποία θα συνοδεύει όλα τα στάδια της ποινικής δίκης μέχρι και τον Άρειο Πάγο, αν όχι στην ανάδειξη της κατηγορίας ως ιδιαίτερα ενδιαφέρουσας κατ' εξαίρεση τιμωρητικής διαδικασίας για να ικανοποιηθεί το κοινό περί δικαίου αίσθημα ότι έρχονται τα βαριά πυροβολικά εκ μέρους της κατηγορίας, ενώ απουσιάζουν από τις θέσεις των κατηγορουμένων πολιτικά πρόσωπα στα οποία η κυβέρνηση παρείχε κάλυψη και συγκάλυψη μέσω της καταστρατήγησης του άρθρου 86 του Συντάγματος, άραγε οι Δικηγορικοί Σύλλογοι που παρίστανται σήμερα εδώ έδειξαν το ίδιο ενδιαφέρον για τις συνεδριάσεις του Κοινοβουλίου, όπου καταστρατηγείται επανειλημμένως το άρθρο 86 του Συντάγματος παρέχοντας ασυλία σε πολιτικά πρόσωπα και Υπουργούς που αναμφίβολα έχουν ευθύνες για το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών; αυτό δεν ήταν ζήτημα που ενδιαφέρει τα μέλη του συλλόγου ή το Δικηγορικό Σώμα γενικότερα, καθώς και ζήτημα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού ή οικονομικού ενδιαφέροντος; άραγε στη δίκη με 102 νεκρούς στο Μάτι δήλωσε υποστήριξη της κατηγορίας έστω και ένας Δικηγορικός Σύλλογος ή σε άλλες δίκες που απασχόλησαν επί πολλά έτη το πανελλήνιο, στις οποίες είχε την τιμήν ο συνήγορός μου να παραστεί; δίκες εξοπλιστικών, δίκες Βατοπαιδίου, δίκες Siemens, παρέστη κάποιος Δικηγορικός Σύλλογος προς υποστήριξη της κατηγορίας σε

κάποια από αυτές τις δίκες; χρειάστηκαν οι συνήγοροι υπεράσπισης τον Δικηγορικό Σύλλογο για τη σθεναρή υποστήριξή του; Ως εκ τούτου μη νομίμως υποβάλλεται η εν λόγω δήλωση υποστήριξης της κατηγορίας από τους Δικηγορικούς Συλλόγους και την Ένωση Προσωπικού Έλξης εδρεύουσα στον Πειραιά Αττικής και θα πρέπει να αποβληθεί με την ευχή να παραμείνει πράγματι εδώ ως θεσμικός παρατηρητής, ως θεσμικός παρατηρητής που είναι και η φυσική του θέση από το νόμο 4194/2013 σε όλη τη διάρκεια της δίκης προκειμένου να λαμβάνει γνώση όλων των ειδικότερων στοιχείων της. Ευχαριστώ πολύ κυρία Πρόεδρε, σας προσκομίζω γραπτώς την ένστασή μας.

- Ευχαριστώ πολύ, ο έτερος των συνηγόρων που ζήτησε να προηγηθεί.
- Ευχαριστώ κυρία Πρόεδρε, όπως ευχαριστώ και τους συναδέλφους για την κατανόηση και την παραχώρηση της θέσης. Τζανετής για τον 13ο κατηγορούμενο, τον κύριο Πατέρα. Θα υπάρχουν κάποιες στοχευμένες αντιρρήσεις, όχι βεβαίως κατά όλων των δηλώσεων παράστασης υποστήριξης της κατηγορίας και εννοείται ότι δεν υπάρχει αντίρρηση σε ότι αφορά τις παραστάσεις των συγγενών των θυμάτων για τα αδικήματα της διατάραξης της ασφάλειας των συγκοινωνιών και ανθρωποκτονιών και σωματικών βλαβών από αμέλεια, είναι αδιανόητο να μπει κανείς σε διαδικασία δικονομικού ελέγχου τέτοιου είδους δηλώσεων, οι άνθρωποι αυτοί έχουν ένα φυσικό δικαίωμα να παρίστανται σε αυτή τη δίκη και να συμμετέχουν. Οι όποιες ενστάσεις γίνουν πάντως κυρία Πρόεδρε, θα πρέπει προκαταβολικά να το πω, δεν θα πρέπει να παρερμηνευτούν ως προσπάθεια αποστέρησης δικονομικού λόγου από τους παράγοντες της δίκης στους οποίους οι ενστάσεις αναφέρονται, αντιθέτως η θέση του κυρίου Πατέρα εξ αρχής και των συνηγόρων του προσωπικά, είναι η υπόθεση αυτή να διαλευκανθεί σε όλες τις όψεις της να διαλευκανθεί σε βάθος, να διερευνηθούν τα πάντα και ο κύριος Πατέρας επιθυμεί και με την αυτοπρόσωπη παρουσία του να δώσει εξηγήσεις ενώπιον όλων των παραγόντων της δίκης αυτής για τα πεπραγμένα της θητείας του, αυτής της σύντομης διετούς θητείας του, η οποία δυστυχώς κλειδώθηκε από αυτό το τραγικό συμβάν, είναι ένας άνθρωπος όμως, ο οποίος κληρονόμησε παθογένειες δεκαετιών, έκανε ότι ήταν ανθρωπίνως δυνατόν για να βελτιώσει τις συνθήκες του σιδηροδρόμου χωρίς να προέρχεται ο ίδιος από τον σιδηρόδρομο, χωρίς καμία επαφή προηγούμενη με τον χώρο αυτό, έκανε το παν για να βελτιωθούν τα μέτρα ασφάλειας, να διορθωθούν τα κακώς κείμενα και κυρίως να δημιουργηθούν συνθήκες υπέρβασης των παθογενειών του σιδηροδρόμου και υπό συνθήκες, υπό τις δυσμενείς συνθήκες τις ασφυκτικές θα έλεγα συνθήκες της υποστελέχωσης και της υποχρηματοδότησης του Οργανισμού. Κλείνω αυτήν την παρέκβαση που είναι εκτός ούτως ή άλλως τις ένστασης, αλλά θέλω να θέσω το πλαίσιο και το πνεύμα μάλλον της ένστασης αυτής, πού στηρίζεται, Είπα προηγουμένως ότι δεν τίθεται κανένα θέμα ως προς την παράσταση των συγγενών για τα δύο βασικά αδικήματα που απασχολούν το δικαστήριό σας, υπάρχει όμως και ένα αδίκημα παράβασης καθήκοντος, το οποίο αφορά τον κύριο Πατέρα και τρεις ακόμα κατηγορούμενους για το οποίο θα εκφράσω κάποιες επιφυλάξεις και εσείς θα κρίνετε κατά πόσον αυτές ευσταθούν σε ότι αφορά την δήλωση συγγενών για την υποστήριξη της κατηγορίας και ως προς αυτό. Σε τι συνίσταται η παράβαση καθήκοντος, σε ότι αφορά τον εντολέα μου στις 14-6-2022 εξέδωσε μία διαπιστωτική πράξη με την οποία επικύρωσε το πρακτικό μίας Τριμελούς Επιτροπής, η οποία είχε προηγουμένως αποφανθεί υπέρ της μετάταξης του κυρίου Σαμαρά στον ΟΣΕ, αυτή είναι η πράξη της παράβασης καθήκοντος και υπάρχουν για την πράξη αυτή δηλώσεις υποστήριξης της κατηγορίας το περιεχόμενο των οποίων είναι ότι πρόκειται για έναν παράνομο διορισμό, ο οποίος και αυτός συνετέλεσε στο αδίκημα, συνδέεται αιτιωδώς με το αδίκημα, διότι ο συγκεκριμένος Σταθμάρχης παρανόμως μετετάχθη, δεν είχε την εμπειρία και εάν δεν είχε μεταταχθεί, θα είχε αποτραπεί το συγκεκριμένο τραγικό συμβάν. Εδώ υπάρχουν κάποιες επιφυλάξεις τις οποίες θέλω να θέσω υπόψιν του δικαστηρίου σας, η πρώτη επιφύλαξη είναι καθαρά τυπική, είναι πάγια η νομολογία του Αρείου Πάγου ότι στο αδίκημα της παράβασης καθήκοντος μπορεί να παραστεί προς υποστήριξη της κατηγορίας μόνον εκείνος ο οποίος αναφέρεται στο κατηγορητήριο ως

βλαβής, αυτό το λέει η απόφαση, υπάρχουν και άλλες βεβαίως θα σας τις δώσω όλες αυτές τις αποφάσεις που θα επικαλεστώ, η 1005/2018 είναι η πλέον πρόσφατη, λέει λοιπόν αυτή η απόφαση ότι δεν μπορεί να παρασταθεί για υποστήριξη της κατηγορίας σε παράβαση καθήκοντος κάποιος ο οποίος δεν αναφέρεται στο κατηγορητήριο ως βλάβης από την πράξη αυτή. Στο Κλητήριο Θέσπισμα με το οποίο παραπέμπονται οι κατηγορούμενοι για την θεμελίωση του υποκειμενικού στοιχείου της παράβασης καθήκοντος αναφέρεται όχι σκοπός βλάβης, αλλά ο σκοπός οφέλους του μεταταχθέντος Σταθμάρχη, ο οποίος βεβαίως αρκεί ούτως ή άλλως για την τυπική στοιχειοθέτηση του εγκλήματος αυτού. Αυτό είναι ένα τυπικό θέμα, αλλά πέρα από το τυπικό θέμα υπάρχει και το ουσιαστικό, επειδή ο σκοπός βλάβης πρέπει να υπάρχει ήδη κατά το χρόνο της παράβασης του υπηρεσιακού καθήκοντος, αλήθεια μπορεί κάποιος να διανοηθεί να υποστηρίξει ότι όποιοι αποφάσισαν την μετάταξη του συγκεκριμένου Σταθμάρχη είχαν σκοπό κατά το χρόνο της μετάταξης να θέσουν σε κίνδυνο τη ζωή και τη σωματική ακεραιότητα όλων των επιβαινόντων στις εμπορικές αμαξοστοιχίες ή τις επιβατικές αμαξοστοιχίες, οι οποίες διέρχονταν από τον σταθμό της Λάρισας και πολύ περισσότερο μπορεί να πει κανείς ότι είχε σκοπό να προκαλέσει τα συγκεκριμένα τραγικά αποτελέσματα τα οποία επήλθαν; Γιατί ο σκοπός αυτός πρέπει να υπάρχει κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης και αυτό που σας λέω επιβεβαιώνεται εμμέσως και από το ίδιο το περιεχόμενο των δηλώσεων υποστήριξης της κατηγορίας, οι παριστάμενοι για το αδίκημα αυτό ουσιαστικά επικαλούνται χωρία από το κατηγορητήριο της διατάραξης, στο οποίο πράγματι αναφέρεται ότι ο συγκεκριμένος Σταθμάρχης παρανόμως μετετάχθη, ότι δεν είχε την προσήκουσα εμπειρία και βασιζόμενη σε αυτές τις παραδοχές του κατηγορητηρίου σε ότι αφορά το έγκλημα της διατάραξης ισχυρίζονται ότι είναι αμέσως παθόντες από το έγκλημα και επίσης επικαλούνται ως αστική αξίωση, η οποία στηρίζει το δικαίωμα υποστήριξης της κατηγορίας ποιό, την ηθική βλάβη και την ψυχική οδύνη, η οποία προκλήθηκε από τα τραγικά αποτελέσματα του δυστυχήματος, δηλαδή από τους θανάτους και τις σωματικές βλάβες. Αυτό και μόνο όμως δείχνει ότι η ζημία την οποία επικαλούνται οι υποστηρίζοντες την κατηγορία δεν προέρχεται από την παράβαση καθήκοντος αμέσως και ευθέως, αλλά προέρχεται από το αδίκημα της διατάραξης, από ένα μεταγενέστερο αυτοτελές αδίκημα, το οποίο πράγματι προκαλεί άμεση ζημία, αυτήν την οποίαν όμως επικαλούνται συγχρόνως για το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος. Επομένως η ζημία αυτή δεν εμπίπτει στον προστατευτικό σκοπό του άρθρου 259, το 259 δεν είναι έγκλημα κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας, είναι καθαρά υπηρεσιακό έγκλημα και κάθε ζημία η οποία συνάπτεται με άλλου είδους αποτελέσματα είναι εκτός του κανόνα αυτού. Θεωρούμε λοιπόν ότι ως προς την παράβαση καθήκοντος υπάρχει αυτό το ζήτημα το οποίο πρέπει να δει το δικαστήριό σας, επαναλαμβάνω για να μην παρεξηγηθώ, ότι αυτή η δήλωση δεν γίνεται με σκοπό οποιασδήποτε δικονομικής βλάβης των συγγενών των θυμάτων, δεν θέλουμε να αποστερήσουμε δικονομικό λόγο ως προς το αδίκημα αυτό και με παρηγορεί προσωπικά το γεγονός αν θέλετε, ότι τα στοιχεία τα οποία στηρίζουν το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος ούτως ή άλλως αναφέρονται στην διατάραξη, το λένε και οι ίδιοι δηλαδή στο πλαίσιο της διατάραξης μπορούν να τεθούν όλα αυτά τα ζητήματα και να δοθούν βεβαίως οι προσήκουσες εξηγήσεις για το νομικό καθεστώς το οποίο διέπτε την συγκεκριμένη μετάταξη. Επομένως ως προς την παράβαση καθήκοντος υπάρχει αυτό το θέμα, το οποίο το θέτουμε και το δικαστήριό σας θα το αντιμετωπίσει όπως πιστεύω ότι πρέπει. Τώρα η δεύτερη ένσταση και εδώ τα πράγματα είναι πολύ απλά και δεν χρειάζεται να μακρηγορήσω και ειδικά σε ένα Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων για πράγματα τα οποία είναι λίγο πολύ αυτονόητα, υπάρχει και μια δήλωση υποστήριξης της κατηγορίας για όλα τα αδικήματα από την Πανελλήνια Ένωση Προσωπικού Έλξης, η δήλωση αυτή στηρίζεται σε δύο λόγους, ο πρώτος είναι ότι μέλη της Ένωσης είναι παθόντες από τα αδικήματα και επίσης ισχυρίζεται η Ένωση ότι αγνοήθηκαν προειδοποιήσεις προς την Διοίκηση για ελλείψεις ασφαλείας, αυτοί είναι οι δύο λόγοι στους οποίους στηρίζεται το δικαίωμα παράστασης, καμία από αυτές τις περιστάσεις δεν θεωρώ ότι επαρκεί για να γίνει δεκτή στη

δίκη ως υποστηρίζουσα την κατηγορία η συγκεκριμένη Ένωση. Υπάρχει πάγια νομολογία ότι τα επαγγελματικά σωματεία νομιμοποιούνται να παρασταθούν μόνο για αξιόποινες πράξεις οι οποίες παραβιάζουν τη λειτουργία τους, όχι για πράξεις οι οποίες τελούνται σε βάρος των μελών τους, υπάρχουν αποφάσεις τις οποίες αναφέρω στο σημείωμα και θα προσκομίσω και στο δικαστήριό σας, άλλωστε και το άρθρο 4 του νόμου 1264/1998, το οποίο επικαλείται η συγκεκριμένη Ένωση δεν δίνει δικαίωμα παράστασης υποστήριξης της κατηγορίας, αλλά παρέχει δικαίωμα έγκλησης για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη, δεν προστέθηκε ούτως ή άλλως τίποτα, οποιοσδήποτε τρίτος μπορεί να καταμηνύσει ένα αυτεπαγγέλτως διωκόμενο έγκλημα. Απλώς το μόνο που έχω να συνεισφέρω, πέρα από την ήδη υπάρχουσα νομολογία, είναι ότι αυτό το ζήτημα απασχόλησε πρόσφατα και δικαστήριο της Αθήνας, η κυρία Χατζηκωνσταντίνου το ξέρει που παριστάμεθα στη δίκη Λιγγερίδη, εκεί έγινε μία απόπειρα παράστασης υποστήριξης της κατηγορίας από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Αστυνομικών Υπαλλήλων για το λόγο ότι ο ατυχής Λυγγερίδης ήταν μέλος της Ομοσπονδίας αυτής και βεβαίως η δήλωση αυτή απορρίφθηκε από το δικαστήριο, δεν έχει καθαρογραφεί ακόμα η απόφαση, έχω να σας προσκομίσω μόνο το απόσπασμα από το οποίο προκύπτει η απόρριψη της ένστασης και το τελευταίο σκέλος των απόψεων που έχω την τιμή να σας εκφέρω αφορά τους Δικηγορικούς Συλλόγους, τους αγαπητούς συναδέλφους των Δικηγορικών Συλλόγων, οι οποίοι παρίστανται σε αυτή τη δίκη στηριζόμενοι στο άρθρο 90Ζ του Κώδικα περί δικηγόρων. Χωρίς να αμφισβητώ τις καλές προθέσεις των Δικηγορικών Συλλόγων οφείλω να εκθέσω κάποιους προβληματισμούς για το αν πράγματι αυτή η διάταξη δίνει το δικαίωμα στους συλλόγους να παρασταθούν στη συγκεκριμένη δίκη. Η αλήθεια είναι ότι όταν τέθηκε το θέμα και το συζητήσα και με κάποιους συναδέλφους μου έτσι πώς το βλέπουμε, αν μπορούν να παρασταθούν οι σύλλογοι η ενστικτώδης, η προσωπική ενστικτώδης απάντησή μου είναι, μα καλά υπάρχει ρητή διάταξη του 90Ζ, η οποία φαίνεται να δίνει το δικαίωμα, να σας πω την αλήθεια δεν είχα ασχοληθεί και πολύ με αυτή τη διάταξη, διότι δεν είχε τύχει, δεν ξέρω αν σε άλλη ποινική δίκη έχουν αποπειραθεί

- οι Δικηγορικοί Σύλλογοι να παρασταθούν, δεν το επικαλούνται πάντως ως τώρα και επομένως εγώ προσωπικά δεν είχα την ευκαιρία να προβληματιστώ στο περιεχόμενο αυτής της διάταξης που πράγματι αν τη διαβάσει κανείς φαίνεται να παρέχει ένα εισιτήριο ελευθέρως, να το πω έτσι, στους Δικηγορικούς Συλλόγους να εισέρχονται απεριόριστα και αδιακρίτως σε οποιαδήποτε αστική, διοικητική ή ποινική δίκη. Είναι μία διάταξη καταρχάς κατά την άποψη μου αμφιλεγόμενη και εσφαλμένη, γιατί νοθεύει πολύ το σύστημα υποστήριξης της κατηγορίας στο οποίο καταστρώνεται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αλλά κυρίως είναι αόριστη, δηλαδή έτσι όπως είναι διατυπωμένη όπως σας είπα φαίνεται να αφήνει ελεύθερο πεδίο στους συλλόγους οποτεδήποτε να συμμετέχουν σε ποινικές δίκες, χρειάζεται μια συσταλτική ερμηνεία αυτή η διάταξη και πρέπει να λάβει κανείς υπόψη και την διαδικασία ενώπιον της οποίας, στο πλαίσιο της οποίας παρεμβαίνει ο σύλλογος, είναι άλλο πράγμα η αστική δίκη, άλλο πράγμα η διοικητική δίκη μια αίτηση ακύρωσης και άλλο πράγμα είναι η ποινική δίκη, πρέπει λοιπόν να λάβει κανείς υπόψη αφενός τη φύση της παρέμβασης, ποιά είναι η παρέμβαση η οποία γίνεται, ποιά είναι η πρωτοβουλία την οποία αναπτύσσουν οι σύλλογοι και επίσης και κυρίως η φύση της διαδικασίας στην οποία η παρέμβαση αυτή λαμβάνει χώρα, το ότι δεν μπορεί η διάταξη αυτή να δίνει λευκή επιταγή στους συλλόγους να παρίστανται προκύπτει και από ένα άλλο σκέλος της, το οποίο δεν αφορά βέβαια την δική μας περίπτωση, αλλά είναι χρήσιμο να επισημανθεί για να φανεί ότι η διάταξη δεν μπορεί να εφαρμοστεί έτσι όπως το γράμμα της είναι διαμορφωμένο, μετά την δήλωση παράστασης πολιτικής αγωγής παρέχει δικαίωμα στους συλλόγους να ασκούν οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα και μέσο σε οποιασδήποτε φύσης κατηγορίας ενώπιον κάθε δικαστηρίου ποινικού, πολιτικού ή διοικητικού, δηλαδή η αμέσως επόμενη περίοδος δίνει δικαίωμα στους συλλόγους να ασκούν όποτε θέλουν ένδικα μέσα, αυτό βεβαίως δεν μπορεί να ισχύει, δηλαδή φανταστείτε εδώ στην περίπτωσή μας, όποια κι αν είναι η απόφαση του δικαστηρίου σας, έχουν άραγε δικαίωμα οι σύλλογοι να

ασκήσουν ένδικο μέσο όπως η διάταξη φαίνεται να τους δίνει δικαίωμα; προφανώς και όχι. Άρα λοιπόν αυτό το ασαφές γράμμα της διάταξης πρέπει να συσταλεί και πρέπει να βρούμε ένα κριτήριο με τη βοήθεια του οποίου θα φέρουμε τη διάταξη αυτή στα μέτρα της ποινικής δίκης και νομίζω ότι το κριτήριο αυτό αναβλύζει από την ίδια την διάταξη, η διάταξη λέει για ζητήματα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού, οικονομικού ενδιαφέροντος και περιεχομένου και αυτή είναι η κρίσιμη φράση που ενδιαφέρει τα μέλη του συλλόγου και το Δικηγορικό Σώμα γενικότερα, δεν είναι όποτε θέλουμε συμμετέχουμε σε δίκη, πρέπει λοιπόν το αντικείμενο της δίκης να είναι τέτοιο ώστε να ενδιαφέρει τους Δικηγορικούς Συλλόγους και τα μέλη του και αυτό αναφέρεται σε όλες ανεξαιρέτως τις αποφάσεις οι οποίες έχουν δεχθεί την παράσταση συλλόγων όχι σε ποινική δίκη, σε αστικές ή διοικητικές, η πλέον πρόσφατη είναι οι 1011/2024 και υπάρχουν και άλλες στις οποίες η απόφαση αυτή παραπέμπει και το κριτήριο αυτό ισχύει σε όλες τις περιπτώσεις τις οποίες επικαλούνται οι σύλλογοι ως νομολογιακά προηγούμενα για το παραδεκτό της παράστασής τους, στην απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου 1/2023 που τέθηκε το θέμα εάν οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων, οι services νομιμοποιούνται ενεργητικά όταν διαχειρίζονται απαιτήσεις του νόμου 3156/2023 αυτό προφανώς ενδιαφέρει τον Δικηγορικό Σύλλογο, προφανώς ενδιαφέρει εάν μπορεί να νομιμοποιηθεί κάποιος σε μια αστική δίκη, προφανώς ενδιαφέρει τα μέλη του συλλόγου για να ξέρουν αν μπορούν να εκπροσωπήσουν εντολές τους στο πλαίσιο τέτοιων δικών. Όπως επίσης και στην απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ 668/2012 που ήταν μια αίτηση ακύρωσης κατά της περικοπής συνταξιοδοτικών παροχών στο πλαίσιο μνημονιακών υποχρεώσεων της χώρας η παράσταση των Δικηγορικών Συλλόγων έγινε δεκτή με το σκεπτικό ότι πλήττονται και μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου των οποίων οι συντάξεις περικόπτονται και υπάρχει μία ακόμη απόφαση στο ίδιο πνεύμα, η οποία δεν αναφέρεται από τους συναδέλφους μου, η απόφαση 2080/2015 του Συμβουλίου Επικρατείας, εκεί υπήρχε μία αίτηση ακύρωσης Προεδρικού Διατάγματος για την ίδρυση Εφετείου Βορείου Αιγαίου με έδρα τη Μυτιλήνη και εκεί παρενέβησαν οι σύλλογοι και έγινε δεκτή η παράσταση γιατί προφανώς η ίδρυση ενός Εφετείου αφορά την οργάνωση της Δικαιοσύνης, άρα ενδιαφέρει ευθέως και αμέσως στους Δικηγορικούς Συλλόγους. Υπάρχουν όμως και άλλες αποφάσεις, πολλές αποφάσεις, οι οποίες έχουν αρνηθεί την παράσταση των Δικηγορικών Συλλόγων και δεν είναι μόνο οι 1639/2024, την οποία αναφέρουν στη δήλωσή τους οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, επρόκειτο για την προσβολή των πράξεων διορισμού των μελών του ΕΣΡ που εκεί υπήρχε μια πολύ γόνιμη επιχειρηματολογία στην απόφαση που επισημαίνει ορθά τον κίνδυνο να μεταλλαχθεί το δικαίωμα του 90Z σε λαϊκή αγωγή. Υπάρχουν όμως και άλλες αποφάσεις, οι οποίες δεν αναφέρονται, για παράδειγμα στην 3345/2013, η οποία αφορούσε το αλήστου μνήμης ΕΕΤΗΔΕ, το παλιό το Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδότησης Ακινήτων, εκεί έκανε παρέμβαση ο Δικηγορικός Σύλλογος και απορρίφθηκε με το σκεπτικό ότι αυτό το μέτρο αφορά το γενικό πληθυσμό και όχι τους Δικηγορικούς Συλλόγους, όπως επίσης υπάρχει και η Ολομέλεια του ΣτΕ 1694/2018 που δεν δέχτηκε την παράσταση Δικηγορικών Συλλόγων σε υπόθεση παροχής ασύλου για πολιτική δράση, διότι κρίθηκε εκεί ότι δεν αφορά αυτή η απόφαση τα συμφέροντα των μελών του Δικηγορικού Συλλόγου. Άρα λοιπόν συμπεραίνουμε ότι με βάση τη διαμορφωμένη νομολογία, το άρθρο 90Z εφαρμόζεται όταν θίγεται όχι το συμφέρον των μελών του Δικηγορικού Συλλόγου ως υποσυνόλου του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου, αλλά θέλουμε ένα ειδικό συμφέρον, δηλαδή πρέπει να έχουμε μία δίκη με αντικείμενο το οποίο ενδιαφέρει τους Δικηγορικούς Συλλόγους περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική τάξη ή κοινωνική ομάδα. Το ερώτημα είναι και αυτή είναι η καρδιά του προβλήματος που πρέπει να απασχολήσει το δικαστήριό σας, άραγε το συγκεκριμένο αδίκημα το οποίο δικάζουμε, η διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών, οι ανθρωποκτονίες και σωματικές βλάβες από αμέλεια, η ασφάλεια της σιδηροδρομικής συγκοινωνίας, ενδιαφέρει άραγε τους Δικηγορικούς Συλλόγους περισσότερο απ' ότι ενδιαφέρει τον οποιονδήποτε άλλο πολίτη αυτής της χώρας; η απάντηση νομίζω είναι σε αυτό το ερώτημα αρνητική, ούτε αρκεί γιατί το είδα αυτό στη

δήλωση του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών το γεγονός ότι για την συγκεκριμένη υπόθεση επελήφθη με το άρθρο 28 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας η Ολομέλεια του Συμβουλίου Εφετών άρα είναι μείζονος σημασίας, δεν σημαίνει ότι σε κάθε περίπτωση που ενεργοποιείται η διάταξη του άρθρου 28 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ότι αυτομάτως οι Δικηγορικοί Σύλλογοι εκ μόνο αυτού του λόγου έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις ποινικές δίκες. Όλα αυτά τα οποία σας είπα, όλες οι παράμετροι που έθεσα υπόψιν για προβληματισμό στο δικαστήριό σας μεγιστοποιούνται όταν πρόκειται για ποινικές δίκες διότι εδώ πρέπει η παράσταση των Δικηγορικών Συλλόγων να έχει ένα σημείο επαφής με το άρθρο 63, γιατί ακούσαμε το επιχείρημα ότι το άρθρο 63 δεν παραμερίζεται διότι υπάρχει ειδική διάταξη του 90Z, δεν είναι έτσι, δεν μπορεί να αποξενωθεί τελείως το 90Z από το άρθρο 63 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, δεν σας λέω ότι θα εφαρμοστεί αυτούσιο το 63, προφανώς και όχι, αλλά κάποια σημεία επαφής με το άρθρο 63 πρέπει να υπάρχουν. Εδώ θα ήθελα να θέσω δύο ζητήματα, το πρώτο είναι το είπε και ο κύριος Σοφός προηγουμένως και νομίζω ότι είναι ένας εύλογος προβληματισμός, ο οποίος ανακύπτει σε οποιονδήποτε προσεγγίζει το ζήτημα αυτό, γιατί άραγε οι Δικηγορικοί Σύλλογοι επέλεξαν αυτή την υπόθεση για να δηλώσουν παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας, δεν υπάρχει άλλο ποινικό προηγούμενο, εκτός αν υπάρχει και δεν το γνωρίζουμε...

- Να εκλεγείτε στο Συμβούλιο να ψηφίσετε αλλιώς.
- Δεν θέλω να εκλεγώ, δεν έχω τέτοια φιλοδοξία, αν υπάρχει να μας την πουν, πάντως δεν την είδα γραμμένη, είναι η πρώτη φορά που οι Δικηγορικοί Σύλλογοι κάνουν αυτό το βήμα μολονότι υπάρχουν και άλλες υποθέσεις οι οποίες έχουν αντίστοιχα χαρακτηριστικά, τις είπε ο κύριος Σοφός δεν χρειάζεται να επαναλάβω, υποθέσεις που ανέδειξαν και εκεί ολιγωρίες κρατικού μηχανισμού, συστημικές ελλείψεις, υπάρχει λοιπόν ένα ζήτημα κριτηρίου επιλογής και θα έλεγα ότι για το ορισμένο της δήλωσης των Δικηγορικών Συλλόγων θα έπρεπε να υπάρχει μία εξήγηση γιατί επιλέγεται αυτή η υπόθεση, θα μου πείτε βέβαια, μα καλά πότε δεν μπορούν οι Δικηγορικοί Σύλλογοι να παρασταθούν με το 90Z σε ποινική υπόθεση; εγώ θα έλεγα ότι στο πλαίσιο πάντοτε της επιβαλλόμενης συσταλτικής ερμηνείας της διάταξης θα μπορούσε να σκεφτεί κανείς ότι οι σύλλογοι νομιμοποιούνται να παρασταθούν ποτέ; όταν έχουμε προσβολή υπερατομικών εννόμων αγαθών, στα οποία δεν υπάρχει φορέας ο οποίος να δηλώσει την παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας και αυτή την αδυναμία αναπληρώνει, εάν θέλετε, ο Δικηγορικός Σύλλογος, θα μπορούσα να το σκεφτώ σε ένα έγκλημα περιβάλλοντος. Δυσκολεύομαι όμως να κατανοήσω γιατί σε μια διοίκηση στην οποία υπάρχουν συγκεκριμένοι παθόντες, οι οποίοι παρίστανται ικανότατα και μαχητικότατα, όπως έχει αποδείξει ως τώρα η εμπειρία μας νομικά, ποιος ο ρόλος, ποιος ο λόγος αυτής της παράπλευρης, συμπληρωματικής, παραπληρωματικής όπως θέλετε πείτε το παρουσίας των Δικηγορικών Συλλόγων πλησίον των παθόντων, οι οποίοι είναι ικανότατοι να υπερασπίσουν τα δικαιώματά τους. Και κλείνω με μία τελευταία παρατήρηση, διαβάσαμε και ακούσαμε από τις τοποθετήσεις των αγαπητών συναδέλφων ότι ο Δικηγορικός Σύλλογος εδώ έρχεται ως προασπιστής του κράτους δικαίου, έρχεται τρόπον τινά ως τοποτηρητής της νομιμότητας, έρχεται για καλό και βεβαίως για καλό έρχεται, δεν αμφισβητεί κανείς την καλή πρόθεση των συναδέλφων, αλλά αναρωτιέμαι αυτό το οποίο εξαγγέλλεται ως πρόθεση συμβαδίζει με το ρόλο του υποστηρικτή της κατηγορίας στο σύστημά μας; ο υποστηρικτής της κατηγορίας είναι ένας μονόπλευρος κατήγορος, εξ αρχής τοποθετείται αντίθετα, απέναντι στους κατηγορούμενους επιδιώκει εξ ορισμού την καταδίκη τους, εξ αρχής την καταδίκη τους, δεν έχει καμία δέσμευση από τεκμήριο αθωότητας, από οτιδήποτε άλλο, συμβαδίζει λοιπόν αυτή η δήλωση των Δικηγορικών Συλλόγων με τον οικονομικό ρόλο τον οποίο ενδύονται; νομίζω πως όχι και επειδή ακούστηκε σε δηλώσεις ότι ο Δικηγορικός Σύλλογος είναι σε σωστή πλευρά της ιστορίας, εγώ νομίζω ότι αυτή η δήλωση είναι ατυχής, δεν είναι κανείς ούτε σε σωστή πλευρά, ούτε σε λάθος, ούτε εμείς είμαστε γιατί αν κανείς ερμηνεύσει αυτή τη δήλωση κατά γράμμα είμαστε σε λάθος πλευρά όσοι συνήγοροι υπεράσπισης επιλέξαμε να ασκήσουμε το ιερό

καθήκον της υποστήριξης κατηγορουμένων. Το θέμα δεν είναι αν βρισκόμαστε σε λάθος ή σωστή πλευρά της ιστορίας, η ιστορία θα γραφτεί από την απόφασή σας και θα κριθεί από τον ιστορικό του μέλλοντος, το θέμα είναι αν είναι σωστή ή λάθος η δικονομική πλευρά την οποία επέλεξαν οι Δικηγορικοί Σύλλογοι. Θεωρώ ότι η διακηρυγμένη στο άρθρο 90 περίπτωση Α του Κώδικα περί δικηγόρων, αποστολή των Δικηγορικών Συλλόγων ότι είναι η υπεράσπιση των αρχών και των κανόνων του κράτους δικαίου αυτή η αποστολή καλύτερα εξυπηρετείται με την δικονομική ουδετερότητα των Δικηγορικών Συλλόγων. Θα προτιμούσα λοιπόν οι Δικηγορικοί Σύλλογοι σε ένα καθεστώς δικονομικής ουδετερότητας χωρίς επιλογή στρατοπέδου, βεβαίως να παρεμβαίνουν , βεβαίως να παρακολουθούν, βεβαίως να επισημαίνουν τα κακώς κείμενα, να καταγράφουν όποιες τυχόν παραβιάσεις υπάρχουν, αυτό είναι ευπρόσδεκτο, θεμιτό και επιβεβλημένο θα έλεγα, αλλά επαναλαμβάνω ότι η επιλογή του δικονομικού ρόλου αντιπάλου των κατηγορουμένων φοβάμαι ότι αποδυναμώνει και αμβλύνει το θεσμικό κύρος της όποιας παρέμβασης των Δικηγορικών Συλλόγων, θα μπορούσε να γίνει με άλλο τρόπο, όχι με τον τρόπο ο οποίος επελέγη. Θέλω λοιπόν να θέσω αυτούς τους προβληματισμούς στο δικαστήριό σας ,, ούτως ή άλλως αυτά είτε τα πούμε ένσταση, είτε τα πούμε προβληματισμούς, είτε επιφυλάξεις ελέγχονται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριό σας και ευχαριστώ που με ακούσατε και ευχαριστώ και πάλι τους συναδέλφους μου.

- Εσείς πώς τα ονομάζετε τελικά, ένσταση, επιφυλάξεις ή προβληματισμούς;
- Κυρία Κωνσταντοπούλου εάν θέλουμε να μιλήσουμε με δικονομικούς όρους είναι ένσταση προφανώς.
- Να το πείτε καθαρά.
- Ευχαριστούμε πολύ. Για τον κύριο Βασίλειο Σαμαρά.
- Κυρία Πρόεδρε, κύριοι κύριοι δικαστές...
- Το επίθετο σας παρακαλώ.
- Κωστούλη Τριανταφυλλιά του Δικηγορικού Συλλόγου Λάρισας Α.Μ. 555. Αρχικά εκφράζουμε τα συλλυπητήρια μας προς τα θύματα και τις οικογένειες των θυμάτων του τραγικού αυτού δυστυχήματος, περαιτέρω στη σημερινή δικάσιμο καλούμαστε να υποβάλλουμε τις αντιρρήσεις του εντολέα μας κυρίου Βασιλείου Σαμαρά κατά τις παράστασης του ελληνικού δημοσίου προς υποστήριξη της κατηγορίας με αίτημα καταχώρησης στα πρακτικά κατά άρθρο 141 παράγραφος 2 εδάφιο Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Κυρία Πρόεδρε επί του ιστορικού της δήλωσης, υποβλήθηκε την 27η Απριλίου του 2026 το υπ αριθμόν 47298/20-3-2026 έγγραφο του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, βάσει του οποίου εκδόθηκε η υπ' αριθμόν 45573/2026 εντολή της κεντρικής υπηρεσίας του Νομικού Συμβουλίου του κράτους περί χορήγησης εντολής χειρισμού της παρούσας ποινικής υπόθεσης που αφορά στο σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών της 28ης Φεβρουαρίου του 2023. Στο ως άνω έγγραφο αναγράφεται ότι το σιδηροδρομικό δυστύχημα της 28ης Φεβρουαρίου 2023 συνιστά γεγονός εξαιρετικής βαρύτητας με πρωτοφανείς συνέπειες για τις ζωές των συμπολιτών μας, τη δημόσια ασφάλεια, τη λειτουργία των συγκοινωνιών, το κύρος και την αξιοπιστία του ελληνικού δημοσίου, περαιτέρω αναφέρεται ότι η αιτούμενη παράσταση του ελληνικού δημοσίου θεμελιώνεται στην ηθική βλάβη που υπέστη το δημόσιο από την αποδιδόμενη διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών, την προσβολή της εμπιστοσύνης των πολιτών στους κρατικούς θεσμούς και τη σοβαρή απαξίωση της διοικητικής και εποπτικής λειτουργίας του σιδηροδρομικού συστήματος. Η δήλωση αυτή στρέφεται ειδικά κατά των Σαμαρά Βασιλείου, Σταθμάρχη υπηρεσίας, Δημητρίου Νικολάου, Επιθεωρητή Διοίκησης ΟΣΕ Λάρισας, Κωνσταντίνου Παυλόπουλου, Σταθμάρχη, Παναγιώτη Χαμηλού, Σταθμάρχη. Την δήλωση αυτή υπογράφουν μέλη του Νομικού Συμβουλίου του κράτους. Ως προς το απαράδεκτο και την αοριστία της δήλωσης παράστασης, από το περιεχόμενο της υποβληθείσας δήλωσης προκύπτει ότι το ελληνικό δημόσιο επιχειρεί να θεμελιώσει παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας επικαλούμενο γενικώς ηθική βλάβη, προσβολή του κύρους και της αξιοπιστίας του ελληνικού δημοσίου, προσβολή της εμπιστοσύνης των πολιτών στους κρατικούς

θεσμούς, καθώς και αόριστη περιουσιακή ζημία, η υποβληθείσα δήλωση δεν πληρεί τις απαιτήσεις των άρθρων 63, 68 και 83 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας καθόσον το ελληνικό δημόσιο δεν προσδιορίζει ειδικώς και συγκεκριμένως, ποιά άμεση ζημία υπέστη, ποιό είναι το είδος και η έκταση αυτής, ποιά συγκεκριμένη πράξη του κατηγορουμένου Βασιλείου Σαμαρά συνδέεται αιτιωδώς με την προσβαλλόμενη βλάβη, ούτε ποιό αυτοτελές έννομο αγαθό του δημοσίου προσβλήθηκε αμέσως και προσωπικώς. Η επίκληση γενικής προσβολής του κύρους, της αξιοπιστίας ή της εμπιστοσύνης των πολιτών προς το κράτος δεν αρκεί για τη θεμελίωση ενεργητικής νομιμοποίησης προς υποστήριξη της κατηγορίας, καθώς δεν συνιστά άμεση και αυτοτελή προσβολή δικαιώματος κατά την έννοια των άρθρων 63 επόμενα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, κατά πάγια νομολογία δικαίωμα παράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας διαθέτει μόνο ο αμέσως παθών από την αποδιδόμενη αξιόποινη πράξη και όχι όποιος επικαλείται γενικό ή έμμεσο έννομο συμφέρον, η δε επίκληση αόριστης ηθικής βλάβης του δημοσίου στερείται επαρκούς εξειδίκευσης και συγκεκριμένης αιτιώδους σύνδεσης με τις αποδιδόμενες πράξεις, κατά συνέπεια η δήλωση του ελληνικού δημοσίου είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη λόγω αοριστίας και ελλείψεως των νομίμων προϋποθέσεων. Όσον αφορά την έλλειψη της ειδικής πληρεξουσιότητας, σύμφωνα με το άρθρο 83 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας η δήλωση προς υποστήριξη της κατηγορίας απαιτεί ειδική πληρεξουσιότητα, εν προκειμένω δεν προσκομίζεται ειδική πληρεξουσιότητα, ούτε προκύπτει ρητή εξουσιοδότηση για άσκηση παράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας κατά το ισχύον καθεστώς του νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Η επικαλούμενη εντολή της κεντρικής υπηρεσίας του Νομικού Συμβουλίου του κράτους και το σχετικό έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών αναφέρονται εννοιολογικά στην παλιά πολιτική αγωγή χωρίς προσαρμογή στις απαιτήσεις του ισχύοντος Κώδικα Ποινικής Δικονομίας μετά τον νόμο 4620/2019, η δε γενική εκπροσώπηση του δημοσίου από το Νομικό Συμβούλιο του κράτους δεν αίρει την ανάγκη τήρησης των ειδικών δικονομικών προϋποθέσεων του άρθρου 83 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας όταν πρόκειται για άσκηση συγκεκριμένου δικονομικού δικαιώματος σε ποινική διαδικασία, κατά συνέπεια η παράσταση είναι απορριπτέα και για τον λόγο αυτό απαράδεκτη. Όσον αφορά την έλλειψη ουσιαστικής νομιμοποίησης του ελληνικού δημοσίου, πέραν των ανωτέρω αναφερομένων δικονομικών πλημμελειών η παράσταση του ελληνικού δημοσίου είναι και ουσιαστικώς αβάσιμη και τούτο διότι από το ίδιο το αποδεικτικό υλικό της δικογραφίας προκύπτει ότι το σιδηροδρομικό δίκτυο λειτουργούσε επί μακρόν χωρίς ολοκληρωμένα και λειτουργικά συστήματα ασφαλείας, δεν λειτουργούσε τηλεδιοίκηση, δεν λειτουργούσε το ECTS, δεν λειτουργούσε πλήρως το GSM-R, υπήρχε χρόνια και γνωστή υποστελέχωση, υπήρχε ανεπάρκεια εποπτείας, υπήρχαν επανειλημμένες έγγραφες προειδοποιήσεις εργαζομένων και συνδικαλιστικών φορέων, ενώ οι αρμόδιες κρατικές αρχές είχαν πλήρη γνώση των ανωτέρω. Το ίδιο το ελληνικό δημόσιο είχε την εποπτεία του σιδηροδρομικού συστήματος, έφερε θεσμικό και εγγυητικό ρόλο για την ασφάλεια των συγκοινωνιών και όφειλε να διασφαλίσει την ύπαρξη λειτουργικών δικλίδων ασφαλείας ικανών να αποτρέψουν τα ανθρώπινα σφάλματα, επομένως το ελληνικό δημόσιο δεν δύναται αφενός να εμφανίζεται ως θεσμικός εγγυητής της ασφάλειας του σιδηροδρόμου και αφετέρου να παρίσταται ως αποκλειστικός ζημιωθέν από καταστάσεις που συνδέονται άμεσα με διαχρονικές κρατικές παραλείψεις και συστημικές δυσλειτουργίες, οι οποίες τελούσαν σε γνώση των αρμοδίων οργάνων. Το ελληνικό δημόσιο είχε γνώση των κινδύνων, είχε γνώση των ελλείψεων, είχε γνώση των προειδοποιήσεων και είχε θεσμική υποχρέωση παρέμβασης. Η πολιτεία φέρει τον τελικό εγγυητικό ρόλο για την ασφάλεια των συγκοινωνιών, η παράλειψη λήψης μέτρων συνιστά παράνομη παράλειψη που συνέβαλλε αιτιωδώς στο δυστύχημα, συνεπώς η αξιολόγηση της υπόθεσης δεν μπορεί να αγνοεί τον θεσμικό και επιχειρησιακό ρόλο της πολιτείας, η παράσταση του ελληνικού δημοσίου είναι ουσιαστικά και νομικά προβληματική. Το δημόσιο όπως προείπα εμφανίζεται ως δήθεν ζημιωθέν ενώ ταυτόχρονα έχει συμβάλει αιτιωδώς μέσω των παραλείψεων του στη δημιουργία των συνθηκών του δυστυχήματος. Η

επίκληση της ηθικής βλάβης του δημοσίου, της προσβολής του κύρους του κράτους, της διατάραξης της εμπιστοσύνης των πολιτών δεν μπορεί να λειτουργεί ως μηχανισμός αποποίησης κρατικών ευθυνών. Η ποινική διαδικασία δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως μέσο πολιτικής αυτοδικαίωσης, ούτε ως εργαλείο μετακύλισης της θεσμικής αποτυχίας σε κατώτερα επιχειρησιακά στελέχη, η ποινική ευθύνη προϋποθέτει εξατομικευμένη συμπεριφορά, αιτιώδη σύνδεσμο και δυνατότητα πρόβλεψης και αποτροπής. Η παράσταση λοιπόν του ελληνικού δημοσίου στην παρούσα διαδικασία δημιουργεί σοβαρό ζήτημα δικονομικής ισορροπίας και εύλογης αμφιβολίας ως προς την αντικειμενικότητα της διαδικασίας, δεδομένου ότι το ίδιο το δημόσιο όπως προείπα ασκούσε εποπτεία επί του ΟΣΕ, είχε γνώση των σοβαρών ελλείψεων ασφαλείας, ελέγχεται ευθέως για τις παραλείψεις του, ενώ ταυτόχρονα επιχειρεί να υποστηρίξει την κατηγορία κατά κατώτερων επιχειρησιακών υπαλλήλων, όπως είναι ο Βασίλειος Σαμαράς. Η θέση αυτή αντίκειται στην αρχή της δίκαιης δίκης του άρθρου 6 ΕΣΔΑ, καθώς δημιουργεί συνθήκες μετακύλισης συστημικών και θεσμικών ευθυνών αποκλειστικά σε φυσικά πρόσωπα χαμηλότερης υπηρεσιακής βαθμίδας, όπως θα αναλυθεί λεπτομερώς από τον συνάδελφό μου κύριο Παντζαρτζίδη, η επιχειρούμενη παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας εμφανίζει εσωτερική αντίφαση και στερείται ουσιαστικής νομιμοποίησης καθόσον το ίδιο το δημόσιο φέρεται βάσει των στοιχείων της δικογραφίας να συνδέεται αιτιωδώς με τις γενεσιουργές συνθήκες του δυστύχηματος.

- Το όνομά σας κύριε συνήγορε.
- Παντζαρτζίδης Στέφανος Δικηγορικού Συλλόγου Λάρισας Α.Μ. 468. Όταν συνέβη το τραγικό αυτό δυστύχημα όλοι θυμόμαστε, γιατί δεν είναι και πολύ παλιό πρόσφατο είναι σχετικά, αφενός μεν την αναστάτωση όλης της ελληνικής κοινωνίας, αλλά πολύ πιο χαρακτηριστικά την επιτόλαιη αναζήτηση ευθυνών και αναφέρομαι στον κύριο Σαμαρά, όπου ήταν το εύκολο θύμα με την έννοια του ότι αυτός φταίει, δεν υπάρχει άλλη υπόθεση και σήμερα είμαστε εδώ με 37 κατηγορουμένους. Έρχεται λοιπόν το ελληνικό δημόσιο σήμερα, επικεντρώνει την δική του νομική σκέψη ως κατήγορος εν δυνάμει εις βάρος ποίου; εις βάρος των τεσσάρων ανθρώπων, οι οποίοι εμπλέκονταν άμεσα στην διαχείριση της κυκλοφορίας των σιδηροδρόμων, όμως το δυστύχημα δεν αποτέλεσε προϊόν μεμονωμένης ατομικής πράξεως του πρώτου και των λοιπών, ήταν συνέπεια μιας διαχρονικής καταρρεύσεως του συστήματος ασφαλείας του σιδηροδρόμου, γνωστής επί σειρά ετών τόσο στην ελληνική πολιτεία όσο και στον ΟΣΕ, όσο και στην ΡΑΣ, όσο και στο Υπουργείο Μεταφορών, όσο και σε λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς. Ο κύριος Σαμαράς και ο κάθε κύριος Σαμαράς βρέθηκαν να επιχειρούν μέσα σ' ένα σιδηροδρομικό περιβάλλον με ελλείψεις βασικών συστημάτων ασφαλείας, με υπερεργασία προσωπικού, με ανεπαρκή τεχνολογικά αντίβαρα και με μετακύλιση ευθύνης στον ανθρώπινο παράγοντα. Ήταν αποτέλεσμα συστημικής αποτυχίας και όχι αποκλειστικά ατομικού λάθους. Η ασφαλής κυκλοφορία των τρένων στηριζόταν σχεδόν αποκλειστικά στην ανθρώπινη προσοχή, στην εμπειρία και στην ατομική διαχείριση της κυκλοφορίας, αυτό όμως συνιστά αντιθέτως θεσμική και κρατική αποτυχία, την οποία το δημόσιο με την παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας επιχειρεί να μετακυλήσει αποκλειστικά και μόνο στον ανθρώπινο παράγοντα και αυτή του η πράξη, κατ' εμέ, είναι συνειδητή, στοχοποιημένη, με σκοπό να μην υπάρξουν ευθύνες ενδεχομένως άλλων προσώπων. Η απουσία κρίσιμων συστημάτων ασφαλείας, για την οποία επαναλαμβάνω ότι ευθύνεται άμεσα ή έμμεσα η ίδια η πολιτεία, είχε την καθοριστική αιτιώδη συμβολή, εάν λειτουργούσε έστω και ένα από τα προβλεπόμενα συστήματα ασφαλείας το δυστύχημα θα είχε μετά βεβαιότητας αποτραπεί, εάν υπήρχε τηλεδιοίκηση η αντικρουόμενη πορεία θα είχε εντοπιστεί, θα υπήρχε δικαίωμα παρεμβάσεως και τα τρένα θα μπορούσαν να κινητοποιηθούν,, αν υπήρχε φωτεινή σηματοδότηση το εμπορικό τρένο θα συναντούσε κόκκινο σήμα εξόδου, οι μηχανοδηγοί θα αντιλαμβάνονταν την αντικρουόμενη πορεία και θα είχαν διακόψει την κυκλοφορία, εάν υπήρχε το σύστημα etcs θα υπήρξε αυτόματη πέδηση, αποτροπή της αντικρουόμενης πορείας και ακινητοποίηση των συρμών, εάν

υπήρχε το σύστημα GSM-R θα υπήρχε επικοινωνία μεταξύ σταθμάρχη, μηχανοδηγών και ρυθμιστών κυκλοφορίας, θα μπορούσε έτσι ο καθένας να αντιληφθεί και ειδικά ο μηχανοδηγός εγκαίρως την αντικρουόμενη πορεία, εάν δεν είχε καταργηθεί ο δευτεροβάθμιος έλεγχος κυκλοφορίας ήδη από το 2020 που λειτουργούσε στην Αθήνα, σαν δευτεροβάθμιο όργανο παρακολουθήσεως κυκλοφορίας θα μπορούσε να αποτυπώσει χειροκίνητα την θέση των συρμών και να λειτουργήσει σαν πρόσθετη δικλείδα. Μετά από μία μακρά ανακριτική διαδικασία συλλέγει αυτή η ογκοδεστάτη δικογραφία και μέσα σε αυτήν υπάρχουν και δύο πορίσματα , οποία έχουν άμεση σχέση όσο δύσκολο είναι δυστυχώς, γιατί τα πορίσματα γίνανε από αμέσως ή εμμέσως ελεγχόμενες επιτροπές από το κράτος και αναφέρομαι σε εκείνο της ΡΑΣ και του ΕΟΔΑΣΑΑΜ. Στο σημείο αυτό οφείλω να τονίσω κάτι το οποίο φαντάζομαι το γνωρίζουμε όλοι μας, δεν είναι δυνατόν να λέμε ότι δεν υπάρχει ευθύνη για τη λήψη των συγκεκριμένων μέτρων ασφαλείας όταν ζούμε σε μία εποχή, στον 21ο αιώνα, που αυτή τη στιγμή αν παραγγείλεις μέσω e-food μια παραγγελία με ένα κινητό ξέρεις ανά πάσα στιγμή πού κατευθύνεται και τότε έρχεται και τολμάμε να μιλάμε για την έλλειψη των συστημάτων αυτών και κατά πόσο φταίει ο κύριος Σαμαράς ή κάθε κύριος Σαμαράς. Τι λέει λοιπόν η ΡΑΣ, παρά το γεγονός ότι η ΡΑΣ φέρει και η ίδια ευθύνη γιατί ήταν εποπτικό όργανο, σχετικά με την έλλειψη, συνομολογεί στο πόρισμά της ότι δεν υπήρξε θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση των νέων Σταθμαρχών, καθώς και ότι δεν τηρούνταν επαρκώς οι προβλεπόμενες διαδικασίες εκπαίδευσής με σοβαρές μάλιστα αποκλίσεις από εκείνες που είχε ο οδηγός σπουδών, επισημαίνεται η απουσία κρίσιμων λειτουργικών συστημάτων που προαναφέρθηκαν, ουσιαστικά δηλαδή συνομολογείται ότι η ασφάλεια του δικτύου είχε μετακυλήσει ανεπίτρεπτα και υπέρμετρα στον ανθρώπινο παράγοντα χωρίς καμία δικλείδα ασφαλείας. Το ίδιο το πόρισμα αναφέρει πρόβλημα μονοπρόσωπης διαχείρισης κυκλοφορίας και αναδεικνύει τα προβλήματα της στελέχωσης, της ελλείψεως επιχειρησιακής οργάνωσης και της διαχείρισης φόρτου εργασίας, αναγνωρίζει λοιπόν ουσιαστικά ότι η σιδηροδρομική ασφάλεια είναι ένα πολυεπίπεδο σύστημα με διαδοχικά επίπεδα ελέγχου ανθρώπινα και τεχνικά, αναδεικνύει ότι η χειροκίνητη διαχείριση κυκλοφορίας είχε καταστεί καθημερινή πρακτική λόγω της χρόνιας μη λειτουργίας των αυτοματοποιημένων συστημάτων, ο κατηγορούμενος λειτουργούσε μέσα σε ένα παγιωμένο επιχειρησιακό μοντέλο, του οποίου για τα δεδομένα θεωρούνταν λειτουργικά κανονικό, ακόμη και αν αντικειμενικά ήταν επικίνδυνο. Την επικινδυνότητα αυτή, λόγω της έλλειψης εμπειρίας, δεν μπορούσε να την αντιληφθεί ο κατηγορούμενος γνωστικά, διότι ενεργούσε σε μια δυσλειτουργική αλλά παγιωμένη υπηρεσιακή πρακτική. Η ΡΑΣ ομολογεί και επισημαίνει την ελλιπή εκπαίδευση και στελέχωση αναφέροντας προβληματική εκπαίδευση, μη πλήρη πιστοποίηση, ελλείψεις στην πρακτική κατάρτιση, ανεπαρκή στελέχωση. Αυτά αφορούν ευθέως την οργανωτική λειτουργία του κρατικού μηχανισμού, άρα της πολιτείας και των εποπτευόμενων φορέων. Ο κατηγορούμενος δεν λειτουργούσε μέσα σε ένα ασφαλές και κανονικά οργανωμένο περιβάλλον, αλλά σε συνθήκες που δημιούργησε ή ανέχθηκε η ίδια η πολιτεία, η μακρά αδράνεια της οποίας κανονικοποίησε ουσιαστικά την επικίνδυνη λειτουργία αποδεχόμενη της. Η προσπάθεια του ελληνικού δημοσίου να παρασταθεί για υποστήριξη της κατηγορίας επιλεκτικά κατά συγκεκριμένων κατηγορουμένων προσκρούει, πέραν των άλλων, στην ευθύνη του ίδιου του δημοσίου, σε αστικό επίπεδο τα ευρήματα της ΡΑΣ μπορούν να στηρίξουν αγωγές αποζημιώσεως κατά του κράτους λόγω παρανόμων παραλείψεων, οργάνων πλημμελούς εποπτείας, ανεπαρκούς οργάνωσης του σιδηροδρομικού δικτύου και μη διασφάλισης ασφαλούς λειτουργίας. Είναι συνεπώς νομικά και δογματικά προβληματικό να προσωποποιείται από το ελληνικό δημόσιο που φέρει τεράστιο μερίδιο ευθύνης, το σύνολο της ποινικής απαξίας αποκλειστικά και μόνο εις βάρος του κατηγορουμένου, όμοια προσέγγιση έχει και το πόρισμα του ΕΟΔΑΣΑΑΜ, ανεξάρτητα από τις αντιρρήσεις που έφερε σε ορισμένα σημεία του, για τα οποία δεν αφορά την συγκεκριμένη δήλωση των υπερασπιστών του κυρίου Σαμαρά, το πόρισμα αυτό λοιπόν προσεγγίζει το δυστύχημα πρωτίστως σαν αποτέλεσμα συστημικής αποτυχίας και όχι σαν προϊόν ατομικής

εγκληματικής συμπεριφοράς, αξιοσημείωτες είναι οι αναφορές που κάνει και μεταφέρονται από τον ομιλούντα αυτολεξεί, σοβαρές ελλείψεις και συστημικές αποτυχίες, έλλειψη προσωπικού και ελέγχων, η ασφάλεια εξαρτώνταν σε μεγάλο βαθμό από ανθρώπινες ενέργειες, απουσία λειτουργικών συστημάτων ασφαλείας, χρόνια προβλήματα στον ελληνικό σιδηρόδρομο, ελλείψεις εκπαίδευσης και εποπτείας, ελάχιστη ή ανύπαρκτη πρόβλεψη για εκπαίδευση και εποπτεία και αλυσίδα αποτυχιών, το λέει το ίδιο το πόρισμα. Η προσπάθεια του δημοσίου να παρασταθεί αποποιοούμενο των ποινικών και αστικών ευθυνών των οργάνων του έρχεται σε σύγκρουση με τις συγκεκριμένες διαπιστώσεις του πορίσματος, στο οποίο το δυστύχημα χαρακτηρίζεται ως αποτέλεσμα συστημικών ελλείψεων με ιδιαίτερη σημασία στη χρόνια αποδιοργάνωση, στην απουσία σύγχρονων συστημάτων ασφαλείας, στην ανεπαρκή διαχείριση κινδύνου και σε θεσμικές αδυναμίες εποπτείας. Δεν πρόκειται για μεμονωμένη εγκληματική εκτροπή, αλλά για αποτυχία ολόκληρου του συστήματος ασφαλείας και συνεπώς αποδυναμώνεται η προσπάθεια επίρριψης αποκλειστικής ευθύνης στον κατηγορούμενο Σαμαρά, κατά του οποίου δηλώνεται παράσταση υποστήριξης κατηγορίας. Αναδεικνύεται με το πόρισμα η ανυπαρξία λειτουργικών τεχνικών δικλίδων ασφαλείας δεδομένου ότι επισημαίνει τη μη λειτουργία του etcm, την απουσία ολοκληρωμένης τηλεδιοίκησης, την ανεπάρκεια αυτόματης προστασίας συρμών και τη μη ύπαρξη μηχανισμού αποτροπής ανθρωπίνου σφάλματος, δέχεται με λίγα λόγια ότι το σύστημα των σιδηροδρόμων τελούσε σε αδικαιολόγητη και εγκληματικά υπερβολική εξάρτηση από τον ανθρώπινο παράγοντα, η ασφάλεια είχε μεταφερθεί σχεδόν αποκλειστικά στην ανθρώπινη λειτουργία χωρίς ουσιαστικά τεχνική υποστήριξη, ο ίδιος ο κατηγορούμενος λειτουργούσε μέσα σε ένα εγγενώς επικίνδυνο επιχειρησιακό πλαίσιο, υπήρχαν ανεπαρκή ζητήματα εκπαίδευσης και επιχειρησιακής ετοιμότητας, προφανώς το ελληνικό δημόσιο με την παράσταση επιχειρεί μια τεχνητή δολοποίηση, να δώσει δόλο με λίγα λόγια εις βάρος του κατηγορουμένου. Από το πόρισμα του ΕΟΔΑΣΑΑΜ αποδεικνύεται ότι η αποδιδόμενη κατηγορία του 291 Π.Κ. επιχειρεί να μετατρέψει μια επιχειρησιακή αποτυχία εντός ενός διαλυμένου συστήματος ασφαλείας σε έγκλημα ενδεχόμενου δόλου, όμως η ίδια η επιστημονική τεχνική διερεύνηση περιγράφει πολυπαραγοντική και συστημική κατάρρευση και όχι αυτοτελή εγκληματική αποδοχή θανατηφόρου αποτελέσματος εκ μέρους ενός μόνο υπηρεσιακού παράγοντα. Ανεξάρτητα από όλες τις ανωτέρω συστημικές παθογένειες το πόρισμα εξετάζοντας τις συνθήκες του δυστυχήματος επισημαίνει ότι υπήρξε έλλειψη προσωπικού, επισημαίνει ότι υπήρξε στελεχειακή αποδιοργάνωση που είχε ως αποτέλεσμα τη μονοπρόσωπη διαχείριση της κυκλοφορίας και ειδικά σε μια ημέρα με αυξημένη κυκλοφορία και τεράστια προβλήματα λειτουργίας του συστήματος. Ο κατηγορούμενος λειτουργούσε μόνος σε ένα κρίσιμο επιχειρησιακό περιβάλλον υπό συνθήκες φόρτου εργασίας και μειωμένης δυνατότητας ασφαλούς εποπτείας. Αναφέρεται στο ίδιο το πόρισμα ένα άνευ προηγουμένου φόρτο επικοινωνιών που κλήθηκε να διαχειριστεί το κρίσιμο χρονικό διάστημα μόνος του ο κατηγορούμενος και μάλιστα εν μέσω εξαιρετικά προβληματικών συνθηκών

- λειτουργίας, χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι έπρεπε να αντιμετωπίσει ένα άνευ προηγουμένου αριθμό επικοινωνιών, πολλές μάλιστα εκ των οποίων δεν σχετίζονταν άμεσα με την κυκλοφορία, αποτέλεσμα ήταν να υπάρξει συνεχής απόσπαση της προσοχής του, ιδιαίτερη επιβάρυνση του κανονικού φόρτου εργασίας που αναγκάστηκε να εργαστεί σε περιβάλλον επιχειρηματικής πίεσης και αποσυντονισμού. Επισημαίνεται ότι ο σχεδιασμός του περιβάλλοντος εργασίας δεν επέτρεπε τη διεξαγωγή συνομιλιών και ταυτόχρονα την παρακολούθηση της κυκλοφορίας των τρένων, ο πίνακας ελέγχου μπορεί να οδηγούσε σε σύγχυση όταν ο Σταθμάρχης δεν ήταν αρκετά έμπειρος και δεν υπήρχαν σαφείς γραπτές οδηγίες, αυτά τα λέει το ίδιο το πόρισμα. Αναδεικνύεται λοιπόν το γεγονός ότι το ίδιο το επιχειρησιακό περιβάλλον υπήρξε μη ασφαλές και η εν γένει οργανωτική ανεπάρκεια οδήγησε στην απώλεια επίγνωσης, το σύστημα χαρακτηριζόταν από μια αδικαιολόγητη αναχρονιστική αλλά και υπερβολική εξάρτηση από τον ανθρώπινο παράγοντα, στα πλαίσια αυτού του επικίνδυνου επιχειρησιακού πλαισίου εντάσσεται και η έλλειψη επαρκούς

εποπτείας και μηχανισμών ελέγχου που σε συνδυασμό με την επικρατούσα υποστελέχωση οδήγησαν στην ανάθεση στον κατηγορούμενο καθηκόντων που δεν αντιστοιχούσαν στην εξαιρετικά περιορισμένη εμπειρία του ως Σταθμάρχης. Ο κατηγορούμενος είχε τελειώσει την πρακτική του εκπαίδευση 21 Ιανουαρίου του 2023, δηλαδή ένα μήνα περίπου πριν από το τραγικό δυστύχημα, η δε άσκηση ουσιαστικά αυτόνομης υπηρεσίας στον σταθμό Λάρισας ξεκίνησε μόλις τέσσερις ημέρες πριν από το τραγικό δυστύχημα, οπότε και αναγκάστηκε, του ανατέθηκε να διαχειριστεί αποκλειστικά μόνος του τη συγκεκριμένη νυχτερινή βάρδια ως μοναδικός Σταθμάρχης, μια βάρδια ιδιαίτερα δύσκολη δεδομένου ότι διέρχονταν 13 δρομολόγια, εκ των οποίων τα 7 μέσα στην πρώτη ώρα και 2 ακόμη δρομολόγια έως τις 00:30 όμως παρόλα αυτά του τέθηκαν καθήκοντα μοναδικού Σταθμάρχη μόλις λίγες μέρες μετά από την ολοκλήρωση της πρακτικής του, δεν επέλεξε μόνος του να εργαστεί, δεν επέλεξε μόνος του να...

- Ο ίδιος το ζήτησε.
- Παρακαλώ ησυχία, παρακαλώ.
- Δεν επέλεξε να εργαστεί μόνος του...
- Το επέλεξε ο ίδιος, ρώτησέ τον.
- Δεν επέλεξε να εργαστεί μόνος του χωρίς υποστήριξη από κάποιον άλλον, αντιθέτως του ανατέθηκε...
- Δεν έπρεπε καν εκείνη την ημέρα να είναι εκεί.
- Κυρία Πρόεδρε με όλο τον σεβασμό, αλλά δεν γίνεται.
- Παρακαλώ.
- Αλλά αντιθέτως του ανατέθηκε μονοπρόσωπη βάρδια παρότι ήταν νέος στην θέση με περιορισμένη εμπειρία και σε έναν εξαιρετικά επιβαρυνόμενο σταθμό, θα πρέπει να τονιστεί ότι η προβληματικότητα του δικτύου τη συγκεκριμένη ημέρα κατά την οποία επικρατούσαν έκτακτες και ανώμαλες συνθήκες κυκλοφορίας, δεδομένου ότι είχε προηγηθεί σοβαρό περιστατικό στα Παλαιοφάρσαλα, είχαν πέσει ηλεκτροφόρα καλώδια, είχε διακοπεί η γραμμή ανόδου και η κυκλοφορία γινόταν σε μονή γραμμή με ανάποδη κυκλοφορία μέσω παρακαμπτηρίων διαδικασιών, υπό καθεστώς λοιπόν κυκλοφορίας που διεξαγόταν σε αντικανονικές συνθήκες που απαιτούσαν έκτακτη επιχειρησιακή διαχείριση αυξήθηκε κατακόρυφα η πολυπλοκότητα, ο γνωστικός φόρτος και η πιθανότητα ανθρωπίνου σφάλματος, δυστυχώς όμως στο ελληνικό σιδηροδρομικό δίκτυο η χειροκίνητη διαχείριση, η μονή γραμμή και η έκτακτες παρακάμψεις ήταν λειτουργικά αποδεκτές διαδικασίες που δοκιμάσαμε και όλοι μας ως επιβαίνοντες. Στη διεθνή πρακτική λειτουργία των σιδηροδρομικών συστημάτων, αλλά και στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεμελιώδης παραδοχή αποτελεί ότι το ανθρώπινο λάθος θεωρείται δεδομένο, αναμενόμενο και δεν μπορεί ποτέ να εξαλειφθεί πλήρως, για το λόγο αυτό τα σύγχρονα σιδηροδρομικά συστήματα που αμέλησε ή αδιαφόρησε το ελληνικό δημόσιο να εγκαταστήσει σχεδιάζονται με βάση την αρχή ότι η ασφάλεια της κυκλοφορίας δεν μπορεί να εξαρτάται αποκλειστικά από την εκτέλεση καθηκόντων ενός και μόνο ανθρώπου, η σύγχρονη θεωρία ασφάλειας αντιμετωπίζει τα σοβαρά δυστυχήματα όχι ως αποτέλεσμα μεμονωμένου λάθους, αλλά ως προϊόν συστημικής αποτυχίας. Στην προκειμένη περίπτωση το συνολικό σύστημα ασφάλειας είχε καταρρεύσει, η λειτουργία γινόταν υπό αντικειμενικά επικίνδυνες συνθήκες και ο κατηγορούμενος λειτουργούσε σε ένα περιβάλλον που δεν παρείχε τις αναγκαίες θεσμικές και τεχνολογικές εγγυήσεις ασφαλείας, η αντικειμενική αποδιοργάνωση του συστήματος για την οποία την αποκλειστική ευθύνη φέρει η πολιτεία δεν μπορεί να αγνοηθεί, ούτε να αποσυνδεθεί από το δυστύχημα και από το αποτέλεσμα. Το δυστύχημα αυτό δεν αποτέλεσε αποτέλεσμα μιας μεμονωμένης ατομικής πράξης, αλλά αντιθέτως αποτέλεσμα πολυετούς διοικητικής αποτυχίας, απορρύθμισης της σιδηροδρομικής ασφάλειας, ελλειπών εποπτείας, τεχνολογικής καθυστέρησης και συστηματικής αδιαφορίας απέναντι στις διαρκείς προειδοποιήσεις, για το λόγο αυτό θα πρέπει να απορριφθεί η παράσταση του ελληνικού δημοσίου κυρία Πρόεδρε.
- Για τους λοιπούς διαδίκους δεν προβάλλετε αντίρρηση;

- Για τους λοιπούς διαδίκους, για τους Δικηγορικούς Συλλόγους ειδικά δεν προβάλλουμε αντίρρηση αν και θα μπορούσαν να υπάρχουν αντιρρήσεις, ευελπιστώντας ότι θα υπάρχει μία ισορροπία διονομική απέναντι και στις δύο πλευρές, δεν θέλουμε κάτι άλλο και για το Σωματείο δεν υπάρχει πρόβλημα.
- Για τον κύριο Κωνσταντίνο Παυλόπουλο, για τον κύριο Παναγιώτη Χαμηλό και για τον κύριο Γεώργιο Κατάκο;
- Νάνος Νίκος, δικηγόρος Λάρισας, εκπροσωπώ τον κύριο Παυλόπουλο Κώστα, τον Παναγιώτη Χαμηλό και τον κύριο Κατάκο. Θα είμαι εξαιρετικά σύντομος, δεν σκοπεύω να μπω στην διαδικασία να αναπτύξω την θέση των εντολέων μου ως προς την κατηγορία, απλά θα αναφέρω ότι εξαρχής αυτό που θέλουν οι άνθρωποι και αυτό που ποθούν είναι να ολοκληρωθεί η διαδικασία της παρούσας δίκης το συντομότερο δυνατό, γιατί πιστεύουν ακράδαντα στην αθώότητα τους, η οποία είναι σίγουρο ότι θα αναδειχθεί από την δίκη που πρόκειται να διεξαχθεί, πόσο μάλλον όταν βλέπουμε ότι έχουν βελτιωθεί ήδη πάρα πολύ όλες οι συνθήκες που θα μας επιτρέψουν να το πράξουμε.
- Τι έχουν;
- Έχουν βελτιωθεί όλα, όλα όσα βλέπουμε σήμερα είναι εξαιρετικά ευχάριστα για όλους τους παραστάτες εδώ πέρα μέσα και είμαστε σίγουροι ότι θα μπορέσουμε να αντεπεξέλθουμε στα επόμενα χρόνια που θα χρειαστεί να είμαστε εδώ και να κάνουμε ο καθένας από εμάς από τη θέση του να κάνει το καθήκον του. Θα ξεκινήσω από το ζήτημα το οποίο έχει να κάνει με την ένσταση περί της παράστασης των Δικηγορικών Συλλόγων ως υποστηριζόντων την κατηγορία και της Πανελλήνιας Ένωσης Προσωπικού Έλξης, η οποία υποβάλλεται από το σύνολο των προσώπων που υπερασπίζομαι και επί του θέματος αυτού δεν θα πω τίποτα περισσότερο απ' όσα εξαιρετικά ακούστηκαν και από τους συναδέλφους που έχω σημειώσει ότι ήταν υποστηρικτές της 24ης κατηγορούμενης την προηγούμενη φορά της κυρίας Τουμπανάκη και πολύ ωραία μάλιστα ήταν και η ανάπτυξη του κύριου, του υποστηρικτή της κυρίας Παππά, δηλαδή της 10ης, του 17ου κατηγορουμένου. Οι δηλώσεις τους έτσι όπως αποτυπώθηκαν στα πρακτικά της δίκης καλύπτουν πλήρως το περιεχόμενο των ενστάσεων που είναι ταυτόσημες και από την πλευρά τους. Σε ότι αφορά δε το ελληνικό δημόσιο που έχει να κάνει με τους δύο πρώτους κατηγορούμενους που υπερασπίζομαι, τον κύριο Παυλόπουλο και τον κύριο Χαμηλό και εκεί προβάλλεται η ένσταση της παράστασης του ελληνικού δημοσίου, η οποία καταρχάς θεωρείται ως άκρως υποκριτική, υποκριτική διότι όπως είναι βέβαιο ότι θα αναδειχτεί από την ακροαματική διαδικασία ο μεγάλος ένοχος στην παρούσα δίκη είναι το ελληνικό δημόσιο, το οποίο έρχεται να μετακυλίσει την ευθύνη του προσωποποιώντας την στα τέσσερα πρώτα πρόσωπα που είναι σήμερα κατηγορούμενοι και θα πω μόνο μια κουβέντα, ότι οι δικοί εντολείς, ο 3ος και ο 4ος κατηγορούμενος, Σταθμάρχες της προηγούμενης βάρδιας έχουν βεβαιότητα πλήρη περί της αθωότητάς τους και περί της μη ύπαρξης οποιασδήποτε συμμετοχής τους σε όλο αυτό το συμβάν, το οποίο προκάλεσε τόσο πόνο σε ανθρώπους και στην ελληνική κοινωνία και τόσο αναστάτωση στην κοινωνία, σίγουρα σε αυτή τη δήλωση αυτό το οποίο αν θέλετε δυο κουβέντες να πω και να επικεντρώσω είναι ότι στη δήλωση του ελληνικού δημοσίου δεν βλέπω ούτε την άμεση βλάβη που ζητάει με το άρθρο 63 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ούτε βέβαια και κάτι ορισμένο δηλαδή μια ορισμένη αν θέλετε από την πλευρά του ελληνικού δημοσίου ζημία που αυτό υφίσταται ώστε να του επιτραπεί μέσω των συνηγόρων του Νομικού Συμβούλου να παρασταθεί και να υπερασπίσει την κατηγορία στην παρούσα δίκη και γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι το δικαστήριό σας θα πρέπει να τους αποβάλλει και εκεί τελειώνει η τοποθέτησή μου κυρία Πρόεδρε.
- Σας ευχαριστώ. Ο κύριος Μουρουδέλης έχει προβάλει ήδη τις αντιρρήσεις του σε προηγούμενη δικάσιμο, ο κύριος Ιωάννη Παληοδόωρος;
- Μας λέτε για τους αριθμούς;
- Είμαστε τώρα στο με αριθμό 6.

- Η ανάπτυξη των σχετικών αντιρρήσεων ενστάσεων τόσο του κυρίου Παληοθόδωρου, όσο και του κυρίου Στουρνάρα θα γίνει κατά το χρόνο αναπτύξεως των αντιστοίχων αντιρρήσεων οι οποίες θα προβληθούν από την κυρία Κολιοπούλου και επειδή ακριβώς έχουν δομηθεί οι αντιρρήσεις αυτές στο πλαίσιο της παραβάσεως καθήκοντος και θα γίνει αναλογική εφαρμογή για τα θέματα των σωματείων, των νομικών προσώπων, στο σημείο αυτό επομένως θα το αναπτύξω κατά το χρόνο της κυρίας Κολιοπούλου κυρία Πρόεδρε για την παράβαση καθήκοντος.
- Δηλαδή τώρα...
- Τώρα δεν θα μιλήσω γι' αυτούς, γιατί η πλήρης ανάπτυξη θα γίνει μόνο για την παράβαση καθήκοντος και αναλογικώς οι απόψεις οι οποίες θα διατυπωθούν στο πλαίσιο των παραβάσεων καθήκοντος αναφέρονται για το τμήμα του βου και του 12ου αναφορικά με τους Δικηγορικούς Συλλόγους και την Ομοσπονδία Έλξης.
- Δηλαδή δεν θα αγορεύσετε τώρα εσείς;
- Όχι, στο τέλος θα χορέψω για την κυρία Κολιοπούλου που είναι η παράβαση καθήκοντος.
- Κυρία Πρόεδρε, επομένως αυτοί οι δύο κατηγορούμενοι προβάλλουν ένσταση μόνο ως προς το 259 του Ποινικού Κώδικα, αυτό λέτε;
- Όχι, αυτοί δεν έχουν σχέση με το 259 αλλά επειδή η ανάπτυξη των ισχυρισμών του 259 αναφέρεται και στα νομικά πρόσωπα, δηλαδή και στον Δικηγορικό Σύλλογο αλλά και στην Ομοσπονδία Έλξης η πλήρης ανάπτυξη των ισχυρισμών για την αποβολή και τις αντιρρήσεις θα προβληθεί τότε και γίνεται αναλογική εφαρμογή ως προς αυτά και κάνω σχετική μνεία στο τέλος.
- Στο 36, θέλει να μιλήσει τελευταίος ο κύριος συνήγορος.
- Ακριβώς, για την παράβαση καθήκοντος, ο βασικός ισχυρισμός είναι αυτός κυρία Πρόεδρε.
- Ο κύριος Κυριαζόπουλος έχει ήδη...
- Θέλει άλλον ένα μήνα για να ετοιμαστεί.
- Ο υπ' αριθμόν 7 ο κύριος Κυριαζόπουλος έχει ήδη προβάλει τις αντιρρήσεις του οπότε είναι στο 8 ο κύριος Πέτρος Πανόπουλος.
- Αλέξανδρος Δημάκης για τον κύριο Πέτρο Πανόπουλο. Οι αντιρρήσεις στρέφονται αφενός μεν κατά των Δικηγορικών Συλλόγων, αφετέρου δε κατά του Σωματείου Πανελλήνια Ένωση Προσωπικού Έλξης, θα ξεκινήσω με τους Δικηγορικούς Συλλόγους, θα τα δώσω και γραπτά ότι αφορά για τους Δικηγορικούς Συλλόγους, για το Σωματείο θα πω δύο πράγματα μόνο. Αυτό το οποίο πρέπει κανείς κατά τη γνώμη μου πρώτα να εξετάσει είναι ποιά είναι η φύση αυτής της δηλώσεως, αναφέρομαι τώρα στους Δικηγορικούς Συλλόγους, ποιά είναι η φύση αυτής της δηλώσεως των Δικηγορικών Συλλόγων κατά το 90Z του Κώδικα δικηγόρων, στον βαθμό που ο νόμος δίνει τη δυνατότητα το 90Z, το οποίο ειρήσθω εν παρόδω πράγματι στις μεταβατικές διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προβλέπεται ότι διατηρούνται και ειδικές διατάξεις περί πολιτικής αγωγής, οι οποίες προβλέπονται σε ειδικούς νόμους, δεν προβάλλω λοιπόν ότι αυτή η διάταξη έχει καταργηθεί, ναι μεν υπάρχει αυτή η διάταξη, όμως και γι αυτό το λόγο τα θέματα τα οποία θα θέσω θα είναι θέματα συνταγματικότητας και αντιθέσεως προς την ΕΣΔΑ αλλιώς πράγματι η διάταξη με τις μεταβατικές διατάξεις έχει διατηρηθεί σε ισχύ. Εδώ λοιπόν έχουμε μία διάταξη με βάση την οποία οι Δικηγορικοί Σύλλογοι καταρχήν δεν απαιτείται να επικαλεστούν ότι οι ίδιοι έχουν υποστεί ζημία και κατά τούτο ούτε ηθική βλάβη, ούτε ότι διατηρούν αξιώσεις αποζημιώσεως, ούτε ότι διατηρούν αξιώσεις χρηματικής ικανοποίησης αποκαταστάσεως, κατά τούτο έχουμε μία απόκλιση από το 63 της Δικονομίας, δεν χρειάζεται καν να επικαλεστούν οι σύλλογοι με την δεύτερη μορφή της, γιατί προσέξτε τι λέει, η άσκηση παρεμβάσεων λέει το 90 στους Δικηγορικούς Συλλόγους ανήκει Z η άσκηση παρεμβάσεων για κάθε ζήτημα και λοιπά και πολιτιστικού ενδιαφέροντος που ενδιαφέρει τα μέλη και μπαίνει και ένα καθώς και για κάθε ζήτημα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού, οικονομικού ενδιαφέροντος, χωρίς εδώ να αναφέρεται

που ενδιαφέρει τα μέλη. Εάν έρχονταν να πουν ότι ενδιαφέρει τα μέλη θα το συζητούσαμε, αλλά εδώ επικαλούνται το κάθε ζήτημα εθνικού και κοινωνικού και πολιτισμικού οικονομικού ενδιαφέροντος, άρα δεν χρειάζεται να επικαλεστούν ούτε ότι τα μέλη των Δικηγορικών Συλλόγων έχουν υποστεί ζημία, δεν χρειάζεται καν να επικαλεστούν ότι με τις πράξεις του κατηγορητηρίου προσβάλλεται ένα επαγγελματικό δικαίωμα ή συμφέρον των δικηγόρων μελών τους, να προσθέσω εδώ ότι στον δικηγορικό κώδικα υπάρχει και άλλη μια διάταξη είναι το άρθρο 9 του δικηγορικού κώδικα, αυτή υπήρχε πάντα και δίνει το δικαίωμα, νομιμοποιεί τον Δικηγορικό Σύλλογο να παρίσταται ως υποστηρικτής της κατηγορίας σε περίπτωση αντιποίησης της δικηγορίας, εάν κάποιος αντιποιείται τη δικηγορία ο δικηγορικός κώδικας έδιδε πάντοτε και δίδει και σήμερα το δικαίωμα να παραστεί για την υποστήριξη της κατηγορίας, ως πολιτικώς ενάγων λέει βέβαια είναι νόμος του 2013. Αυτά υπήρχαν πάντα, η διάταξη αυτή την οποία έχουμε τώρα του 90Z είναι καινούργια, προβλέπεται το πρώτον με τον Κώδικα του 13 και εδώ πράγματι δεν χρειάζεται τίποτα απ' όλα αυτά να επικαλεστεί ο Δικηγορικός Σύλλογος, εννοώ βλάβη των επαγγελματικών συμφερόντων των μελών του ή οποιουδήποτε άλλου αρκεί να πει ότι εδώ έχουμε ένα ζήτημα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού, οικονομικού ενδιαφέροντος και πράγματι βλέπουμε ότι αυτό επικαλούνται σε κάποια από τις δηλώσεις, δεν θυμάμαι σε ποια, λένε ότι συντρέχει ζήτημα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού, οικονομικού ενδιαφέροντος και περιεχομένου που ενδιαφέρει τα μέλη του συλλόγου και το δικηγορικό σώμα γενικότερα, καθώς είναι ζήτημα ύψιστου εθνικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος όσα έγιναν και αφορούν το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας. Με αυτό το περιεχόμενο αυτού του είδους η δήλωση είναι καθαρά μια *actio popularis*, μια λαϊκή αγωγή. Μου φαίνεται λοιπόν ότι το πρώτο ζήτημα στο οποίο πρέπει να απασχοληθούμε είναι ποιά είναι η νομική φύση αυτής της δηλώσεως την οποία έχει το δικαστήριό σας ενώπιόν του, εκ του ότι έρχονται και λένε οι σύλλογοι η ασφάλεια της σιδηροδρομικής συγκοινωνίας είναι ζήτημα που ενδιαφέρει το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας αυτόματα μεταπίπτουμε στην *actio popularis* και ερχόμαστε λοιπόν να δούμε τώρα πώς μεταχειρίζεται το Σύνταγμά μας και η ΕΣΔΑ την *actio popularis*. Το άρθρο 20 παράγραφος 1 του Συντάγματος λέει, καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σε αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή τα συμφέροντά του όπως ο νόμος ορίζει. Το άρθρο λοιπόν 20 §1 αναγνωρίζει δικαίωμα αξίωση εννόμου προστασίας μόνο προκειμένου περί υπάρξεως και μόνο όταν πρόκειται να υπάρχει ένα προστατευτέο δικαίωμα ή συμφέρον, αυτή είναι η προϋπόθεση για την παροχή εννόμου προστασίας κατά το 20 και αν δείτε και τις ερμηνείες κατ' άρθρον του Συντάγματος, σας τις φέρνω, πράγματι αυτό λέει η θεωρία και η επιστήμη, ότι προϋπόθεση για την παροχή εννόμου προστασίας είναι η ύπαρξη προστατευτέου δικαιώματος ή εννόμου συμφέροντος, αυτό αλλιώς δεν αναγνωρίζεται δικαίωμα εννόμου προστασίας από το Σύνταγμα και επισημαίνεται μάλιστα ότι το έννομο συμφέρον είναι κάτι διαφορετικό από ένα γενικό ενδιαφέρον ακριβώς προκειμένου να μην εκπέσει η έννομη προστασία σε μια λαϊκή αγωγή. Αυτά είπε και το Συμβούλιο της Επικρατείας στην 1639 και 1640 του 2024 και είπε ότι είτε που αφορούσαν αίτηση ακυρώσεως για τον ορισμό των μελών του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης και της ΑΑΔΕ, ζητήματα τα οποία δεν είναι αμιγώς δικηγορικού ενδιαφέροντος και είτε υπό τις περιστάσεις αυτές η αίτηση προσλαμβάνει τον χαρακτήρα λαϊκής αγωγής όπως δεν έχει θεσμοθετηθεί από το Σύνταγμα και την οικεία νομοθεσία. Εδώ βεβαίως η άλλη πλευρά αντιτείνει και θα λεχθεί ίσως, γιατί το έχω ήδη δει και στις δηλώσεις τους, ότι κατά της αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας έχει υπάρξει προσφυγή στο ΕΔΑ από τους Δικηγορικούς Συλλόγους και πράγματι δεν το αμφισβητώ ότι έχει γίνει αυτό, εδώ όμως πρέπει να λάβουμε το εξής και εισέρχομαι στο δεύτερο σκέλος, η ΕΣΔΑ δεν προστατεύει την λαϊκή αγωγή, δεν προστατεύει την *actio popularis* και τούτο μάλιστα το λέω με ειδική αναφορά στην παράσταση πολιτικής αγωγής. Εδώ θα μου επιτραπεί λίγο να δούμε το θέμα πιο αναλυτικά, το άρθρο 6 καταρχήν κατά το ποινικό σκέλος του, αφορά προστασία του κατηγορουμένου, όταν έρχεται και λέει λοιπόν κάθε πρόσωπο κατηγορούμενο και έχει τα

κάτωθι δικαιώματα όλα αυτά τα οποία ξέρουμε αφορά τον κατηγορούμενο, για τον πολιτικώς ενάγοντα δεν είχε μεριμνήσει η ΕΣΔΑ, όταν λοιπόν ανέκυψε το ζήτημα τι κάνουμε με την πολιτική αγωγή και ανέκυψε το 2005, ο μόνος τρόπος να προστατευθεί η πολιτική αγωγή από την ΕΣΔΑ ήταν να υπαχθεί στις αμφισβητήσεις επί δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αστικής φύσεως διότι πράγματι η ΕΣΔΑ προστατεύει τον μεν κατηγορούμενο στις ποινικές δίκες και προστατεύει και τους διαδίκους που εγείρουν αστικές αξιώσεις επί δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αστικής φύσεως. Το ζήτημα λοιπόν έφτασε το 2005 στην Ολομέλεια του ΕΔΔΑ και εκεί το τμήμα ευρείας συνθέσεως, το 2004 συγγνώμη, στην υπόθεση Perez κατά Γαλλίας και αυτή είναι η βασική απόφαση του ΕΔΔΑ, επιβεβαιώθηκε με μια πρόσφατη του 2024, αλλά δεν άλλαξε σε σχέση με όσα θα σας πω, δέχθηκε ότι η πολιτική αγωγή και ποιά πολιτική αγωγή, η πολιτική αγωγή η κλασική που είχαμε με τον παλιό κώδικα συνιστά αμφισβήτηση επί δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αστικής φύσεως δεδομένου ότι πρόκειται για αστική αγωγή τείνουσα στην αποκατάσταση ζημίας η οποία προκύπτει από αξιόποινη πράξη, η παλιά πολιτική αγωγή που είχαμε ήταν πράγματι εισαγωγή αστικών αξιώσεων ο παθών εκ του εγκλήματος ήτο ταυτοχρόνως και ζημιωθείς και εισήγαγε αξιώσεις αστικής φύσεως στο ποινικό δικαστήριο. Ήρθε λοιπόν το ΕΔΔΑ το 2004 με την απόφαση αυτή την Perez κατά Γαλλίας και είπε σε προστατεύουμε όχι ως κατηγορούμενο, αλλά ως αστικό διάδικο που έχεις αστικές αξιώσεις, προϋπόθεση λοιπόν όμως για να έχεις αυτή την προστασία είναι να συνοδεύσεις υποχρεωτικά, να συνοδεύεται η παράστασή σου από άσκηση αγωγής αστικής φύσεως ή εν πάση περιπτώσει έστω και με την προοπτική μιας συμβολικής αποζημιώσεως ή έστω και με την προοπτική του δικαιώματος να απολάβει κανείς καλή φήμη και μάλιστα σε μία υπόθεση του 2005 Σιγάλας κατά Ελλάδος ελληνικού ενδιαφέροντος δέχθηκε το ΕΔΔΑ ότι όταν ο παριστάμενος επιδιώκει απλώς την ποινική καταδίκη του κατηγορουμένου και όχι την προστασία των αστικών δικαιωμάτων τότε η παράσταση αυτή δεν προστατεύεται από το άρθρο 6 Σιγάλας κατά Ελλάδος ειδικά για μας. Στο πλαίσιο αυτής της νομολογίας απασχολήθηκε τότε και στις δύο αυτές αποφάσεις το ΕΔΔΑ με την *actio popularis* και υπάρχει ρητή αναφορά σε αυτές τις δύο αποφάσεις και λέει ότι η ΕΣΔΑ δεν κατοχυρώνει την *actio popularis* στη λαϊκή αγωγή, στην απόφαση Perez παράγραφος 70, σας τις έχω φέρει αυτές τις αποφάσεις, αναφέρεται, το δικαστήριο κρίνει ότι σε τέτοιες περιπτώσεις η εφαρμογή του άρθρου 6 έχει φθάσει στα όριά της, παρατηρεί, παραθέτω επί λέξει την Perez, ότι η σύμβαση δεν κατοχυρώνει κανένα δικαίωμα όπως αυτό που αξιώνει ο προσφεύγων σε ιδιωτική εκδίκηση ή σε *actio popularis*, ως εκ τούτου το δικαίωμα να ζητείται η ποινική δίωξη ή η καταδίκη τρίτων για ποινικό αδίκημα δεν μπορεί να προβληθεί αυτοτελώς πρέπει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την άσκηση εκ μέρους του θύματος δικαιώματος προς έγερση αστικής αγωγής κατά το εσωτερικό δίκαιο, έστω και μόνο προς εξασφάλιση συμβολικής επανόρθωσης ή προς προστασία αστικού δικαιώματος, όπως το δικαίωμα σε καλή φήμη, αυτά τα λέει το τμήμα ευρείας συνθέσεως στο 4 και στην Σιγάλας που ήταν ελληνικού ενδιαφέροντος λέει, ωστόσο το δικαστήριο υπενθυμίζει...Σιγάλας είναι του 2005, αλλά η ίδια νομολογία διατηρείται μέχρι σήμερα, ότι η σύμβαση δεν εγγυάται, το δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η σύμβαση δεν εγγυάται το δικαίωμα σε άσκηση ποινικών διώξεων κατά τρίτων, όπως άλλωστε δεν εγγυάται το δικαίωμα στην ιδιωτική εκδίκηση, ούτε και την *actio popularis*, αυτά είπε σε υπόθεση δική μας. Επομένως δικαίωμα προστατευόμενο και αυτό το λέω επειδή ακριβώς υπάρχει η επίκληση από την πλευρά των Δικηγορικών Συλλόγων ότι οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας παραβιάζουν δικαιώματα

- προστατευόμενα από την ΕΣΔΑ. Τουλάχιστον σε ότι αφορά παράσταση για την υποστήριξη της κατηγορίας τέτοιου είδους προστασία δεν παρέχει η ΕΣΔΑ και βεβαίως πρόκειται σαφέστατα όπως είπαμε για *actio popularis*, δηλαδή για μια επιδίωξη ενός δημόσιας φύσεως σκοπού και όχι για παράσταση η οποία εδράζεται σε υποστήριξη ατομικών αξιώσεων. Άλλο όμως το δεν προστατεύει και άλλο το αντιβαίνει και τώρα θα προχωρήσω στο επόμενο, η παράσταση αυτή λοιπόν όχι μόνο δεν αναγνωρίζεται από το

Σύνταγμα, όχι μόνο δεν προστατεύεται από την ΕΣΔΑ, αλλά αντιβαίνει στην ΕΣΔΑ και ειδικότερα αντιβαίνει κατά την άποψη μου στο τεκμήριο αθωότητας. Εδώ έχουμε τα εξής και αυτά τα είχα γράψει κάποτε παλαιότερα σ' ένα άρθρο μου στα ποινικά χρονικά το 2010 αλλά η προβληματική αυτή είναι καινούργια, γιατί η διάταξη αυτή που έχουμε τώρα είναι του 2013, τα άλλα ήταν και παλαιότερη προβληματική. Είναι γνωστό ότι μία από τις εκφάνσεις του τεκμηρίου αθωότητας συνίσταται στην υποχρέωση των εκπροσώπων δημοσίων αρχών και αυτών των δημοσίων αρχών θα το αναλύσω, να μην προβαίνουν κατά τη διάρκεια της δίκης σε δηλώσεις με τις οποίες αντιμετωπίζουν τον κατηγορούμενο ως ένοχο και προδικάζουν την ενοχή του, αυτό είναι κάτι γνωστό, δεν χρειάζεται να επεκταθώ, υπάρχει πάγια νομολογία του ΕΔΔΑ ότι δεν πρέπει οι εκπρόσωποι δημοσίων αρχών και οι δημόσιοι αξιωματούχοι να προβαίνουν σε δηλώσεις στις οποίες είναι συναφείς με την ποινική διαδικασία και ενθαρρύνουν το κοινό να πιστέψει ότι ο ύποπτος κατηγορούμενος είναι ένοχος προδικάζοντας αξιολόγηση της υπόθεσης και εδώ να θυμίσω ότι έχουμε και μια ελληνική σημαντικότερη απόφαση ελληνικού ενδιαφέροντος, είναι στην υπόθεση του πρώην Πρυτάνεως της Παντείου όπου ο Υπουργός Δικαιοσύνης και ο Υπουργός Οικονομικών προέβησαν σε δηλώσεις με τις οποίες αναφέροντο στο τότε κατηγορούμενο, είναι η απόφαση Κώνστας κατά Ελλάδος, είναι γνωστή με τα στοιχεία της, αναφέροντο στον τότε κατηγορούμενο ως ένοχο και κατεδικάσθη η Ελλάδα ακριβώς διότι υπήρξαν αυτού του είδους οι δημόσιες δηλώσεις. Θυμίζω δε ότι έχουμε και άλλη μια διάταξη πέρα από την διάταξη της ΕΣΔΑ, έχει ενσωματωθεί στο δικάιό μας η οδηγία 2016 343 με το άρθρο 7 Ν. 4596/2019 η οποία και πάλι απαγορεύει τις δηλώσεις δημοσίων αρχών, εκπροσώπων δύο δημοσίων αρχών από τις οποίες συνάγεται στις οποίες εκτίθεται ότι ο κατηγορούμενος είναι ένοχος. Ερχόμενος τώρα στην προκείμενη υπόθεση, θα επιχειρηματολογήσω σε σχέση με τα ακόλουθα: Πρώτον ότι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι της χώρας αποτελούν δημόσιες αρχές ή μάλλον αποτελούν και δημόσιες αρχές, προφανώς είναι και συνδικαλιστικά όργανα, οι οποίες οφείλουν να σέβονται το τεκμήριο αθωότητας και να απέχουν από δηλώσεις οι οποίες αντιμετωπίζουν τον κατηγορούμενο ως ένοχο διαρκούσης της δίκης. Και δεύτερον ότι οι συγκεκριμένες δηλώσεις παράστασης για την υποστήριξη της κατηγορίας αποτελούν μάλιστα και αυτές δημόσιες δηλώσεις. Και μάλιστα όχι δηλώσεις που γίνονται οπουδήποτε, αλλά γίνονται ενώπιον του αρμόδιου ποινικού δικαστηρίου και κατά τούτο παραβιάζουν το τεκμήριο της αθωότητας. Εισέρχομαι λοιπόν στο πρώτο, νομική φύση των Δικηγορικών Συλλόγων ως δημοσίων αρχών. Στο άρθρο 89§1 του Δικηγορικού Κώδικα εκτίθεται ότι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Βεβαίως σωματειακής μορφής, το λέει ρητά το 89 §1, τα οποία δεν ανήκουν στον δημόσιο και στον ευρύτερο τομέα, ούτε εμπίπτουν στους φορείς της γενικής κυβέρνησης. Ναι μεν λοιπόν δεν ανήκουν στον δημόσιο τομέα, έχουν την μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, το ουσιώδες όμως είναι ποιον ρόλο επιφυλάσσει ο νόμος στους Δικηγορικούς Συλλόγους στο άρθρο 90, το περίφημο αυτό άρθρο 90. Πέραν λοιπόν από τον συνδικαλιστικό τους ρόλο, ο οποίος είναι αναμφισβήτητος ο νομοθέτης, πρόκειται για τον ίδιο το νομοθέτη, δεν μιλάμε τώρα για την δραστηριότητα ασκεί ένας Δικηγορικός Σύλλογος, αλλά πρόκειται για την πρόβλεψη του νόμου. Ο νομοθέτης δίνει στους δικηγορικούς ρόλους ένα σημαίνοντα ρόλο πρώτον σε σχέση με την λειτουργία της δικαιοσύνης και δεύτερον τους προσδίδει και έναν ευρύτερο κοινωνικό ρόλο. Αυτά όλα τα κάνει το άρθρο 90. Και σε ότι αφορά τον ρόλο σε σχέση με την λειτουργία της δικαιοσύνης τι λέει το άρθρο 90 ότι σκοποί των Δικηγορικών Συλλόγων είναι, μεταξύ άλλων, πρώτον η υπεράσπιση των αρχών και κανόνων του κράτος δικαίου σε μια δημοκρατική πολιτεία, δεύτερον η διασφάλιση της λειτουργίας μια ανεξάρτητης δικαιοσύνης, η οποία απονέμεται πάντοτε στο όνομα του ελληνικού λαού, Ε η διατύπωση γνώμων και προτάσεων που αφορούν την βελτίωση της νομοθεσίας, την ερμηνεία, την εφαρμογή της, στο πλαίσιο αυτό οι Δικηγορικοί Σύλλογοι αναγνωρίζονται ως σύμβουλοι της πολιτείας και συμμετέχουν υποχρεωτικά σχετικές νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Και ΣΤ η διατύπωση κρίσεων και προτάσεων για την βελτίωση της λειτουργίας και την απονομή της δικαιοσύνης. Όλα αυτά

τα οποία διάβασα συνθέτουν έναν δημόσιο ρόλο των Δικηγορικών Συλλόγων σε σχέση με την λειτουργία της δικαιοσύνης. Ένα ζήτημα αυτό. Δεύτερο ζήτημα, πέραν του δημόσιου ρόλου τον οποίο προσδίδει ο Δικηγορικός Κώδικας στους Δικηγορικούς Συλλόγους σε σχέση με την λειτουργία της δικαιοσύνης τους προσδίδει και έναν ευρύτερο κοινωνικό ρόλο. Και εδώ ερχόμαστε πράγματι στην περίφημη περίπτωση Ζ του άρθρου 90. Λέει λοιπόν η περίπτωση Ζ, ότι αποστολή των Δικηγορικών Συλλόγων αποτελεί επίσης η άσκηση παρεμβάσεων ενώπιον δικαστηρίων και κάθε αρχής στις οποίες συμπεριλαμβάνεται, το ξέρετε το άρθρο 90 απλώς θέλω να επισημάνω εδώ κάποια συγκεκριμένα σημεία που στηρίζουν την επιχειρηματολογία, η άσκηση λοιπόν παρεμβάσεων ενώπιον δικαστηρίων και κάθε αρχής. Μπορεί οπουδήποτε να πάει ο Δικηγορικός Σύλλογος, τις οποίες συμπεριλαμβάνονται και ανεξάρτητες αρχές για κάθε ζήτημα εθνικού, πολιτισμικού ενδιαφέροντος και περιεχομένου που ενδιαφέρει τα μέλη και γενικότερα για κάθε ζήτημα εθνικού, κοινωνικού πολιτισμικού ή οικονομικού ενδιαφέροντος. Λέει λοιπόν στην συνέχεια αυτά που είδαμε ότι μπορούν να παρεμβαίνουν οπουδήποτε να ασκούν αγωγές, παρεμβάσεις, πολιτική αγωγή. Επίσης για τα πιο πάνω ζητήματα μπορούν να παρεμβαίνουν, το τελευταίο εδάφιο της περιπτώσεως Ζ, με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο σε κάθε αρμόδια αρχή στην Ελλάδα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία ή αρχή του Διεθνούς δικαίου. Μπορεί λοιπόν, αυτό δεν είναι μια δυνατότητα που έχει ο κάθε πολίτης ή το κάθε σωματείο με βάση την ελεύθερη ανάπτυξη προσωπικότητας, την οικονομική ελευθερία και τις όποιες ελευθερίες αναγνωρίζει το Σύνταγμα, αλλά είναι μια ειδική θεσμική κατοχύρωση την οποία προσδίδει η πολιτεία με νόμο ειδικά στους Δικηγορικούς Συλλόγους. Δημιουργεί λοιπόν στους Δικηγορικούς Συλλόγους ένα θεσμικό ρόλο με όλα αυτά και μπορεί μεν αυτό να μην νομιμοποιεί όπως είπαμε *Actio popularis* δεν παύει όμως αυτή η διάταξη να προσδίδει έναν ρόλο με ιδιαίτερη βαρύτητα σε σχέση, στους Δικηγορικούς Συλλόγους σε σχέση με σοβαρά κοινωνικά ζητήματα. Αυτές λοιπόν τώρα οι δύο εκφάνσεις των σκοπών και της αποστολής του Δικηγορικού Συλλόγου, δηλαδή η αποστολή τους σε σχέση με την λειτουργία της δικαιοσύνης και η αποστολή τους σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο εθνικό κοινωνικό ζήτημα καθιστούν τον Δικηγορικό Σύλλογο στην περίπτωση αυτή μια εν τοις πράγμασι δημόσια αρχή. Είναι μια τόση σοβαρή η αποστολή τους, ιδίως σε σχέση με την λειτουργία της δικαιοσύνης, αλλά και σε σχέση με τα ζητήματα και είναι αυτή η οποία διαφοροποιεί τις κοινωνικές παρεμβάσεις των Δικηγορικών Συλλόγων από την παρέμβαση οποιουδήποτε άλλου συνδικαλιστικού οργάνου, που δεν έχει την ίδια βαρύτητα. Και βεβαίως είναι αυτή η οποία διαφοροποιεί την φύση των δηλώσεων των Δικηγορικών Συλλόγων σε σχέση με τις δηλώσεις οποιουδήποτε άλλου ιδιώτη ή ιδιωτικού σωματείου και καθιστά αυτές τις δηλώσεις δηλώσεις δημοσίας αρχής, των δε εκπροσώπων τους δηλώσεις εκπροσώπων δημοσίας αρχής. Έρχομαι λοιπόν στην προβληματική του τεκμηρίου αθωότητας. Το τεκμήριο αθωότητας πράγματι προστατεύει τον κατηγορούμενο, όχι από δηλώσεις από οποιοδήποτε ιδιώτη, αλλά τουλάχιστον στο πλαίσιο των δηλώσεων της προβληματικής, εκεί θα μπαίναμε σε μια συζήτηση περί τριτενέργειας που δεν θα μπω τώρα, αλλά στο πλαίσιο πάντως δηλώσεων δημοσίων αξιωματούχων προστατεύεται σαφώς ο κατηγορούμενος με βάση το τεκμήριο αθωότητας. Με βάση τα όσα σας εξέθεσα φρονώ ότι πράγματι και οι δηλώσεις των εκπροσώπων των Δικηγορικών Συλλόγων εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία. Όταν λοιπόν ομιλούν περί μιας ποινικής δίκης οφείλουν να απέχουν από δηλώσεις και οι εκπρόσωποι των συλλόγων οφείλουν να απέχουν από δηλώσεις και χαρακτηρισμούς με τις οποίες αντιμετωπίζουν τον κατηγορούμενο ως ένοχο. Οφείλω να πω έψαξα πιστεύω αρκετά επιμελώς στην νομολογία του ΕΔΔΑ, δεν βρήκαμε κάποια απόφαση που να αφορά δηλώσεις Δικηγορικών Συλλόγων και τούτο συναντάται ίσως με το γεγονός ότι πράγματι είναι κάπως πρωτοφανές να έρχεται Δικηγορικός Σύλλογος και να δηλώνει παράσταση πολιτικής αγωγής, τουλάχιστον στα ελληνικά δεδομένα, αναφέρομαι σε όσα ελέγχθησαν και προηγουμένως, δεν τα επαναλαμβάνω. Βρήκα μια απόφαση στο πλαίσιο της προστασίας της περιουσίας, στο πλαίσιο του άρθρου 1 του πρώτου προσθέτου πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ

είναι Μπουζέσκου κατά Ρουμανίας στις 24-5-2005, με την οποία το ΕΔΔΑ δέχεται ότι το κράτος ευθύνεται για πράξεις Δικηγορικών Συλλόγων λόγω του χαρακτήρος αυτών ως δημοσίων αρχών. Εκεί υπήρχε μια ένωση δικηγόρων Ρουμανίας YAR σε σχέση με την οποία το ΕΔΔΑ δέχθηκε τα ακόλουθα, θα σας διαβάσω μια παράγραφο, γιατί κάποιος προσέφυγε στο ΕΔΔΑ κατά της Ρουμανίας, όχι για πράξεις του Ρουμανικού Κράτους, αλλά για πράξεις της Ενώσεως των δικηγόρων Ρουμανίας. Και ετέθη το ζήτημα ευθύνεται το κράτος για τις δηλώσεις, για τις πράξεις της Ενώσεως δικηγόρων Ρουμανίας; Και είτε λοιπόν το ΕΔΔΑ ότι ναι θα την αντιμετωπίσω ως δημόσια αρχή για τον εξής λόγο: Το δικαστήριο επαναλαμβάνει τα κριτήρια που έχουν διατυπωθεί στην νομολογία του και επισημαίνει ότι η YAR αυτή η Ένωση δικηγόρων έχει νομίμως συσταθεί με το νόμο τάδε και είναι φορέας διοικητικών καθώς και κανονιστικών αρμοδιοτήτων. Η YAR επιδιώκει σκοπό

- γενικού συμφέροντος σε σχέση με το δικηγορικό επάγγελμα, ασκώντας μορφή δημοσίου ελέγχου, ιδίως ως προς την εγγραφή στο Δικηγορικό Σύλλογο, ενώ οι αποφάσεις της υπόκεινται στον έλεγχο των Διοικητικών Δικαστηρίων. Το δικαστήριο λαμβάνει επίσης υπόψη ως επικουρικό επιχείρημα ότι η YAR χαρακτηρίζεται στην νομολογία των εθνικών δικαστηρίων ως δημόσια αρχή, η οποία εκδίδει διοικητικές πράξεις και επιτελεί ρόλο δημόσιας υπηρεσίας. Ως εκ τούτου καταλήγει το ΕΔΔΑ ότι θεμελιώνεται ευθύνη του κράτους λόγω των διοικητικών αποφάσεων της YAR κατά των οποίων βάσει ο προσφεύγων. Επαναλαμβάνω, δεν αφορά το τεκμήριο αθωότητας, είναι η μόνη που μπόρεσα να βρω σε σχέση με την αναγνώριση ακριβώς ενός ρόλου δημόσιας αρχής σε Δικηγορικό Σύλλογο. Επομένως με βάση αυτά θα πρέπει στο πλαίσιο της προστασίας του τεκμηρίου αθωότητας να γίνει δεκτό ότι αποτελούν οι Δικηγορικοί Σύλλογοι δημόσιες αρχές και επομένως θα πρέπει να απέχουν από δηλώσεις που αντιμετωπίζουν τον κατηγορούμενο ως ένοχο. Τώρα, να κάνω δύο διευκρινήσεις: Δεν λέω ότι πάντοτε ο Δικηγορικός Σύλλογος είναι δημόσια αρχή. Όταν ο Δικηγορικός Σύλλογος, υπό τον συνδικαλιστικό μανδύα, αποφασίζει αποχή δικηγόρων και καθυστερεί εκδίκαση μιας υποθέσεως είναι προφανές ότι δεν μπορούμε να καταλογίσουμε στο κράτος υπέρβαση της εύλογης διάρκειας όπως θα καταλογίζαμε στην καθυστέρηση της δικαιοσύνης. Γιατί εκεί ο Δικηγορικός Σύλλογος δεν ενεργεί ως δημόσια αρχή, ενεργεί ως συνδικαλιστικό εργαλείο. Και την δράση του δεν μπορούμε να την καταλογίσουμε στο κράτος. Είναι όμως άλλο πράγμα η συνδικαλιστική δράση του Δικηγορικού Συλλόγου και άλλη η δράση του αυτή στο πλαίσιο της αποστολής που έχει ο Δικηγορικός Σύλλογος κατά το άρθρο 90. Το δεύτερο, θα μπορούσε κάποιος να έρθει να μου πει το εξής: Με βάση την επιχειρηματολογία σας τότε ούτε το δημόσιο θα έπρεπε ποτέ να παρίσταται ως πολιτικώς ενάγων. Διότι άμα παρίσταται ως πολιτικώς ενάγων τότε αυτόματα ως υποστηρικτής της κατηγορίας τότε αυτόματα και το δημόσιο προβαίνει σε δηλώσεις περί της ενοχής του κατηγορουμένου. Απαντώ το εξής: Η παράσταση του δημοσίου ως υποστηρικτή της κατηγορίας εδράζεται στο κριτήριο νομιμοποίησης ή οφείλει να εδράζεται, διότι δεν γίνεται και πάντοτε αυτό, οφείλει να εδράζεται στο κριτήριο του ότι το δημόσιο έχει υποστεί ζημία ηθική βλάβη και έχει αξιώσεις αποζημίωσης ή χρηματικής ικανοποίησης. Στο βαθμό, λοιπόν, που έχει αξιώσεις αποζημίωσης ή χρηματικής ικανοποίησης οι οποίες αποτελούν το όχημα για την είσοδο του δημοσίου στην ποινική δίκη προφανώς ενεργεί ως φίσκους και δεν έχουμε σε αυτή την περίπτωση παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας. Εφόσον βέβαια πράγματι υφίστανται αυτές οι αξιώσεις χρηματικής ικανοποίησης. Άρα λοιπόν αφού είδαμε ότι κατά την άποψη της υπερασπίσεως αποτελούν οι Δικηγορικοί Σύλλογοι δημόσιες αρχές, των οποίων οι εκπρόσωποι πρέπει να απέχουν από τέτοιες δηλώσεις, που αντιμετωπίζουν τον κατηγορούμενο ως ένοχο, ερχόμεθα τώρα στην παράσταση για την υποστήριξη της κατηγορίας την οποία εκδήλωσαν οι σύλλογοι ενώπιόν σας. Έρχονται λοιπόν, έρχονται όλοι αυτοί οι σύλλογοι και λένε αιτούμαι, παρίσταμαι και ζητάω να κηρύξετε ένοχο τον κατηγορούμενο, τον εντολέα μου και όλους τους άλλους. Προϋπόθεση βέβαια για την κήρυξη της ενοχής του κατηγορουμένου, για την

καταδίκη του κατηγορουμένου, είναι η κήρυξη ενοχής του. Εάν λοιπόν κάποιος παρίσταται και ζητά την καταδίκη είναι προφανές ότι δηλώνει ότι εγώ αυτόν τον κατηγορούμενο τον θεωρώ ένοχο. Έρχομαι και ζητάω την καταδίκη αυτού του κατηγορουμένου τον οποίο θεωρώ ένοχο. Ως εκ τούτου πράγματι και η δήλωση για την υποστήριξη της κατηγορίας αποτελεί μια δημόσια δήλωση, με την οποία αυτή η δημόσια αρχή εν προκειμένω ο Δικηγορικός Σύλλογος, αντιμετωπίζει τον κατηγορούμενο ως ένοχο. Και παραβιάζει ως εκ τούτου το τεκμήριο αθωότητας. Και θα μου επιτραπεί να πω ότι εδώ η παραβίαση ενέχει μια ιδιαίτερη βαρύτητα στην προκειμένη περίπτωση. Δεν έχουμε να κάνουμε με δηλώσεις στον τύπο ή στα ΜΜΕ, που και αυτές έγιναν και αυτές παραβίασαν το τεκμήριο αθωότητας, αλλά έχουμε να κάνουμε με μια δήλωση περί ενοχής του κατηγορουμένου, η οποία λαμβάνει χώρα που; Στον χώρο του ποινικού ακροατηρίου, ενώπιον του δικαστηρίου το οποίο είναι ταγμένο να εκδικάσει την υπόθεση. Και μάλιστα αυτή η δήλωση αποτελεί και το όχημα για την συμμετοχή των Δικηγορικών Συλλόγων στην ποινική δίκη, στην οποία με την παράσταση τους σε κάθε δικάσιμο, καθ' όλη την διάρκεια της δίκης θα υποστηρίζουν την ενοχή των κατηγορουμένων και θα επιδιώκουν την καταδίκη του, καθ' όλη την διάρκεια της δίκης αυτό θα πράττουν. Η προσβολή λοιπόν του τεκμηρίου αθωότητας πιστεύω στην περίπτωση αυτή καθίσταται διαρκής και είναι επομένως εξόχως σοβαρή και πολύ σοβαρότερη από το να γινόταν με κάποιες δηλώσεις στον τύπο και είναι εξόχως αντιφατικό, θα μου επιτραπεί να πω το εξής: Ότι ενώ το άρθρο 90 περίπτωση Β λέει ότι οι Σύλλογοι έχουν ως σκοπό τους την διασφάλιση της λειτουργίας μιας ανεξάρτητης δικαιοσύνης, αυτός είναι μεταξύ άλλων ο σκοπός τους, έρχονται με δηλώσεις τους, σαν δημόσια αρχή να υποδεικνύουν στην ανεξάρτητη δικαιοσύνη να κηρύξει ενόχους όλους, μα όλους ανεξαίρετως τους κατηγορουμένους. Έναν κατηγορούμενο δεν βρήκαν να εξαιρέσουν; Έναν κατηγορούμενο δεν θεώρησαν οι Δικηγορικοί Σύλλογοι ότι δεν θα έπρεπε τουλάχιστον για αυτόν να παραστούν κατ' αυτού; Αυτό μου κάνει ιδιαίτερη εντύπωση πως ήρθαν οι Δικηγορικοί Σύλλογοι και παρίστανται καθ' όλων των κατηγορουμένων. Όλους τους θεωρούν ενόχους.

- Ήρθε το δημόσιο και έκανε την διάκριση και είπε τέσσερις μόνο.
- Και στο τέλος, θα ήθελα να αναφερθώ και στα εξής...
- Και ο Εισαγγελέας το ίδιο είπε.
- Συνεχίστε κύριε συνήγορε.
- Δράττομαι της ευκαιρίας, ο Εισαγγελέας κυρία Πρόεδρε είναι ισόβιος Δικαστικής λειτουργός που έχει ως σκοπό του την έρευνα τόσο της ενοχής όσο και της αθωότητας του κατηγορουμένου. Στην παρούσα λοιπόν δήλωση οι δύο Εισαγγελέες της έδρας και ο εκπροσώπων εν γένει την Εισαγγελική αρχή έχει ως σκοπό όχι τον χαρακτήρα ενός μονόπλευρου κατηγορουμένου που επιδιώκει μόνο την καταδίκη, αλλά έχει τον χαρακτήρα ενός Δικαστικού λειτουργού περιβεβλημένου με εγγυήσεις, τις οποίες γνωρίζουμε όλοι μας και ο οποίος ερευνά και την ενοχή και την αθωότητα. Αντίθετα η παράσταση για την υποστήριξη της κατηγορίας εξ ορισμού είναι μονόπλευρη και αποβλέπει, έτσι την διαμορφώνει ο νόμος και αποβλέπει μόνο στην καταδίκη του κατηγορουμένου. Έχει λοιπόν μια εντελώς διαφορετική σημασία ο ρόλος του δημόσιου του Εισαγγελέα, ο οποίος ερευνά την υπόθεση προς όλα της τα σκέλη από την προσθήκη όχι ενός ή δύο αλλά 43 ακόμα, δεν ξέρω πόσοι είναι οι Σύλλογοι ακριβώς, 43 ακόμη μονόπλευρων κατηγορών και μάλιστα κατηγορών με το κύρος δημοσίων, με το κύρος Δικηγορικών Συλλόγων. Η επιβάρυνση της θέσεως του κατηγορουμένου αυτή τη στιγμή, κατ' αυτό τον τρόπο είναι ιδιαιτέρως μεγάλη. Κάθε κατηγορούμενος εκτός του να αντιδικεί, γιατί πρόκειται περί αντιδικίας κατά την δικονομία, με τον ζημιωθέντα ή με την οικογένεια του ζημιωθέντος, οι οποίοι βεβαίως νομιμοποιούνται να παρίστανται, βρίσκεται να αντιδικεί και με 43 Δικηγορικούς Συλλόγους που έχουν το κύρος αυτό που είπα. Υπό τα δεδομένα αυτά και ολοκληρώνω και μόνο η υποβολή των δηλώσεων παράστασης από τους Δικηγορικούς Συλλόγους ήδη στην προδικασία όσο και στο ακροατήριο συνιστά προσβολή του τεκμηρίου αθωότητας. Η περαιτέρω και την έχει ήδη ..., η περαιτέρω όμως παραμονή στην δίκη ως υποστηρικτών

της κατηγορίας θα επιφέρει προσβολή σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό. Και ποιες θα είναι οι συνέπειες; Θα έχουμε απόλυτη ακυρότητα τόσο κατά τον 171 §3 του Κώδικα, διότι θα έχουμε μια παρά το νόμον παράσταση του υποστηρικτή της κατηγορίας στην διαδικασία, στο ακροατήριο. Θα έχουμε όμως και απόλυτη ακυρότητα κατά τον 171 1Δ, γιατί η παράσταση αυτή προσβάλλει το τεκμήριο αθωότητας και έτσι προσβάλλει τα δικαιώματα του κατηγορουμένου τα οποία κατοχυρώνει η ΕΣΔΑ. Και θα κλείσω με το εξής:

Αντιλαμβάνεστε τι σημασία έχει αυτού του είδους η παραβίαση. Σκεφτείτε μόνο το εξής το Δικαστήριο σας δεν ξέρω βεβαίως τι απόφαση θα λάβει, αλλά είναι πιθανόν να καταδικάσει κάποιους κατηγορουμένους και είναι πιθανόν οι καταδίκες αυτές να καταστούν και αμετάκλητες, σκέφτεστε να αχθεί η υπόθεση στο ΕΔΔΑ και το δικαστήριο να πει ότι παραβιάσθη το τεκμήριο αθωότητος από τις δηλώσεις αυτών, τις δηλώσεις παραστάσεως και την συμμετοχή των Δικηγορικών Συλλόγων στην δίκη; Θα τιναχθούν όλα στον αέρα. Ζητάω την αποβολή των Δικηγορικών Συλλόγων. Τώρα σε σχέση με την Πανελλήνια Ένωση προσωπικού Έλξης, εδώ δεν θα σας δώσουμε γραπτό κείμενο, πολύ απλά λέω είναι γνωστά αυτά τα πράγματα, το 63 νομιμοποίηση σε παράσταση για την υποστήριξη της κατηγορίας μόνο σε όποιον διατηρεί αξιώσεις χρηματικής ικανοποίησης ή αποζημιώσεως, από εκεί και πέρα υπάρχουν μεν στον νόμο και διατάξεις ειδικές που νομιμοποιούν στην παράσταση επαγγελματικών σωματείων, τέτοια περίπτωση όμως δεν υπάρχει σε σχέση με την Ένωση αυτή, συνεπώς δεν πληροί τα κριτήρια του 63 η Πανελλήνια Ένωση Έλξης και επομένως θα πρέπει να αποβληθεί και αυτή. Αιτούμαι λοιπόν την αποβολή των Δικηγορικών Συλλόγων και την αποβολή και του σωματείου Πανελλήνια Ένωση Έλξης. Θα σας δώσω γραπτά την ένσταση σε σχέση με τους συλλόγους.

- Κυρία Πρόεδρε συγνώμη που διακόπτω, θα μας δώσετε αντίγραφα των δηλώσεων για να μπορέσουμε και εμείς να απαντήσουμε.
- Εφόσον επιθυμείτε θα τα σκανάρουμε και θα τα στείλουμε ομαδικά σε όλα...
- Ούτως ή άλλως κυρία Πρόεδρε αν γίνεται αυτόματα αυτό γιατί τα επιθυμούμε πάντα.
- Ναι θα σταλεί σε όλους, εφόσον το ζητάτε όλοι, θα σταλεί, έχουμε συλλέξει όλα τα email από όλους τους συνηγόρους και θα σταλεί σε όλους. Όχι όλοι, όσοι δεν έχουν να τα δηλώσουν γιατί είναι πολύ πιο εύκολο στο Δικαστήριο να τα στέλνει ομαδικά, εφόσον έχετε υποβάλλει αίτηση.
- Κυρία Πρόεδρε δώσατε και ένα πολυτελή χρόνο στους συναδέλφους και καλά κάνατε να ετοιμαστούν, να ετοιμάσουν τις ενστάσεις τους. Επειδή σήμερα και εμείς "πυροβολούμεθα" από πολλές ενστάσεις και γραπτές θα παρακαλούσαμε τον αυτό χρόνο για την επόμενη συνεδρίαση να τον δώσετε και σε μας να προλάβουμε να διαβάσουμε τις αιτιάσεις και τις αντιρρήσεις των συναδέλφων και να μπορέσουμε να απαντήσουμε.
- Κύριε συνήγορε θα δούμε πως θα πάει η διαδικασία σήμερα και θα τα πούμε.
- Αντιλαμβάνεστε και να πάει σήμερα να φτάσουμε στις 2:00 η ώρα και να μας πείτε ξεκινήστε να απαντάτε, δεν θα προλάβουμε αν δεν διαβάσουμε.
- Μα δεν θα τελειώσουν σήμερα κύριε Βερβεσέ.
- Δεν το ξέρω.
- Δεν θα τελειώσουμε...
- Αφού είπαν κιόλας ο Ιωαννίδης δεν ήταν έτοιμος, το είπε ο άνθρωπος.
- Δεν το ξέρω.
- Και το κυριότερο από όλα είναι ότι θα πρέπει και η κυρία Εισαγγελέας να μιλήσει πριν αρχίσει ο κύκλος.
- Εμείς θέλουμε να απαντήσουμε πριν την κυρία Εισαγγελέα κυρία Πρόεδρε επί των αντιρρήσεων, προφανώς θα πρέπει να μιλήσουμε πριν την κυρία Εισαγγελέα και μετά θα ...και πάλι. Αλλά πρέπει να απαντήσουμε επί των ενστάσεων και πριν.
- Αυτό που μπορώ να κάνω τώρα είναι να πω την κυρία επιμελήτρια είναι εδώ όσα έγγραφα μας έχουν καταθέσει να τα σκανάρει από τώρα για να κερδίσουμε χρόνο. Και την νομολογία θέλουν οι κύριοι συνήγοροι;

- Εννοείται κυρία Πρόεδρε, το βασικό αυτό είναι. Το ΕΔΔΑ δεν θέλουμε; Πως δεν το θέλουμε.
- Ότι κατατίθεται κυρία Πρόεδρε θέλουμε.
- Με αριθμό εννιά (9) Γρηγόριος Σαμπατακάκης.
- Κυρία Πρόεδρε για τον κύριο Σαμπατακάκη επειδή συμπαριστάμεθα με τον κύριο Σινέλη και έχει κώλυμα, δεν έχει τελειώσει ακόμα, αν μπορούν να συνεχίσουν οι συνάδελφοι για να προλάβει να έρθει.
- Με αριθμό δέκα (10) Παναγιώτης Θεοχάρης.
- Κυρία Πρόεδρε Ευάγγελος Γεωργακόπουλος από τον κύριο Θεοχάρη δεν προβάλλονται αντιρρήσεις.
- Έχει κάνει ήδη ο κύριος Θεοχάρης.
- Ναι, δεν προβάλλονται αντιρρήσεις.
- Ο κύριος Κωνσταντίνος Σπηλιόπουλος με αριθμό έντεκα (11) χωρίς αντιρρήσεις;
- Χωρίς αντιρρήσεις.
- Με αριθμό δώδεκα (12) Ζαχαρίας Στουρνάρας.
-(εκτός μικροφώνου).
- Στο τέλος, Ο κύριος Αθανάσιος Κοτταράς με αριθμό δεκατέσσερα (14).
- Δια του πληρεξουσίου δικηγόρου του Κοσμά Γιακουμάτου ΑΜ 17024 ΔΣ Αθηνών. Κατ' αρχάς κυρία Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε σε εντελώς προσωπικό επίπεδο, να εκφράσω τις ευχαριστίες μου και την ευγνωμοσύνη μου τόσο προς την έδρα, όσο και προς τους εκλεκτούς συναδέλφους ένθεν κα κείθεν για την κατανόηση που επέδειξαν στο προσωπικό πρόβλημα που όλως αιφνιδίως αντιμετώπισα κατά την αμέσως προηγούμενη δικάσιμο με την εκδημία του πατέρα μου και η οποία δεν μου επέτρεψε να παραστώ και να ασκήσω το υπερασπιστικό μου καθήκον. Θεώρησα ηθική μου υποχρέωση να το πω. Εισερχόμενος τώρα στα ζητήματα που αφορούν την δήλωση υποστήριξη της κατηγορίας ενιστάμεθα αποκλειστικά και μόνο αναφορικά με τις δηλώσεις υποστήριξης της κατηγορίας για το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος του 259 ΠΚ. Επειδή εκλεκτός συνάδελφος προλαλήσας αναφέρθηκε στο θέμα δεσμεύομαι ότι θα είμαι σύντομος, προς αποφυγήν περιττών και κουραστικών επαναλήψεων. Εισέρχομαι στην ουσία, η ΠΚ 259 όπως κάλλιον εμού γνωρίζετε τεθειμένη και ενταχθείσα στην ενότητα εκείνη των αδικημάτων περί την υπηρεσία τελουμένη υποκειμενικώς μόνο από υπάλληλο, υπό την έννοια του 13Α όπως αυτό αντικατέστησε το προηγούμενο 263 Α έρχεται να προασπίσει το δημόσιο συμφέρον και μόνο. Υπό αυτή την έννοια γίνεται δεκτό από την νομολογία, αλλά και την οικεία επί του θέματος θεωρία ότι ιδιώτης, τρίτος δύναται να ασκήσει παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας εάν μπορεί να αποδείξει άμεση ζημία, ως τέτοιας νοουμένης ζημίας την οποία υπέστην στο πλαίσιο της ελεγχόμενης ενδεχομένως πλημμελούς και επιλήψιμης υπηρεσιακής διαδικασίας. Το κλασσικό παράδειγμα το οποίο αναφέρεται εν προκειμένω για τον βλαβέντα και νομιμοποιούμενο να ασκήσει αυτή την δήλωση υποστήριξη της κατηγορίας είναι εκείνο του μη επιλεγέντος στο πλαίσιο διαγωνιστικής διαδικασίας, η οποία έλαβε χώρα κατά παράβαση καθήκοντος και αυτός θεωρείται αμέσως θιγείς και επομένως δικαιούμενος νομιμοποιούμενος να ασκήσει δήλωση, να υποβάλλει δήλωση υποστήριξη της κατηγορίας στο πλαίσιο του πλημμελήματος της παραβάσεως καθήκοντος. Εν προκειμένω δεν έχουμε αυτό το ζήτημα. Εν προκειμένω, η απολύτως σεβαστή αυτονοήτως συγγενείς των τραγικών θυμάτων της τραγωδίας των Τεμπών δεν είναι βλαβέντες υπό την έννοια της βλάβης που υπέστησαν στο πλαίσιο της υπηρεσιακής διαδικασίας που καλώς ή κακώς μεμφόμεθα ως πλημμελή, επιλήψιμη ή εν πάση περιπτώσει ελεγχόμενη. Είναι τρίτοι, οι οποίοι υπέστησαν ανείπωτο πόνο, άφατη οδύνη από ελεγχόμενες πράξεις, δεν είμαι εγώ που θα τις κρίνω είστε εσείς του προσώπου εκείνου που φέρεται επιλήψιμα να επελέγη, να μετετάγη εν προκειμένω στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας. Θεωρούμε ότι στην προκειμένη περίπτωση μιλάμε για τον ορισμό της εμμέσου ζημίας, η οποία δεν δικαιολογεί, δεν νομιμοποιεί την δήλωση υποστήριξη της κατηγορίας. Υπό αυτή την έννοια και αποκλειστικά και μόνο υπό αυτή την έννοια,

ενιστάμεθα αναφορικά με τις οικείες δηλώσεις και ζητούμε την αποβολή των δηλωσάντων δήλωσης υποστήριξης της κατηγορίας αποκλειστικά και μόνο για το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος. Αυτονοήτως, ίσως και εκ περισσού, σημειώνω ότι ζητήματα που αφορούν την έννοια του υπαλλήλου στο πλαίσιο του 13Α, την υποκειμενική υπόσταση στο πλαίσιο του υπερχειλούς δόλου δεν τίθεται συνειδητά εν προκειμένω, καθώς αποτελούν αντικείμενο επόμενου σταδίου της ποινικής διαδικασίας και όπου ρητά δεσμευόμεθα ότι με τον οικείο και δέοντα τρόπο θα τα θέσουμε. Σας ευχαριστώ πολύ.

- Δηλαδή αντιρρήσεις έχετε...
- Αποκλειστικά για το θέμα των δηλώσεων που αφορούν την παράβαση καθήκοντος και τύποτε άλλο.
- Και όχι κατά των νομικών προσώπων;
- Όχι, αυτή είναι η εντολή του εντολέως μου και είναι απολύτως σαφή.
- Με αριθμό δεκαπέντε (15) Διονύσιος Ράππος.
- Ήταν απών και είναι απών.
- Ο κύριος με αριθμό δεκαέξι (16) έχει γίνει ήδη. Και με αριθμό δεκαεπτά (17) Βασίλειος Παππάς.
- Κυρία Πρόεδρε, για τον κύριο Παππά, για τον κύριο Δένη δηλαδή 17, 21, 26 θα αγορεύσω για όλους μαζί στον 29ο, για τον κύριο Κωνσταντίνο Χρονάκη, σας ευχαριστώ.
- Ο κύριος Κωνσταντίνος Βενετσανάκος έχει κάνει ήδη και αυτός. Και πάμε στον αριθμό δεκαεννιά (19) Απόστολος Τσακίρης.
- Ευχαριστώ αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, μέλη τακτικά και αναπληρωματικά της συνθέσεως κυρία και κύριε εκπρόσωποι της Εισαγγελικής Αρχής, λαμβάνω τον λόγο στο στάδιο αυτό της δίκης που αφορά στο νομικό και ουσιαστικό έλεγχο των δηλώσεων υποστήριξης της κατηγορίας. Εκ προοιμίου επιθυμώ να διαβεβαιώσω ότι με ιδιαίτερο σεβασμό στη δικαιοσύνη, στη διαδικασία και στην οικονομία της δίκης, όμως προεχόντως στους γονείς και συγγενείς των αγγέλων και στους τραυματίες, ουδεμία αντίρρηση προβάλλεται κατά της παράστασης αυτών. Τα συλλυπητήρια και ευχές αποκατάστασης της υγείας τους, είναι ελάχιστο δείγμα συμμετοχής στον πόνο τους. Απευθύνομαι σε όλους, σε όλους σας ομιλών τη γλώσσα της αλήθειας, της ειλικρίνειας και της λογικής. Είμαι απολύτως βέβαιος ότι οι παρουσίες τους, η παρουσία σας θα συμβάλλουν στην ουσιαστική διερεύνηση της υπόθεσης, τα λόγια είναι φτωχά σας εύχομαι εξ ύψους βοήθειαν, δέον προς ολοκλήρωση της αναφοράς μου ως προς όλους αυτούς τους υποστηρίζονται στην κατηγορία να εξάρω και τη στάση των νομικών παραστατών, στο συνάδελφο που φέρει και το σταυρό της απώλειας του τέκνου του από βάθους καρδιάς και δύναμη στη δοκιμασία της δίκης. Προβάλλονται αντιρρήσεις κατά των δηλώσεων υποστήριξης της κατηγορίας που αφορούν τους Δικηγορικούς Συλλόγους, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου σωματειακού χαρακτήρα και του σωματείου Πανελλήνια Ένωση προσωπικού Έλξης. Σε αυτή τη θέση, στην προσπάθεια μου να φανώ αντάξιος του καθήκοντός μου, αισθάνομαι όντως άσωτος υιός και αποπαίδι μόνο που δεν απομακρύνθηκα εγώ και οι υπόλοιποι συνάδελφοι υπερασπιστές των κατηγορουμένων από τη στέγη του δικηγορικού σώματος η δήλωση και αναφορά εκείνο που έχει σημασία είναι ότι σύσσωμο το σώμα είναι στη σωστή πλευρά της ιστορίας, της υποστήριξης της κατηγορίας, φαλκιδεύει το δικαίωμα του φυσικού συνηγόρου υπεράσπισης, προσβάλλει το τεκμήριο της αθωότητας των κατηγορουμένων, ερωτώ έστω και ακαδημαϊκά, πώς έγινε αυτή η δήλωση; Μελέτησε ο δήλωσας την δικογραφία; Έκρινε τους αθωωτικούς υπερασπιστικούς ισχυρισμούς ενός εκάστου των κατηγορουμένων; Κατέληξε στην προσβολή μας ως συνηγόρων υπεράσπισης, αποδυναμώνοντας το έργο μας, την παρουσία μας. Απελάκτησε τα δικαιώματα, το καθήκον και την υποχρέωσή μας ανταπόκρισης στην υπεράσπιση των κατηγορουμένων, το άρθρο 6 του Κώδικα περί δικηγόρων διαγορεύει ο δικηγόρος έχει υποχρέωση να αναλάβει κάθε υπόθεση που του αναθέτουν, αν υπάρχει τρόπος υπεράσπισής της, έχει όμως το δικαίωμα να αρνηθεί την υπεράσπιση υποθέσεως, αν κατά τη γνώμη του είναι παράνομη η ολοφάνερα άδικη, αν με τα στοιχεία που του παρέχει ο πελάτης είναι βέβαιο ότι η δίκη θα

χαθεί. Προφανώς η διάταξη αυτή κρίθηκε ότι δεν ταιριάζει στην υπό κρίση υπόθεση, αλλά κυρίως ανεπίτρεπτος έτσι κρίνω, επηρεάζοντας την κοινή γνώμη επιβαρύνεται η θέση των κατηγορουμένων, οδηγώντας τον συλλογισμό αφού οι Δικηγορικοί Σύλλογοι παρίσταται κατά των κατηγορουμένων είναι όλοι τους ένοχοι. Εξεδόθη έτσι η απόφαση; Η διάταξη του άρθρου 90 δεν εφαρμόστηκε σε δίκη Μάτι, στη δίκη Μάντρα και σε άλλες υποθέσεις, οι οποίες πραγματικά αποτέλεσαν το επίκεντρο της δημόσιας της κοινής γνώμης. Και διερωτώμαι αιτιολογημένα η επόμενη παρέμβαση των συλλόγων προς υποστήριξη της κατηγορίας τις υποκλοπές παρακολούθησεις πολιτικών και όχι μόνο προσώπων, ΟΠΕΚΕΠΕ θεωρείται πλέον δεδομένη; Αναμένεται λοιπόν η ίδια εκδήλωση ευαισθησίας. Έτσι προβάλλονται αντιρρήσεις κατά της δηλώσεως υποστήριξης της κατηγορίας των Δικηγορικών Συλλόγων και του σωματείου Πανελλήνια Ένωση προσωπικού Έλξης, για τους αναφερόμενους στο σημείωμά μου λόγους. Οι δηλώσεις των δικηγορικών συλλόγων είναι βέβαιο ότι έχουν ηθικό υπόβαθρο, στερούνται όμως νομικού. Οι λόγοι παρατίθενται και αναπτύσσονται στο σημείωμά μου και ερίδονται στις ισχύουσες διατάξεις που ρυθμίζουν την υποστήριξη της κατηγορίας. Το σημείωμά μου αναπτύσσεται και προφορικά εν συντομία ενώπιόν σας. Ζητώ να αποτελέσει κορμό της αποφάσεως και να καταχωριστεί στα πρακτικά κατ άρθρον 141 §2 ΚΠΔ. Προβάλλονται λοιπόν αντιρρήσεις κατά των δηλώσεων παράστασης υποστήριξης κατηγορίας όλων των Δικηγορικών Συλλόγων όπως δηλώθηκαν και του σωματείου Πανελλήνιας Ένωσης προσωπικού Έλξης. Από τον κατηγορούμενο εντολέα μου δι εμού προβάλλονται τα εξής: Πλέγμα νομικών ισχυουσών διατάξεων άρθρο 63 ΚΠΔ, ενεργητική νομιμοποίηση, οι δικαιούμενοι κατά τον Αστικό Κώδικα σε αποζημίωση ή αποκατάσταση από το έγκλημα ή σε χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης, ακόμα και όταν από διάταξη νόμου η υποχρέωση για την αποκατάσταση της ζημίας ή την ικανοποίηση της ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης περιορίζεται αποκλειστικά σε τρίτο πρόσωπο, μπορούν να παραστούν στο ποινικό δικαστήριο για την υποστήριξη της κατηγορίας, κατά το άρθρο 82 ΚΠΔ ορίζεται ο τρόπος της δήλωσης και το περιεχόμενό της. Παράγραφος 1, όποιος έχει δικαίωμα να υποστηρίξει την κατηγορία στο ποινικό δικαστήριο άρθρο 63 μπορεί να δηλώσει ότι παρίσταται για την υποστήριξη της κατηγορίας. Παράγραφος 4, αυτός που δηλώνει ότι παρίσταται για την υποστήριξη της κατηγορίας αποκτά την ιδιότητα του διαδίκου αμέσως μετά τη δήλωσή του, κατά την κατά τις διατυπώσεις του επόμενου άρθρου. Άρθρο 84, περιεχόμενο της δήλωσης. Η δήλωση είναι अपараδέκτη εάν δεν περιλαμβάνει, δεν περιέχει συνοπτική έκθεση της υπόθεσης για την οποία παρίσταται κάποιος προς υποστήριξη της κατηγορίας και τους λόγους τους οποίους στηρίζεται η αστική του αξίωση. Οι αντιρρήσεις κατά της υποστήριξης κατηγορίας, πρώην πολιτική αγωγή, αποτελούν ένδικο βοήθημα μέσο κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, άρθρο 85, με το οποίο ο κατηγορούμενος ή ο αστικός υπεύθυνος αμφισβητούν τη νομιμοποίηση ή την ουσιαστική βασιμότητα του παρισταμένου προς υποστήριξη της κατηγορίας. Πρέπει να προβάλλονται άμεσα πριν από την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας και αφορούν κυρίως την έλλειψη ενεργητικής νομιμοποίησης, απουσία υλικής ηθικής βλάβης ή την απόσβεση της αξίωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 171 §3 ΚΠΔ απόλυτη ακυρότητα, μεταξύ των άλλων, υπάρχει αν ο υποστηρίζουν την κατηγορία παρέστη παράνομα στη διαδικασία του ακροατηρίου και η ακυρότητα αυτή λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως, ακόμη και ενώπιον του Αρείου Πάγου. Τέτοια ακυρότητα υπάρχει όταν δεν συντρέχουν στο πρόσωπο του δηλώνοντος την υπεράσπιση της κατηγορίας οι όροι της ενεργητικής και παθητικής νομιμοποίησης για την άσκηση, της πολιτικής αγωγής παλιά, υποστήριξη της κατηγορίας τώρα σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 63, 64 ΚΠΔ και όταν παραβιάστηκε η διαδικασία που έπρεπε να τηρηθεί σύμφωνα με τον τρόπο και το χρόνο ασκήσεως της υποβολής αυτής κατ άρθρο 68. Εξάλλου, όπως προκύπτει από τα άρθρα 63, 64, 68 ΚΠΔ σε συνδυασμό με τα άρθρα 914 και 932 ΑΚ, στην άσκηση πολιτικής αγωγής για την επιδίκαση αποζημίωσης, τώρα πλέον υποστήριξη της κατηγορίας, νομιμοποιείται μόνον, νομιμοποιούνται μόνον όσοι έχουν ζημιωθεί αμέσως από το διωκόμενο έγκλημα. Ως προς τους Δικηγορικούς Συλλόγους: οι Δικηγορικοί Σύλλογοι

δήλωσαν παραστάσεις ενώπιον του δικαστηρίου σας προς υποστήριξη της κατηγορίας και κατέθεσαν εξουσιοδοτήσεις. Όμως, οι παραπάνω δηλώσεις τους και συνυποβληθείσες και αναγνωσθείσες και οι δηλώσεις και εξουσιοδοτήσεις για τις δηλώσεις είναι αόριστες και τυγχάνουν πανηγυρικά απορριπτέες ως απαράδεκτες. Καθ' όσον από την επισκόπηση των άνω δηλώσεων και εξουσιοδοτήσεων δεν διαλαμβάνονται, δεν περιέχονται σε αυτές τα κατά νόμον αναγκαία στοιχεία για την ενεργητική νομιμοποίηση τους προς υποστήριξη της κατηγορίας. Δεν διαλαμβάνει, συνελόντι ειπείν, καθόλου πραγματικά περιστατικά και τη νομική αιτία βάσει των οποίων δικαιούνται χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και σε τι συνίσταται αυτή η ηθική βλάβη που τους προκλήθηκε. Λόγοι αντιρρήσεων: Έλλειψη λοιπόν νομιμοποίησης, οι δηλώσεις αυτές δεν είναι παθόντες, ούτε υπέστησαν άμεση ζημία από τα διερευνούμε εγκλήματα. Ποινικός χαρακτήρας, με το νέο Κώδικα Ποινικής Δικονομίας η παράσταση πλέον θεωρείται αμιγώς ποινική. Οι δηλώσεις περιέχουν στείρα αναφορά στο άρθρο 90 Ν.4194 /2013, σκοπός που αφορά και αρμοδιότητες των Δικηγορικών Συλλόγων, το οποίο διαγορεύει στην παράγραφο Ζ, όπως αναφέρεται, η άσκηση παρεμβάσεων ενώπιον των δικαστηρίων κάθε αρχής στις οποίες συμπεριλαμβάνονται ανεξάρτητες αρχές για κάθε ζήτημα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού, οικονομικού ενδιαφέροντος και περιεχομένου που ενδιαφέρει τα μέλη του συλλόγου ή το δικηγορικό σώμα γενικότερα, καθώς και για να υποβάλλουν αγωγή, κυρία πρόσθετη παρέμβαση αναφορά, μήνυση, δήλωση παράστασης με δεδομένο ότι είναι ενδιαφέρον που αφορά τα μέλη του συλλόγου. Στην παράγραφο Ζ μονάχα του άρθρου 90 ερείδεται οι αιτιάσεις των συλλόγων για την παράστασή τους προς υποστήριξη της κατηγορίας. Ήδη επ αυτού και των δυνατοτήτων παρεμβάσεων των Δικηγορικών Συλλόγων εξεδόθη η υπ' αριθμ 1639/2024 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, εκρίθη με αυτήν ότι στερείται εννόμου συμφέροντος ο Δικηγορικός Σύλλογος για την ακύρωση αποφάσεων του Υφυπουργού του Πρωθυπουργού και περί διορισμού Προέδρου, Αντιπροέδρου και μελών του ΕΣΡ, με το σκεπτικό αιτιολογικό η διάταξη του 90 περίπτωση Α και ζ του ισχύοντος Κώδικα Δικηγόρων νομιμοποιεί τους εκπροσωπώντας τους Δικηγορικούς Συλλόγους την ανάληψη δράσεων, αναγομένων σε ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος, περιλαμβανομένων και δικαστικών ενεργειών. Δεν αρκεί όμως μόνη αυτή για τη νομιμοποίηση των Δικηγορικών Συλλόγων ως διαδίκων σε δίκες ενώπιον όλων των δικαστηρίων που αναφέρονται σε αυτήν και ειδικότερα ενώπιον του συμβουλίου. Διότι σε αυτή την περίπτωση τα φυσικά πρόσωπα που θα είχαν το δικαίωμα, στην προκείμενη περίπτωση, επιλογής τρίτων προσώπων σε δημόσια θέση, καθ' όσον υπό τις περιστάσεις αυτές, η αίτηση της παράστασης θα προσελάβανε τον χαρακτήρα λαϊκής αγωγής, όπως δεν έχει θεσμοθετηθεί από το Σύνταγμα και την οικεία νομοθεσία. Από τον συνδυασμό των προδιαληφθέντων, κατά τη διάταξη του άρθρου 171 § 3 απόλυτη ακυρότητα που ιδρύει τον προβλεπόμενο από το άρθρο 510 § 1 στοιχείο ΑΚΠ λόγω αναίρεσης, η οποία λαμβάνεται, όπως προείπα,

- υπόψη αυτεπαγγέλτως σε κάθε στάδιο της διαδικασίας ακόμη και στον Άρειο Πάγο, επιφέρει και η παράνομη παρά το νόμο παράσταση του υποστηρίζοντας την κατηγορία υπό την προϋχούσαντα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας του πολιτικώς ενάγοντος στη διαδικασία του ακροατηρίου. Τέτοια ακυρότητα υπάρχει μόνο όταν δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του υποστηρίζοντος την κατηγορία οι όροι της ενεργητικής ή παθητικής νομιμοποίησης για την υποστήριξη της κατηγορίας σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 63 και 66 ΚΠΔ, καθώς και όταν παραβιάστηκε η διαδικασία που έπρεπε να τηρηθεί σχετικά με τον τρόπο και τον χρόνο άσκησης και υποβολής της παράστασης για την υποστήριξη της κατηγορίας κατά το άρθρο 67 ΚΠΔ, ο οποίος φτάνει μέχρι την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας ενώπιον του πρωτοβάθμιου ποινικού δικαστηρίου. Η ενεργητική νομιμοποίηση του υποστηρίζοντος την κατηγορία, υπό τον προϋχούσαντα Κώδικα Ποινικής Δικονομίας του πολιτικώς ενάγοντος, κρίνεται σύμφωνα με την κατηγορία όπως αυτή διατυπώνεται στο παραπεμπτικό βούλευμα, εν προκειμένω στο κλητήριο θέσπισμα, σε συνδυασμό με το περιεχόμενο της δήλωσης παράστασης πολιτικής αγωγής, ήδη δε

δηλώσης προς υποστήριξη της κατηγορίας, ενώ η βασιμότητα, η ουσιαστική βασιμότητα της αξίωσης κρίνεται κατά την αποδεικτική διαδικασία. Εξάλλου, όπως προκύπτει από τα άρθρα 63, 64, 68, 82, 87 του προϋσχύοντος Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, σε συνδυασμό με τα άρθρα 914 και 932 του Αστικού Κώδικα στην άσκηση της πολιτικής αγωγής κατά την ποινική διαδικασία για την επιδίκαση αποζημίωσης χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω ηθικής βλάβης νομιμοποιείται ενεργητικά ως παθών από το διωκόμενο έγκλημα, ερευνόμενο έγκλημα μόνον όποιος έχει ζημιωθεί άμέσως από αυτό, υπό την προϋπόθεση ότι το δικαστήριο έχει επιληφθεί της εκδικάσεως της αξιόποινης πράξεως από την οποία φέρεται ως άμεσος ζημιωθεί ο ίδιος. Επομένως, δικαιούχος της δυνατότητας παραστάσεως στο προς υποστήριξη της κατηγορίας είναι μόνον ο φορέας του δικαιώματος ή του εννόμου συμφέροντος που έχει προσβληθεί. Οπότε και τα νομικά πρόσωπα είναι η πάγια νομολογία, όπως εταιρείες περιορισμένης ευθύνης ή άλλες, ως φορείς τέτοιους δικαιώματος ή έννομου συμφέροντος έχουν δικαίωμα παραστάσεως πολιτικής αγωγής μόνον η υποστήριξη κατηγορίας λόγω εθνικής βλάβης που αφορά την πίστη και το κύρος έναντι τρίτων. Κάτι τέτοιο δεν προβάλλεται. Στοιχειοθετείται λοιπόν, εκτός των άλλων και πρέπει να υπάρχει αδικοπραξία του Αστικού Κώδικα κατά άρθρο 914 και άμεσα ζημιωθείς και συνεπώς νομιμοποιούμενος ενεργητικά να παρασταθεί ως πολιτικώς ενάγων, με διττή, με διττό χαρακτήρα από το καθεστώς του προϋσχύσαντος Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και ήδη με αμιγώς ποινικό χαρακτήρα προς υποστήριξη μόνο της κατηγορίας είναι πλέον δεδομένο ο άμέσως παθών από την πράξη. Τέλος, οι απαιτούμενοι από τις διατάξεις των άρθρων 93 § 3 και 139 ΚΠΔ ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, η έλλειψη της οποίας ιδρύει τον από το άρθρο 510 § 1 περίπτωση Δ ΚΠΔ, λόγω αναίρεσης, απαιτείται όχι μόνο για την απόφαση περί ενοχής, δηλαδή την καταδικαστική ή απαλλακτική κρίση του δικαστηρίου για την κατηγορία, αλλά και για όλες τις αποφάσεις, ανεξάρτητα εάν αυτές είναι οριστικές ή παρεμπίπτουσες ή εάν η έκδοσή τους αφήνεται στη διακριτική, ελεύθερη ή ανέλεγκτη κρίση του Δικαστή που τις εξέδωσε. Έτσι και η παρεμπίπτουσα απόφαση που απορρίπτει αντιρρήσεις κατά της παράστασης πολιτικής αγωγής, υποστήριξης πλέον της κατηγορίας, ήδη πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη, υπό την προϋπόθεση ότι υποβάλλεται παραδεκτά και ορισμένη, Άρειος Πάγος 552/23, 1245/2016, 259/2014. Όπως προκύπτει από την αιτιολογημένη έκθεση του σχεδίου του νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, το κριτήριο της ενεργητικής νομιμοποίησης για τη δήλωση της παράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας παρέμεινε το ίδιο με το προϋσχύσαν δίκαιο και απλώς αφαιρέθηκε η δυνατότητα από το δικαιούχο του ουσιαστικού δικαιώματος χρηματικής αποζημίωσης, υλικής αποκατάστασης, χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης, να εισάγει τις αστικές αξιώσεις του στην ποινική δίκη, όπου δικαιούται πλέον να παρίσταται μόνον προς υποστήριξη της κατηγορίας. Επομένως, υπό το καθεστώς του νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας που ισχύει από 1ης Ιουλίου του 2019, οι δηλώσεις παράστασης πολιτικής αγωγής ισχύουν ως δηλώσεις για την υποστήριξη της κατηγορίας και για τα ζητήματα νομιμοποίησης του υποστηρίζοντος την κατηγορία ισχύουν αναλλοίωτα όσα γίνονται δεκτά από το προϋσχύσαν δίκαιο για την νομιμοποίηση του πολιτικώς ενάγοντος, άρα και κατά τον δηλούντα την υποστήριξη της κατηγορίας. Περαιτέρω, από τις διατάξεις των άρθρων 63, 82 § 1 ΚΠΔ, νέου και παλαιού, σε συνδυασμό με αυτές των άρθρων 66 πρώην, 64, 67, πρώην, 68 §1 και 2, 83, 84, 87 του ίδιου κώδικα και 914, 932 ΑΚ, προκύπτει ότι για να είναι νόμιμη η δήλωση παράστασης πολιτικής αγωγής και νυν υποστήριξης κατηγορίας που γίνεται είτε στην προδικασία, όπως έγινε, είτε ενώπιον του ποινικού δικαστηρίου, πρέπει εκείνος που προβαίνει σε αυτήν να έχει υποστεί από την τέλεση της εγκληματικής πράξης ζημία, από την οποία διατηρεί αξίωση αποζημίωσης ή χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης. Τέτοια αξίωση υφίσταται σε εκείνον που ζημιώθηκε άμεσα από την άδικη πράξη με την οποία προσβλήθηκαν έννομα αγαθά, ο οποίος είναι ως μόνος ενεργητικά νομιμοποιούμενος και μπορεί να προβάλει, να προβεί σε δήλωση υποστήριξης της κατηγορίας ως φορέας του προσληφθέντως ή προσληφθέντων εννόμων αγαθών. Δηλαδή απαιτείται και από τον νέο

Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ο υποστηρίζουν την κατηγορία, όπως προηγουμένως και ο πολιτικώς ενάγων, να αντλεί το δικαίωμα αποζημιώσεως ευθέως και αμέσως από προσωπικό βίωμα της εγκληματικής προσβολής και όχι από κάποια ενδιάμεση σχέση ή αντανakλαστικά και έμμεση, Άρειος Πάγος 420/2021. Ακόμα και όταν από διάταξη νόμου ή υποχρέωση για την αποκατάσταση ζημίας ή την ικανοποίηση ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης περιορίζεται αποκλειστικά σε τρίτο πρόσωπο. Έτσι, για να προσδιοριστεί ποιος είναι ο αμέσως ζημιούμενος και αν έχει έννομο συμφέρον και νομιμοποιείται ενεργητικά σε παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας, αναζητείται ποιο είναι το συμφέρον και το έννομο αγαθό που προστατεύει η συγκεκριμένη ποινική διάταξη που παραβιάστηκε από τον κατηγορούμενο, για την οποία δικάζεται Άρειος Πάγος 25/2021 και αν αυτός ο οποίος δηλώνει την υποστήριξη της κατηγορίας προβαίνει στη δήλωση της υποστήριξης της κατηγορίας, είναι ο φορέας του βαθέος έννομου αγαθού. Με την αμεσότητα της ζημίας που απαιτείται για την νομιμοποίηση του πολιτικώς ενάγοντος εκφράζονται δύο διαφορετικοί περιορισμοί του δικαιώματος παράστασης πολιτικής αγωγής, οι οποίοι αντιστοιχούν σε δύο διαφορετικές έννοιες αμεσότητας, Άρειος Πάγος 908/2023. Η μία υπονοεί την προσωπική σχέση του ζημιωθέντος με το δικαζόμενο έγκλημα, Άρειος Πάγος 248/2009, ενώ η δεύτερη υπονοεί την υπαγωγή της ζημίας του παρισταμένου πολιτικώς ενάγοντος στο προστατευτικό εύρος του ποινικού νόμου που παραβιάστηκε. Στις δηλώσεις τους οι Δικηγορικοί Σύλλογοι ουδένα λόγο αναφέρουν στον οποίο να στηρίζουν την υποστήριξη από αυτούς της κατηγορίας, πλην της διατάξεως του άρθρου 90 Ν.4194/2013. Όμως δεν αρκεί. Αποτελεί κατάφωρη παραβίαση του νόμου και της νομολογίας. Ως προς το σωματείο Ένωση Προσωπικού Έλξης ισχύουν τα ίδια ως προς τη νομική και ουσιαστική βάση των αντιρρήσεων κατά της παράστασης αυτού. Ζήτημα είναι το έκρινω σκόπιμο να αναφερθώ σε αυτό που συνέγραψε και ο συνεργάτης μου, ο κύριος Ιωάννης ... ζήτημα ασκήσεως αγωγής αστικής αποζημίωσης. Εύλογα γεννάται το νομικό ερώτημα: θα μπορούσαν υπό το πρίσμα των δηλώσεων προς υποστήριξη της κατηγορίας των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ως σωματειακής μορφής να αξιώσουν μέσω ασκήσεως αγωγής αστική αποζημίωση εξ αδικοπραξίας; Η απάντηση είναι μονόδρομος. Δεν θα υπήρχε Πολιτικό δικαστήριο να επιδικάσει αποζημίωση στους Δικηγορικούς Συλλόγους της χώρας λόγω δήθεν παράνομης και υπαίτιας συμπεριφοράς των κατηγορουμένων. Η σκέψη αυτή μπορεί να οδηγήσει με πλήρη δικανική πεποίθηση στην παραδοχή των προβαλλομένων αντιρρήσεων κατά των δηλώσεων προς υποστήριξη της κατηγορίας των Δικηγορικών Συλλόγων και του σωματείου και συνακόλουθα, στην αποβολή τους από την παρούσα δίκη. Συνελόντι ειπείν, η βασική αντίρρηση κατά της δήλωσης υποστήριξης κατηγορίας από Δικηγορικό Σύλλογο, παρά τη διατύπωση του άρθρου 90 του Κώδικα περί Δικηγόρων, θα στηριζόταν κυρίως στη διάκριση μεταξύ της γενικής θεσμικής δημοσίου ενδιαφέροντος νομιμοποίησης που παρέχει το άρθρο 90 και των ειδικών προϋποθέσεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας. Το ένα αντικρούει το άλλο. Στο ποινικό δίκαιο η υποστήριξη της κατηγορίας δεν αναγνωρίζεται σε γενικά, σε οποιονδήποτε έχει θεσμικό ενδιαφέρον, αλλά απαιτείται άμεση και προσωπική προσβολή εννόμου αγαθού ή ειδική νομοθετική πρόβλεψη ενεργητικής νομιμοποίησης, όπως γίνεται στον Κώδικα περί Δικηγόρων που αφορά την αντιποίηση του δικηγορικού επαγγέλματος, διότι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι δεν είναι φορείς των εννόμων αγαθών που πραγματικά προσβλήθηκαν, άρα οι δηλώσεις δεν έχουν νόμιμη βάση. Συνεπώς, επειδή δεν συντρέχουν διαγορευόμενες και επιτασσόμενες προϋποθέσεις από τις ρυθμίζουσες την υποστήριξη της κατηγορίας διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, του Ποινικού και Αστικού Κώδικα, για τους λόγους αυτούς αντιλέγει και προβάλλει αντιρρήσεις κατά της παράστασης των Δικηγορικών Συλλόγων και του σωματείου Πανελλήνια Ένωση Προσωπικού Έλξης και ζητεί την αποβολή τους ως νόμο και ουσία αβάσιμων των δηλώσεων. Ευχαριστώ.

— Με αριθμό είκοσι (20) Εμμανουήλ Γεωργιάκης.

- Ευριπίδης Κωνσταντίνου, δικηγόρος Λάρισας ΑΜ 633 για τον κύριο Γεωργιλάκη. Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, κύριοι Σύεδροι και κυρίες Σύεδροι, εκπρόσωποι της Εισαγγελικής αρχής, ήταν ιδιαίτερα αναλυτικοί όλοι οι συνάδελφοι που αναφέρθηκαν στα ζητήματα της δήλωσης προς υποστήριξη της κατηγορίας, που υποβλήθηκαν από τους Δικηγορικούς Συλλόγους και από το σωματείο εργαζομένων. Εγώ θα περιοριστώ στα εξής, επειδή καλύφθηκα μπορώ να πω στο μέγιστο δυνατό βαθμό, όσον αφορά το σωματείο εργαζομένων, δεν συντρέχει καμία από τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 63 ΚΠΔ για την υποβολή δήλωσης παράστασης υποστήριξης κατηγορίας. Και ως εκ τούτου, βάσιμα ο κύριος Γεωργιλάκης ο 20ς κατηγορούμενος υποβάλλει τις αντιρρήσεις του κατά της συγκεκριμένης παράστασης. Αναφορικά με τη παράσταση των Δικηγορικών Συλλόγων, την δήλωση των Δικηγορικών Συλλόγων και τι έχουν περάσει 13 χρόνια από τη θέση σε ισχύ του νυν ισχύοντα Κώδικα περί Δικηγόρων, είναι η πρώτη φορά που σε ποινικό επίπεδο καλούμαστε να δούμε το άρθρο, το περιβόητο αυτό άρθρο 90. Αναφέρθηκαν προηγουμένως οι αποφάσεις και του Συμβουλίου Επικρατείας και του ΕΔΔΑ, του Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Θα ήθελα να εστιάσω την προσοχή μου στο ότι δεν υπάρχει καμία συνταγματική πρόβλεψη και καμία πρόβλεψη στον κοινό νομοθέτη για την λαϊκή αγωγή, η *Actio popularis*, που τόσο πολύ προηγουμένως αναπτύχθηκε, δεν προβλέπεται στην ελληνική έννομη τάξη και ως τέτοια, κατά την άποψή μου, θα πρέπει να ιδωθεί η δήλωση συμπαράστασης προς υποστήριξη κατηγορίας εκ μέρους των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας. Δεν υπάρχει το στοιχείο της άμεσης βλάβης, δεν υπάρχει η άμεση ζημία που προϋποθέτει ο νόμος, δεν υπάρχει η δυνατότητα νομιμοποίησης των Δικηγορικών Συλλόγων. Το γεγονός ότι υπάρχει μια ευρύτητα στο άρθρο 90 να εκφέρουν την άποψή τους, να έχουν, αν θέλετε, κάποιον ρόλο παρατηρητή να αυτό ισχύει, όχι όμως όπως απαιτεί ρητά ο νόμος στο άρθρο 63 ΚΠΔ. Συνεπώς, φρονώ ότι οι δηλώσεις συμπαράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας, τόσο από τους Δικηγορικούς Συλλόγους όσο και από το σωματείο εργαζομένων είναι μη νόμιμες και ως εκ τούτου τυγχάνουν απορριπτέες.
- Ευχαριστούμε. Ο κύριος Άνθιμος Αμανατίδης.
- Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, εκπροσωπώντας τον εντολέα μου τον κύριο Αμανατίδη, Νικόλαος Βιτώρος, δικηγόρος Αθηνών και έχοντας ήδη ανακοινώσει ότι ο εντολέας μου θα προβάλλει και προβάλλει ήδη τις αντιρρήσεις του για την παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας του συνόλου των δηλωσάντων Δικηγορικών Συλλόγων ως και του σωματείου με την επωνυμία Πανελλήνια Ένωση προσωπικού Έλξης. Θεωρώ μάλλον περιττό ή και επιβαρυντικό για την οικονομία της διαδικασίας να εισέλθω σε ότι συγκροτεί το πλέγμα εκείνων των διατάξεων, στο δικονομικό πεδίο ιδίως, που περιγράφουν, καθιερώνουν, συγκροτούν τους όρους, τους ακριβείς και αντικειμενικούς όρους με τους οποίους το οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δικαιούται να υποβάλει την δήλωση προς υποστήριξη της κατηγορίας. Και *iura novit curia* και στην εμπειρία του δικαστηρίου σας από ομοίως σημαντικές πολυπρόσωπες και πολυδαίδαλες δίκες και εκεί η επαφιέμεθα, αλλά κυρίως είναι πράγματα τα οποία έχουν ήδη καταστεί γνωστά και μάλλον περιττό θα ήταν να επαναλάβουμε τα ίδια. Τώρα, ιδίως σε ό,τι αφορά τον εντολέα μου και δεν θα μπορούσα να παραβλέψω κάποια βασική αναφορά στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κατηγορίας που ο εντολέας μου, για τον οποίο δικαιούμαι και οφείλω να ομιλώ αντιμετωπίζει. Ο κύριος Αμανατίδης διετέλεσε επιβλέπων μηχανικός ως στέλεχος της ΕΡΓΟΣΕ, για ένα διάστημα χρονικά περιορισμένο απολύτως, 8 μηνών και συγκεκριμένα από τις 14-2-2017 έως τις 13-10-2017 επιβλέπων μηχανικός σε ένα τμήμα χωροταξικά, επίσης περιορισμένο, από τον σιδηροδρομικό σταθμό Λάρισας, μη συμπεριλαμβανομένου του σταθμού Λαρίσης, έως τον αντίστοιχο σιδηροδρομικό σταθμό Προμαχώνα, προκειμένου να ασκεί τα εκ του νόμου καθήκοντά του. Φυσικά και δεν θα υπεισέλθω, εν προκειμένω, στην ουσία της υπόθεσης. Θα πρέπει όμως να παρατηρηθεί καθό μέρος αυτό αφορά τον εντοπισμό του αιτιώδους συνδέσμου, εδώ σε ό,τι μας αφορά στην παρούσα συζήτηση, του αιτιώδους συνδέσμου ανάμεσα στα όποια πεπραγμένα του εντολέα μου και

της υποτιθέμενης επενεχθείσης ηθικής βλάβης στα πρόσωπα που την επικαλούνται, ακριβώς για να νομιμοποιηθούν να παραστούν στη διαδικασία προς υποστήριξη της κατηγορίας. Εδώ πέρα λοιπόν, επειδή κατά το άρθρο 84 ΚΠΔ στην περιγραφή της πράξης και των περιστατικών αυτής, τα οποία συγκροτούν εν ταυτώ και τη δικαιολογητική βάση για την προβολή των αξιώσεων και την υποστήριξη της κατηγορίας, συγκαταλέγεται και ο αιτιώδης σύνδεσμος ανάμεσα στα αντικειμενικώς πεπραγμένα ή παραληφθέντα, δηλαδή στο ουσιαστικό πεδίο της κατηγορίας που αντιμετωπίζει ο κατηγορούμενος και στην πρόκληση της ηθικής βλάβης. Τέτοια αναφορά και οφείλω να ξεκινήσω από εκεί για να προχωρήσω ίσως και σε ακόμη ουσιαστικότερα ζητήματα, τέτοια αναφορά ελλείπει πλήρως από τις εισφερθείσες στη διαδικασία δηλώσεις παραστάσεως προς υποστήριξη της κατηγορίας και από το σύνολο των Δικηγορικών Συλλόγων και από εκείνη τη δήλωση της Πανελλήνιας Ένωσης προσωπικού Έλξης. Τώρα, σε ό,τι αφορά, αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, τη δήλωση των Δικηγορικών Συλλόγων και αναφέρομαι σε μία δήλωση, επειδή το υπόβαθρο αυτής είναι κοινό και διατρέχει οριζοντίως όλες τις επιμέρους δηλώσεις των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων, είναι δεδομένο και έχει καταστεί σαφές τμήμα ήδη της διαδικασίας ότι αυτή ερείδεται ή επιχειρείται να εδραστεί στη διάταξη του άρθρου 90, §1 Ζ του Κώδικα Δικηγόρων. Η οποία, είναι ήδη επίσης γνωστό, ότι αναφέρει ότι σε υποθέσεις που αφορούν ζητήματα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού, οικονομικού ενδιαφέροντος και για την υλοποίηση και επίτευξη των σκοπών τους οι Δικηγορικοί Σύλλογοι μπορούν, μπορούν δυνητικά να υποβάλλουν αγωγή, κύρια πρόσθετη παρέμβαση, αναφορά, μήνυση, δήλωση παράστασης πολιτικής αγωγής, αίτηση ακύρωσης, ουσιαστική προσφυγή και γενικά οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα. Με αυτή την διατύπωση αναρωτιέται κανείς εισάγεται μία με στέρεα θεμέλια και αντικειμενικά όρια δικονομική εξαίρεση, κάποια ρητή δικονομική εξαίρεση, η οποία λέει ότι πλέον από εδώ και πέρα μετά τη θέσπιση της διατάξεως, ο εκάστοτε Δικηγορικός Σύλλογος μπορεί παντάπασιν και άνευ οποιασδήποτε περαιτέρω διακρίσεως να παρεμβαίνει ως διάδικος σε οποιαδήποτε ανοικτή ποινική δίκη, αρκεί να συντρέχει το κάπως θολό και αβέβαιο, που εδώ βέβαια εκπληρώνεται και δεν είναι εκεί η ουσία των αντιρρήσεων μας, πάντως το κριτήριο που εκεί τίθεται του γενικότερου δημοσίου ενδιαφέροντος; Αυτή δηλαδή η διαπίστωση από μόνη της, που ξαναλέω εδώ διαπιστώνεται ότι συντρέχει, πάντως αυτή η διαπίστωση από μόνη της δίνει μία λευκή κάρτα εισόδου στον οποιονδήποτε Δικηγορικό Σύλλογο σε μία ανοικτή ποινική διαδικασία πώς; Όχι με έννοια ή διάθεση παρατηρητή ή εγγυητή, περαιτέρω εγγυητή γιατί θεωρώ ότι δεν χρειαζόμαστε περαιτέρω εγγυητές και των θεσμικών εγγυήσεων και των όρων της δικονομικής τάξεως, παρά αυτούς τους εγγυητές που έχει θεσπίσει το Σύνταγμα και οι νόμοι και δεν είναι άλλος παρά το δικαστήριό σας. Αυτός και φυσικά συγκροτημένο και από την Εισαγγελική αρχή. Ακόμη λοιπόν και αν θεωρούσαμε ότι χρειάζεται και είναι θεμιτό και χρήσιμο να υπάρχει ο ρόλος αυτός του παρατηρητή, του θεσμικού παρατηρητή θα έλεγα της δίκης, αυτή η αναγκαιότητα εξικνείται μέχρι του βαθμού του να αναγνωρίζεται στους Δικηγορικούς Συλλόγους το δικαίωμα να καθίσταται διάδικος, άνευ οποιασδήποτε περαιτέρω αξιολογήσεως; Αυτό λέει η διάταξη του άρθρου 90 του Κώδικα περί Δικηγόρων ή καθιερώνει και υπογραμμίζει με έναν τόνο που θα έλεγα ότι περισσότερο είναι πανηγυρικός και σίγουρα λιγότερο νομοτεχνικά άρτιος, πράγματι τον δημόσιο ρόλο παρέμβασης των Δικηγορικών Συλλόγων, πράγματι την δυνατότητα, ιδίως σε θέματα που άπτονται του δημόσιου ρόλου παρεμβάσεις των Δικηγορικών Συλλόγων να ασχολούνται, να παρεμβαίνουν σε ζητήματα που κινούνται πλησίον με τις θεσμικές προτεραιότητες που οφείλουν ως σύλλογοι και εμείς ως μέλη των συλλόγων να θέτουμε στην προτεραιότητά μας. Στην κατεύθυνση αυτή η διάταξη καθιερώνει προφανώς, περιγράφει προφανώς ένα αυτονόητο δικαίωμα του εκάστοτε Δικηγορικού Συλλόγου ως νομικού προσώπου με ιδιαίτερο χαρακτήρα και με μία ευρύτερη των συντεχνιακών του συμφερόντων αποστολή να παρίσταται ως διάδικος πράγματι πότε; Όταν σε κάθε περίπτωση πληρούνται οι όροι της ενεργητικής νομιμοποίησης. Δεν μπορεί οι Δικηγορικοί Σύλλογοι και σε αυτήν και σε όλες τις ανοικτές ποινικές διαδικασίες, επί τη βάσει και

μόνον της διάταξης του άρθρου 90, όπως αυτό τίθεται, να καθίστανται άνευ ετέρου διάδικοι. Η διάταξη του άρθρου 90 είναι προφανές ότι καθιερώνει κατ' αρχήν ένα δικαίωμα του εκάστοτε Δικηγορικού Συλλόγου να δηλώνει παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας, δεν καθιστά όμως και υποχρεωτική την αποδοχή αυτής της δήλωσης προς παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας, πάντως σίγουρα όχι όταν δεν εκπληρώνονται τα κριτήρια που θέτουν ρητώς τα άρθρα 63, 82 έως 84 και 87 ΚΠΔ, ειδικά στο ευαίσθητο, ιδιαιτέρως ευαίσθητο σε μη ασφαλείς αξιολογικές σταθμίσεις πεδίο της ποινικής δίκης, μάλλον δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρέχεται δια της διατάξεως αυτής ένα άλλως αδιαμφισβήτητο δικαίωμα υποκατάστασης της δικονομικής έννοιας του διαδίκου. Ο δημόσιος χαρακτήρας, η δημόσια διεξαγωγή μίας ποινικής δίκης, όπως καλύτερα γνωρίζετε, αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, δεν έχει τον χαρακτήρα μιας δημόσιας πρόσκλησης προς διατύπωση των απόψεων οποιουδήποτε φορέα, ούτε φυσικά η ποινική δίκη έχει τον χαρακτήρα του δημοσίου βήματος. Και κυρίως δεν μπορεί να εκχωρείται μέσω της διατάξεως της συγκεκριμένης, της ήδη ερευνώμενης διατάξεως του Κώδικα περί Δικηγόρων το *ius puniendi* της πολιτείας ούτε στους Δικηγορικούς Συλλόγους, ούτε σε οποιονδήποτε τρίτο φορέα, ακόμη και αν έχει και θεσμική αποστολή και προεχόντως τέτοια έχουν και οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, καθώς το *ius puniendi* ασκείται με θεσμοθετημένο τρόπο από τα προς τούτο διορισμένα όργανα της πολιτείας και όχι με τρόπο διάχυτο. Έγινε πράγματι λόγος και στις οικείες δηλώσεις υπάρχει μία εκτενής νομολογία, που κατά την άποψη των δηλωσάντων Δικηγορικών Συλλόγων φαίνεται να υποστηρίζει το δικαίωμα παραστάσεως παρεμβάσεως, πάντως όχι σε ποινικές δίκες, αλλά στις εκεί αναφερόμενες υποθέσεις, το δικαίωμα των Δικηγορικών Συλλόγων να παρίστανται χωρίς λέγουν να υπάρχει προφανές άμεσο έννομο συμφέρον. Όμως, αν μελετήσει κανείς ακόμη και εκείνες τις περιπτώσεις τις νομολογιακές που επικαλούνται οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, θα δει ότι είτε μιλάμε για περιπτώσεις βλέπε μνημόνιο, μνημονιακές ρυθμίσεις ή συνταξιοδοτικά ζητήματα, που πάντως υπάρχει ένα παρόν και αυταπόδεικτο επαγγελματικό ενδιαφέρον, που εκεί προφανώς όχι μόνο για λόγους δημοσίου ενδιαφέροντος, αλλά και με τους λόγους του εν στενή έννοια συντεχνιακού ενδιαφέροντος, οφείλει και πρέπει ο Δικηγορικός Σύλλογος να παρεμβαίνει. Εκεί πράγματι λοιπόν τα δικαστήρια διαπιστώνουν ότι συντρέχει η έννοια του εννόμου συμφέροντος. Και υπάρχει και μία περίπτωση περιβαλλοντικού αδικήματος που και εκεί κρίνεται ότι παρίσταται έννομο συμφέρον του δηλώσαντος ή των δηλωσάντων, δεν θυμάμαι, Δικηγορικών Συλλόγων να παρέμβουν σε ποιο όμως ρυθμιστικό πεδίο κυρία Πρόεδρε; Στο ρυθμιστικό πεδίο του περιβάλλοντος, που, όπως ήδη ελέχθη, αφενός μεν δεν υπάρχει πάντοτε ή δεν μπορεί να υπάρχει πάντοτε αμέσως παθών εκ της πράξεως, συνεπώς εκεί παρίσταται ένα κενό εκπροσώπησης, το οποίο μπορεί να καλυφθεί με τη θεσμική παρέμβαση ενός Δικηγορικού Συλλόγου, όμως μιλάμε για το ρυθμιστικό πεδίο του περιβάλλοντος, στο οποίο ρητώς από τον ποινικό δικονομικό νομοθέτη έχει δοθεί η δυνατότητα σε ενώσεις πολιτών, περιβαλλοντικές ενώσεις, να παρεμβαίνουν και να δηλώνουν με ρητή νομοθετική πρόβλεψη, ξαναλέω, να δηλώνουν παράσταση προς υποστήριξη παλαιότερα πολιτικής αγωγής, τώρα προς υποστήριξη της κατηγορίας. Έτσι έχει λοιπόν, εάν δεν το παρερμηνεύω τουλάχιστον, το νομολογιακό πεδίο σε ότι αφορά αυτά τα οποία οι ίδιοι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι επικαλέστησαν. Και υπάρχει και το προηγούμενο της αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας ήδη λεχθείσης, αναφερθείσης και αναληθείσης ίσως, τις 1639/2024 και 1640/2024, όπου πράγματι η *Expressis Verbis* απορρίπτεται η εκεί αίτηση του Δικηγορικού Συλλόγου, με το σκεπτικό ότι ακριβώς

- η διάταξη του άρθρου 90 §1, στοιχείο Ζ Κώδικα περί Δικηγόρων δεν αρκεί, αυτά είναι τα λόγια του Συμβουλίου της Επικρατείας, δεν αρκεί για την νομιμοποίηση του Δικηγορικού Συλλόγου ως διαδίκου, καθόσον η αίτηση σε αυτή την περίπτωση θα προσελάμβανε χαρακτήρα λαϊκής αγωγής, η οποία δεν προβλέπεται από την έννομη τάξη μας. Εν κατακλείδι, αξιότιμη κυρία Πρόεδρε και μέλη της συνθέσεως, η έννοια του διαδίκου, ο οποίος παρίσταται προς υποστήριξη της κατηγορίας, αποδίδεται σε οποιοδήποτε φυσικό

νομικό πρόσωπο με πολύ συγκεκριμένους, αντικειμενικά προσδιορισμένους όρους, οι οποίοι πρέπει να διαπιστώνονται *in concreto* και συνίστανται κυρίως στη συνδρομή άμεσης βλάβης του ιδίου του παρισταμένου προσώπου. Η οποία σε κάθε περίπτωση εδώ δεν παρίσταται στο πρόσωπο των δηλωσάντων Δικηγορικών Συλλόγων. Και επιτρέψτε μου και το εξής, πράγματι γίνεται λόγος για την αποστολή των Δικηγορικών Συλλόγων που και εγώ φυσικά και πως θα μπορούσα να το αρνηθώ είναι ευρύτερη, οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών, του οποίου έχω την τιμή να είμαι μέλος και το εννοώ, δεν έχει τον χαρακτήρα ενός συντεχνιακού σωματείου, ούτε νομικά ούτε ουσιαστικά. Προφανώς ο Δικηγορικός Σύλλογος είναι ένα ζωντανό κύτταρο της θεσμικής συγκρότησης της πολιτείας, προφανώς παρεμβαίνει, προφανώς η αποστολή του είναι ευρύτερη, αλλά θέλω και εγώ να σας πω κυρίως και πρωταρχικός η αποστολή των Δικηγορικών Συλλόγων είναι να προασπίζονται τις θεσμικές εγγυήσεις με τις οποίες ένθεν κα κείθεν οι συνάδελφοι κάθε μέρα στην ζωντανή δικαστική πραγματικότητα και κάθε μέρα και στο δικαστήριο σας εκπροσωπούμε τους εντολείς μας, θέλω να πιστεύω με αξιοπρέπεια, με συνέπεια, αποστολή που εκπληρώνεται και καταξιώνεται στην καθημερινότητα είναι αυτή που και οι συνάδελφοι της υποστήριξης της κατηγορίας και εμείς προσπαθούμε κάθε μέρα να φέρουμε εις πέρας. Αυτή η αποστολή του δικηγορικού συλλόγου δεν θεωρώ και το λέω με ανυπόκριτο σεβασμό, δεν θεωρώ ότι μπορεί να φτάνει μέχρι του σημείου ο Δικηγορικός Σύλλογος και μάλιστα αυτός του οποίου έχω την τιμή να αποτελώ μέλος, ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών, ο μεγαλύτερος της χώρας και οι άλλοι φυσικά Δικηγορικοί Σύλλογοι να καθίστανται διάδικοι σε μία ποινική διαδικασία με έναν τρόπο που προκαλεί και διαμορφώνει ένα ανισοβαρές πεδίο, αλλά και με έναν τρόπο που εκ των πραγμάτων διατυπώνει μία μεροληπτική στάση που αλλοιώνει το δικονομικό πεδίο στο οποίο πρέπει να εκτυλίσσεται η ποινική δίκη. Και αυτό το λέω ξανά με πλήρη συναίσθηση του ότι η αποστολή μας είναι αυτή, την τιμούν οι συνάδελφοι, την τιμά ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών, αλλά η έννοια του διαδίκου μας υπερβαίνει, γιατί καθορίζεται με πολύ συγκεκριμένα και ασφαλή αντικειμενικά δικονομικά κριτήρια. Πολύ σύντομα, γιατί θεωρώ ότι είναι ήδη τα ζητήματα γνωστά, πολύ σύντομα θα ήθελα να αναφερθώ και στην περίπτωση της Πανελλήνιας Ένωσης Προσωπικού Έλξης, για να διαπιστώσω μάλλον παρά να υποστηρίξω ενώπιόν σας ότι τα όσα κριτήρια και οι παράγοντες που επικαλείται για να υποστηρίξει το δικαίωμα της προς δήλωση υποστήριξης κατηγορίας ανάγονται σε μάλλον παράπλευρα της υπόθεσης γεγονότα, που καταμαρτυρούν ή συνιστούν έμμεση και αντανakλαστική σχέση, ούτε καν έμμεση ζημία δεν επικαλείται καν ζημία το συγκεκριμένο σωματείο, αναφέρεται σε κάποια πραγματικά περιστατικά που στοιχειοθετούν μια εντελώς αντανakλαστική σχέση του ιδίου με τα εδώ διερευνώμενα πραγματικά περιστατικά και θεωρώ ότι παντάπασιν δεν συντρέχει κανένας λόγος να γίνει δεκτή η παράστασή του, δεν μπορεί καν να γίνει λόγος για πρόκληση άμεσης βλάβης. Θεωρώ ότι έχει μια εντελώς έμμεση και αντανakλαστική σχέση με τα εδώ διερευνώμενα αδικήματα. Γι αυτούς τους λόγους κυρία Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να επιχειρήσω και εγγράφως τις αντιρρήσεις μας, θεωρούμε ότι πρέπει να αποβληθούν τόσο οι δηλώσαντες Δικηγορικοί Σύλλογοι όσο και το σωματείο από τη διαδικασία.

- Με αριθμό είκοσι επτά (27) Αθανάσιος Βούρδας.
- Κυρία Πρόεδρε, όπως εκπροσωπείται Γεώργιος Κουκουλάκης δικηγόρος Αθηνών ΑΜ 19303. Υποβάλλουμε ένσταση αποβολής όλων των Δικηγορικών Συλλόγων, όπως έχουν δηλώσει την παράσταση υποστήριξης κατηγορίας και μόνο σε ότι αφορά αυτούς. Δεν θέλω να κάνω εκτενή αναφορά, θεωρώ ότι επαρκέστατα όλοι οι προηγούμενοι συνάδελφοί μου που υπέβαλαν ακριβώς την ίδια ένσταση έχουν αναπτύξει το θέμα, πολύ συνοπτικά θα σταθώ σε πέντε σημεία. Κατ' αρχάς, το άρθρο 63 ΚΠΔ δεν μπορεί να επιδεχθεί καμίας άλλης ερμηνείας, πλην της αυστηρά γραμματικής ερμηνείας, όπως αρμόζει σε Κώδικες στο εθνικό μας δίκαιο. Τόσο η ισχύουσα διάταξη του άρθρου 63, όσο και η προϊσχύουσα διάταξη με τον προηγούμενο Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προ του 2019, ο βασικός η βασική προϋπόθεση προκειμένου να υπάρξει ενεργητική νομιμοποίηση στον δικαιούχο

αυτόν που θα ασκήσει την είτε την παράσταση της πολιτικής αγωγής, είτε την υποστήριξη της κατηγορίας, είναι η δικαιούμενη κατά τον Αστικό Κώδικα, δηλαδή να έχει αστική αξίωση. Η δεύτερη προϋπόθεση, η οποία πλέον απορρέει από την αστική αξίωση, από τον ίδιο τον Αστικό Κώδικα, είναι να έχουμε άμεση ζημία, να είναι δηλαδή αυτός που θα δηλώσει και θα μπορεί να παραστεί για την υποστήριξη της κατηγορίας άμεσα ζημιωθείς. Τι έχει έχει κριθεί νομολογιακά ότι αποτελεί άμεση ζημία και έχουμε άμεσα ζημιωθέντα; Χρησιμοποιείται από τη νομολογία μας αλλά και από την κρατούσα άποψη στην επιστήμη η θεωρία του σκοπού του κανόνα δικαίου. Δηλαδή σύμφωνα με αυτήν, πρέπει να εξετάζεται αν το έννομο αγαθό που προσβλήθηκε και ο φορέας του εμπύπτουν στο προστατευτικό πεδίο του ιδρυτικού της ευθύνης κανόνα, εδώ δηλαδή εν προκειμένω της ποινικής διάταξης. Επομένως, λοιπόν, έχουμε δύο σωρευτικές προϋποθέσεις όπου αυστηρά δεν μπορεί να παρεκκλίνει το δικαστήριό σας, είναι οι προϋποθέσεις, όπως τις θέτει το άρθρο 63ΚΠΔ, αλλά και ο Αστικός Κώδικας αφενός το αστικό κριτήριο, αφετέρου η άμεση ζημία. Καμία από αυτές τις δύο προϋποθέσεις δεν πληρούνται προκειμένου για την ενεργοποίηση της παράστασης των Δικηγορικών Συλλόγων, ούτε αστική αξίωση μπορούν να θεμελιώσουν, ούτε βέβαια και υπάρχει αμεσότητα στη ζημία. Σε ότι αφορά το άρθρο 90, τη διάταξη την επίδικη, τον Κώδικα Δικηγόρων, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι υπήρχε στον προϋφιστάμενο κώδικα η αντίστοιχη διάταξη στο άρθρο 199. Δεν είναι ακριβώς όμοια, ομοιάζει όμως, γιατί και εκεί περιγράφονταν οι σκοποί των Δικηγορικών Συλλόγων, μεταξύ των οποίων είχε και αυτή τη γενικότητα απέναντι στο κοινωνικό σύνολο και τα σχετικά. Έχει επιχειρηθεί και στο παρελθόν και με τον προϊσχύοντα Κώδικα Δικηγόρων, οι Δικηγορικοί Σύλλογοι είτε να υποβάλλουν αιτήσεις ακύρωσης, είτε να καταθέσουν πρόσθετες παρεμβάσεις σε διάφορες αστικές, πολιτικές και διοικητικές δίκες. Πάγια η νομολογία, πάγια η νομολογία και των ανωτάτων δικαστηρίων αλλά και των κατώτερων έχουν απορρίψει όλες αυτές τις παρεμβάσεις ή αιτήσεις των Δικηγορικών Συλλόγων, απορρίπτοντας αρμοδιότητα και έννομο συμφέρον γενικά, ως προασπιζόμενοι το κοινωνικό σύνολο ή από κοινωνικό ενδιαφέρον και έκανε δεκτές αντίστοιχες αιτήσεις ακύρωσης ή πρόσθετες παρεμβάσεις μόνο σε ότι αφορούσε επαγγελματικά, θεσμικά ζητήματα του κλάδου και τίποτα άλλο. Αναφέρω ενδεικτικά την απόφαση του Αρείου Πάγου σε Ολομέλεια την 14/2008 απορρίφθηκε η παρέμβαση του Δικηγορικού Συλλόγου, διότι δεν συνιστούσε έννομο συμφέρον ότι πρόκειται να λυθεί νομικό ζήτημα που θα ωφελήσει ή θα βλάψει τα μέλη του σε μελλοντικές δίκες, αλλά απαιτείται η έκβαση της δίκης στην οποία παρεμβαίνει να θίγει από την άποψη του πραγματικού και νομικού ζητήματος τα έννομα συμφέροντα του, Άρειος Πάγος 860/1998 με όμοια αιτιολογία με την απόφαση της Ολομέλειας του 2008, Εφετείο Αθηνών 1175/2004 πάλι με όμοια αιτιολογία σχετικά με το έννομο συμφέρον για την πρόσθετη παρέμβαση του Δικηγορικού Συλλόγου. Έχουν γίνει δεκτές αντίστοιχες αιτήσεις οι παρεμβάσεις μόνο σε αυτό που σας λέω, σε ότι έχει να κάνει με θεσμικά, επαγγελματικά ζητήματα του κλάδου ή με τη λειτουργία της δικαιοσύνης. Συμβούλιο Επικρατείας 72/2001 αφορούσε το Προεδρικό Διάταγμα για τη σύσταση του Εφετείου Λαμίας, Άρειος Πάγος 1050/2023 η παρέμβασή του ΔΣΑ σε ζητήματα που αφορούσε τον περιορισμό στην παροχή δικαστικής προστασίας, ήταν η διάταξη σχετικά με το επικουρικό κεφάλαιο. Άρειος Πάγος 90/2008 για την ακυρότητα της συμβάσεως εργολαβικού δίκης, αν αυτή δεν αναγγελθεί εμπροθέσμως στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο. Είναι λοιπόν με τη μέχρι σήμερα νομολογία και πράγματι και εγώ όσο ανέντροπα δεν έχω βρει άλλη περίπτωση Δικηγορικός Σύλλογος να ασκεί παράσταση πολιτικής αγωγής, υποστήριξης κατηγορίας σε ποινική δίκη, δεν γνωρίζω αν υπάρχει, νομίζω είναι η πρώτη φορά, με τη μέχρι σήμερα νομολογία με αυτά τα νομολογιακά δεδομένα, ποτέ κανείς Δικηγορικός Σύλλογος δεν νομιμοποιήθηκε εάν το αντικείμενο δεν αφορούσε επαγγελματικά ή θεσμικά ζητήματα του κλάδου ή τη λειτουργία της δικαιοσύνης. Και πάμε τώρα λίγο στη μεταβατική διάταξη του άρθρου 588 ΚΠΔ, η οποία νομίζω ότι θα σας απασχολήσει σε σχέση με το αν μπορεί να νομιμοποιηθεί ενεργητικά, να νομιμοποιηθούν ενεργητικά οι Δικηγορικοί Σύλλογοι. Πράγματι, στη διάταξη αυτή προβλέπεται, μάλλον

διατηρείται η δυνατότητα υποστήριξης της κατηγορίας όσες απορρέουν από ειδικές διατάξεις. Είναι το άρθρο 90 του Κώδικα Δικηγόρων μια ειδική διάταξη; Δεν είναι. Δεν υπάρχει καμία ειδικότητα έναντι του άρθρου 63 ΚΠΔ, είναι μια γενική διάταξη, έχει μια γενική περιγραφή και αόριστη θα έλεγα εγώ, είναι νομοτεχνικά κακοδιατυπωμένη...

- Να την ξαναγράψετε.
- Και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι ειδική διάταξη.
- Πως σας ξέφυγε;
- Και δεν το λέω κύριε πρώην Πρόεδρε του Δικηγορικού Συλλόγου μόνο εγώ...
- Να την γράψετε ξανά, δεν την είχε γράψει καλά. Να μας την ξαναγράψετε...
- Όχι κύριοι συνήγοροι...
- Αφήστε όμως αφήστε να τελειώσω, αφήστε...
- Όταν ήσασταν υποψήφιος δεν την γράψατε καλά.
- Όχι κύριοι συνήγοροι..
- Αφήστε να τελειώσω.
- Δεν μας την είπατε στο προεκλογικό σας πρόγραμμα. Δεν μας την είπατε όταν ήσασταν υποψήφιος στο προεκλογικό σας πρόγραμμα.
- Αφήστε να τελειώσω.
- Κύριοι συνήγοροι.
- Μας εγκαλούσατε γιατί...μπροστά σας.
- Δεν μας τα είπατε προεκλογικά αυτά, μας τα λέτε τώρα μετεκλογικώς.
- Αφήστε να τελειώσω, δεν είμαστε στο αμφιθέατρο του ΔΣΑ.
- Μας κουνούσατε το δάκτυλο προεκλογικά.
- Όχι κύριοι συνήγοροι...
- Επί των νομικών θεμάτων, δεν θα μας κάνει και μαθήματα συνδικαλισμού ο κύριος Κακουλάκης τώρα..
- Περισσεύει η υποκρισία από ένα σημείο και μετά, ακούγονται...
- Έλεος, να μας πει νομικά να ακούμε νομικά. Δεν είναι γραμμένη η διάταξη καλά.
- Εγώ περιμένω κυρία Πρόεδρε.
- Κύριε συνήγορε συνεχίστε.
- Όταν ηρεμήσουν λίγο..
- Αυτοί που μας κουνούσαν το δάκτυλο γιατί δεν πήγαμε στα Τέμπη, αυτοί σήμερα μας εγκαλούν γιατί είμαστε εδώ. Δηλαδή εντάξει του ψυχιάτρου.
- Κύριε συνήγορε συνεχίστε.
- Μπορώ να συνεχίσω, κυρία Πρόεδρε;
- Τα νομικά επιχειρήματα τα ακούμε, το καταγγελτικό λόγο δεν μπορούμε.
- Δεν το αναφέρω λοιπόν εγώ, δεν έχει καμία, δεν έχει καμία, καμία αξία...
- Δεν είναι ακροατήριο κυρία Πρόεδρε εδώ, είναι ποινικό ακροατήριο εδώ, δεν είμαστε σε πολιτικό, σε πολιτική συνάντηση. Θα παρακαλέσω ο συνάδελφος να μείνει στα νομικά επιχειρήματα όπως και οι προηγούμενοι.
- Διακόψαμε κανέναν τόση ώρα;
- Εμένα.
- Συνεχίστε κύριε συνήγορε. ΑΔεν έχει καμία αξία το τι θεωρούμε, ποια είναι η νομική μας κρίση για την ειδικότητα ή μη του άρθρου 90 του Κώδικα Δικηγόρων, αξία έχει αυτό που έκρινε η Ολομέλεια του Συμβουλίου Επικρατείας με τις δυο αποφάσεις 1639/2024, 1630/2024. Τι είπε το Συμβούλιο Επικρατείας στην Ολομέλεια του; Ότι η διάταξη αυτή και η αιτιολόγηση προκειμένου να παρεμβαίνει ο κάθε Δικηγορικός Σύλλογος σε οποιοδήποτε ζήτημα συνιστά λαϊκή αγωγή που απαγορεύεται, δεν προβλέπεται στο Σύνταγμα μας. Επομένως, προφανώς και έχει θέματα συνταγματικότητας πέραν της αοριστίας και της γενικότητας της διάταξης και σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί ειδική διάταξη που αναφέρεται το 588 ΚΠΔ, το άρθρο 90 του Κώδικα Δικηγόρων. Και προς επίρρωση αυτού που ισχυρίζομαι κυρία Πρόεδρε, να πούμε το εξής: όπου ο νόμος ήθελε να χορηγήσει ειδικά το δικαίωμα παράστασης πολιτικής αγωγής ή υποστήριξης της κατηγορίας το έκανε

και το θέσπισε ρητά, αναφερόμενος ο νόμος σε συγκεκριμένα φυσικά και νομικά πρόσωπα και για συγκεκριμένες πράξεις και ποτέ δεν έγινε αορίστως. Γι αυτό το λόγο άλλωστε, αναφέρθηκε νομίζω από προηγούμενο συνάδελφο, υπάρχει ειδική διάταξη του άρθρου 9 στον Κώδικα Δικηγόρων, όπου δίνεται πράγματι το δικαίωμα στους Δικηγορικούς Συλλόγους να δηλώσουν παράσταση υποστήριξης κατηγορίας στην αντιποίηση του επαγγέλματός μας. Ομοίως, είναι συγκεκριμένες οι διατάξεις με τις οποίες χορηγείται αυτό το ειδικό δικαίωμα υποστήριξης κατηγορίας πέραν των ορίων του άρθρου 63. Και απαριθμώ μερικές από αυτές άρθρο 18 του Νομοθετικού Διατάγματος 72/1973 περί τροποποίησης, αντικατάστασης και συμπλήρωσης ενιαίων φορολογικών διατάξεων που ρυθμίζει ειδικά την παράσταση του δημοσίου ως πολιτικώς ενάγοντος επί των θεμάτων αυτών. Ο σύνδικος πτώχευσης μπορεί να παραστεί, μπορούσε να παραστεί ως πολιτικώς ενάγων στις δίκες αυτές, μόνο για υποστήριξη της κατηγορίας άρθρα 678, 684 του εμπορικού νόμου. Το ΕΣΚΑΝ δικαιούται να παρίσταται ως πολιτικώς ενάγων για τα αδικήματα του άρθρου 128 ΙΔ 2725/1999 του αθλητικού νόμου. Σε δίκες για αντιποίηση του οδοντιατρικού επαγγέλματος οι πρόεδροι των Οδοντιατρικών Συλλόγων μπορούσαν να παραστούν ως πολιτικώς ενάγοντες σύμφωνα με το άρθρο 73 § 3 Ν. 1026/1980 και άλλες παρόμοιες διατάξεις. Όπου ο νομοθέτης ήθελε να ορίσει ειδικά τα νομικά ή φυσικά πρόσωπα τα οποία μπορούσαν να δηλώσουν παράσταση υποστήριξης κατηγορίας πέραν των ορίων του άρθρου 63 το όρισε ρητά. Εδώ δεν έχουμε τέτοιο ζήτημα. Και κλείνοντας θέλω να πω το εξής σε ότι αφορά γενικότερα τις παραστάσεις των Δικηγορικών Συλλόγων, πράγματι και το λέω και ως μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, η λειτουργία των Δικηγορικών Συλλόγων και της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων και η θεσμικότητα που έχει αποτελεί εχέγγυο, ένα από τα εχέγγυα του κράτους δικαίου στη χώρα μας και επιβάλλεται και οφείλει να παρεμβαίνει σε ζητήματα του κράτους δικαίου, πέραν των επαγγελματικών και θεσμικών, όπου απαιτείται. Το έχει πράξει, το έχει πράξει πρόσφατα με τις υποκλοπές, το έχει πράξει στο παρελθόν και θα το πράξει και στο μέλλον. Άλλο όμως αυτό και άλλο να έρχεται σε μία ποινική δίκη και μάλιστα αυτού του εύρους και αυτής της σημασίας και να δηλώνει παράσταση υποστήριξης κατηγορίας, εκφεύγει τελείως και του ρόλου του και του ρόλου των Δικηγορικών Συλλόγων, αλλά και της θεσμικής ιδιότητάς τους. Με αυτά, κυρία Πρόεδρε, σας υποβάλλω την συγκεκριμένη ένσταση για να καταχωρηθεί στα πρακτικά με το άρθρο 141.

- Με αριθμό είκοσι εννιά (29) για τον κύριο Χρονάκη.
- Θα γίνει κάποια διακοπή κυρία Πρόεδρε;
- Ποιο είναι το πρόγραμμα;
- Εγώ έχω σκοπό, αν οι άλλοι συνάδελφοι αντέχουν, να μην κάνω διακοπή για να τελειώσουμε σήμερα με τους συνηγούς, προκειμένου να έχουμε όλο το υλικό για τη μελέτη μας μέχρι την επόμενη Τρίτη. Αν όμως κάποιος συνάδελφος θέλει έστω και μία πεντάλεπτη διακοπή θα την κάνουμε.
- Και για λόγους ολονών ας γίνει μια μικρή διακοπή και για σας και για μας.
- Το Δικαστήριο διακόπτει για 10 λεπτά.
- Συνεχίζεται η συνεδρίαση. Για τον κύριο Χρονάκη λοιπόν με αριθμό είκοσι εννιά (29).
- Κυρία Πρόεδρε, είναι και για τον κύριο Παππά και για τον κύριο Δένη και για τον αριθμό...
- Ο κύριος Παππάς με αριθμό 17...
- Είναι 17, 21, 26 και 29.
- Σας ακούμε.
- Κυρία Πρόεδρε υπερασπίζομαι αυτούς τους κατηγορουμένους και διαβάζοντας και επισκοπώντας τις δηλώσεις γιατί οι αντιρρήσεις υποβάλλονται μόνο για τους Δικηγορικούς Συλλόγους και για το σωματείο. Για κανέναν άλλο προς Θεού. Εκείνο το οποίο ήθελα να πω προκαταρκτικά, ερχόμαστε ενώπιον σας και ειδικά μιλώ εγώ για να μην προκαταλάβω κανέναν άλλο συνάδελφο και κάνουμε μια ανάπτυξη και οφείλουμε να την κάνουμε την όποια ανάπτυξη για το άρθρο 63, για το άρθρο 84, για το 82, το 171, το 90 Ζ όλα αυτά,

θεωρώ ότι ενώπιον του συγκεκριμένου Δικαστηρίου, του δικού σας Δικαστηρίου, κυρία Πρόεδρε, με την Προεδρία τη δική σας και με όλη αυτή την ένταση, την ποινική ένταση αυτής της υποθέσεως, της πρωτόγνωρης αυτής υποθέσεως, θεωρώ ότι ανοίγουμε θύρες και νέες, έχετε ήδη διαβάσει, έχετε ήδη τη νομολογία το να σας λέμε εμείς η νομολογία δεν υπάρχει ποινικό προηγούμενο, είναι δεδομένο, το ξέρετε, είναι τέτοια και τα μέσα και η εμπειρία σας και η επιστημοσύνη σας και η επιμέλεια σας που δεν, το ξέρετε. Εκείνο που εγώ ήθελα και θέλω να τονίσω είναι η εξειδίκευση ορισμένων πραγμάτων. Δηλαδή αυτό που θα πρέπει το δικαστήριό σας να δει είναι ότι το 2026 μία γενική, γενικόλογη διάταξη, ευχολόγιο θα την έλεγα, οι συνάδελφοι την είπαν ορθότατα θολή, του 90 Z μπορεί να υπερκεράσει το άρθρο 63 επόμενα της Ποινικής Δικονομίας, όταν έχουμε νεοψηφισήσα διάταξη το 2019 με τις τροποποιήσεις ακόμη και μέχρι προχθές γίνονται συνεχώς τροποποιήσεις στην οικονομία μας, αυτό το δικαστήριό σας πρέπει να δει και αυτή την απόφαση θα πάρετε, η οποία θα έχει και μάλιστα και ένα κάποιο ρόλο ευρύτερο και για το μέλλον, ήδη σας είπαν για την υπόθεση Λυγγερίδη για το Σωματείο, ήταν αυτονόητο για το Σωματείο, αλλά έρχομαι εδώ και βλέπω τους συλλόγους και το λέω αυτό με όλη την εκτίμηση και την αγάπη ξέρουν τα παιδιά, δεν το συζητάμε είμαι τουλάχιστον από τους παλιούς, περίμενα τουλάχιστον εγώ τι προσδοκούσα από τον σύλλογό μου, να μου πει κύριε Παπαδέλη εγώ παρίσταμαι εναντίον των τεσσάρων δικών σου κατηγορουμένων, διότι σύμφωνα με το κατηγορητήριο σελίδα τάδε με τάδε κατηγορούνται για τον συγκεκριμένο αδίκημα, την συγκεκριμένη διάταξη, συγκεκριμένης διακινδύνευσης, όλα αυτά τα συγκεκριμένα και γι' αυτό το λόγο, γι' αυτή την αιτία εγώ παρίσταμαι, αντ' αυτού λέει όλα για όλους και όλοι για έναν, δεν πάει έτσι στην ποινική δικηγορία, δεν πάει έτσι το ποινικό μας δίκαιο, αυτό μάθαμε, σας το είπαν καθηγητές που περνάνε από εδώ και θα περάσουν, αυτό προσδοκούμε σε μια τέτοια δίκη; όλοι για έναν και όλοι για κανέναν; με συγχωρείτε εγώ θα το πω με όλη την εκτίμηση στους συναδέλφους, ξέρει ότι ο ένας κατηγορούμενος που υπερασπίζομαι δεν έχει καμία σχέση με το θέμα της ΕΡΓΟΣΕ, διότι ήταν σε ένα έργο επιδομής σε άσχετο τόπο και χρόνο και ενεπλάκη για άλλους λόγους; και το ξέρετε ότι αυτός δεν είναι πουθενά αλλού εμπλεκόμενος σε καμία άλλη υπόθεση των Τεμπών; Το ξέρουν οι συνάδελφοι; το επισκοπήσανε, το είδαν; Το επέλεξαν, το έκαναν λεπτομερώς και να πει ότι παρίσταμαι για τον α, β, γ, όχι για τον δ, αυτό περιμένεις από δικηγόρους, αυτό περιμένεις από συναδέλφους οι οποίοι θέλουν να έχουν το κοινωνικό ενδιαφέρον και θέλουν να έχουν το ενδιαφέρον το οποίο έχει μέγα επιρροή στην κοινωνία μας. Όσο γι' αυτές τις εκφράσεις κυρία Πρόεδρε δεν μπορώ αυτό που λέγεται αυτόκλητος να έλθει κάποιος να υπερκεράσει την κυρία Εισαγγελέα, να υπερκεράσει οποιονδήποτε και γιατί το λέω αυτό, σας έκαναν αναφορά οι συνάδελφοί μου οι προηγούμενοι για υποθέσεις που...ο σύλλογος δεν πέρασε καν απ' έξω από το Εφετείο Αθηνών και δεν το λέω για κακό, είμαστε συνυπερασπιστές με μερικούς από τους συναδέλφους που ομιλούν. Θα σας πω όμως κάτι το οποίο εκεί είναι το κομβικό σημείο, υπήρχε η υπόθεση και το ξέρουν όλοι, η υπόθεση των ομολόγων, όπου ο σύλλογος ήταν στην ουσία εμμέσως βλαβής γιατί είχε και αυτός ομόλογα, πού είναι, πότε ήλθαν; γιατί είπαν; Για να δείτε το εκεί και ως έτυχε έρχομαι, εμφανίζομαι γιατί υπάρχει μεγάλο κοινωνικό ενδιαφέρον δεν μπορεί να λέγεται εκεί και ως έτυχε και με αοριστίες. Αυτό το λέω προκαταρκτικά κυρία Πρόεδρε για να ξεκαθαρίσουμε το τοπίο ότι δεν μπορεί με αυτού του τύπου τις προσεγγίσεις και με αυτού του τύπου τα αόριστα δικόγραφα και δεν το λέω με κακοπιστία, το λέω ότι είναι αόριστο το δικόγραφο, το διαβάζεις κάπως και είναι αόριστο, δεν μπορείς να καταλάβεις γιατί το λένε αυτό και με επίκληση υποθέσεων και αποφάσεων πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων και δεν με ενδιαφέρει αν είναι ΣτΕ Ολομέλεια του Αρείου Πάγου ή οπουδήποτε αλλού, εμένα με ενδιαφέρει να μου προσκομιστεί και να μου επιδειχθεί μία ποινική απόφαση, εκτός από τις αποφάσεις, οι οποίες κυρία Πρόεδρε αφορούν αντιποίηση αρχής ή είναι αυτές που προβλέπει διότι όπως σας είπα και οι συνάδελφοι είναι άλλο για το περιβάλλον, υπήρχε ο νόμος για την ΑΕΠΠ που μπορούσε να παρασταθεί, οι σύλλογοι οι ιατρικοί, οι σύλλογοι οι οδοντιατρικοί, υπήρχαν αυτοί οι σύλλογοι βεβαίως και υπάρχουν και ακόμη υπάρχουν

και καλά κάνουν να υπάρχουν, αλλά εκεί είναι εξειδικευμένο, σας έκαναν μια προσέγγιση και δεν θέλω να επαναλάβω για να μην χαλάσω και τη δομή της σκέψεως των συναδέλφων για το θέμα αν το 90 είναι αυτής της διάταξης, αν προσβάλλει ατομικά δικαιώματα, αν προσβάλλει δικαιώματα του κατηγορουμένου, αν προσβάλλει οτιδήποτε άλλο και δεν θα σας πω και εγώ κυρία Πρόεδρε για το θέμα ότι αν αισθάνομαι ότι είμαι στη σωστή ή μη σωστή πλευρά της ιστορίας, ο καθένας κρίνεται από αυτά που λέει όπως και εγώ κρίνομαι αυτή τη στιγμή από αυτά που λέω και με ακούνε και καταγράφονται και θα τα έχουν και τα πρακτικά και θα ξέρουν τι είπα, αλλά αυτό; είναι δηλαδή ο δικηγόρος ο οποίος αναλαμβάνει μία υπόθεση, ξαφνικά βλέπει το συλλογικό του όργανο, βλέπει έναν φορέα τον οποίο εκπροσωπεί, ο οποίος είναι επιστημονικός, είναι για τη διεκδίκηση δικαιωμάτων και τα λοιπά και στρέφεται εναντίον, γιατί ο ένας είναι καλός και ο άλλος είναι κακός; γιατί εγώ είμαι στην καλή ή στην κακή πλευρά; είναι αυτό που σας είπαν όλοι, ένας σύλλογος και ειδικά ο Σύλλογος Αθηνών με τα περισσότερα μέλη, με τη μεγαλύτερη παρεμβατικότητα, με τη μεγαλύτερη διεισδυτικότητα και στα μέσα και στην κοινωνία και στη μεγαλύτερη επαφή με φορείς, με συλλειτουργούς της Δικαιοσύνης, με κυβερνητικούς παράγοντες θα πρέπει να έχει μια ουδετερότητα και μια νηφαλιότητα, δεν μπορεί να έρχεται ένας σύλλογος και να λέει ότι εγώ παρίσταμαι εναντίον όλους για όλα χωρίς να μπορεί και χωρίς να αναφέρει που ζημία δεν υπάρχει βεβαίως, ποιά είναι η αιτιώδης συνάφεια, πώς αυτό συνδέεται αιτιωδώς τον συγκεκριμένο κατηγορούμενο, γιατί αυτό που με ενδιαφέρει εμένα είναι ο συγκεκριμένος κατηγορούμενος κυρία Πρόεδρε, εγώ έχω έναν άνθρωπο ο οποίος ο κύριος Βιτώρος σας ανέπτυξε για τον δικό του τι είναι, ο ένας δεν ήταν καν στη λειτουργία της ΕΡΓΟΣΕ για το θέμα που συζητάμε, ο ένας εκ των τεσσάρων, ο άλλος ήταν βοηθός επιβλέποντος για ένα χρονικό διάστημα το οποίο απέχει δεκαετία από σήμερα, προσπαθώ να καταλάβω τον ενδεχόμενο δόλο τον διαχρονικό του, αλλά αυτά θα τα πούμε σε άλλο χρόνο. Τρίτον, ο άλλος ήταν επιβλέπων μηχανικός μόνο για ένα κομμάτι του οποίου ήταν παραδοτέο, είχε παραδοθεί και ήταν εντάξει και ο άλλος ήταν Γενικός Διευθυντής στη Διευθυντική υπηρεσία, ο οποίος είχε από κάτω του όλα τα έργα της ΕΡΓΟΣΕ και μέσα από αυτή τη διαδικασία, κατόπιν επιτροπών που δεν είναι κατηγορούμενοι, εισηγήσεων και επιτροπών που είχαν ελέγξει συνυπέγραφε τυπικώς και ερωτώ αυτό το είδε ο σύλλογός μας και έρχεται εναντίον τους; Αυτό είναι το ερώτημα, ποιά είναι η αιτιώδης διαδρομή; να έρθει ο κύριος Θεόδωρος Μαντάς και να μου πει, Δημήτρη μου αυτός ο άνθρωπος εδώ εγώ στρέφομαι εναντίον του διότι έκανε αυτό και το έκανε έτσι και είναι συγκεκριμένο αυτό και το λέει στη σελίδα 44 566 του Κλητήριου Θεσπίσματος να το αντικρούσω, όχι να λέει έχω κοινωνικό ενδιαφέρον. Επίσης κυρία Πρόεδρε προσπάθησα να βοηθήσω όσο γίνεται τους εντολείς μου, προσπαθώ να τους βοηθήσω, έχω και το ακούω ότι έχω αδίκημα συγκεκριμένης διακινδύνευσης είναι αυτό που έχουν οι πελάτες μου, ωραία και εκεί θέλει άμεση βλάβη, θέλει άμεση συνοχή, πώς αυτό το ξεπερνάει, με ποίο νομικό σκεπτικό ο σύλλογός μας ξεπερνάει με μία διάταξη, με ένα εδάφιο καταργεί ένα κεφαλαίωδες κομμάτι της Ποινικής μας Δικονομίας 63 επόμενα, 82 επόμενα, πώς το ξεπερνάνε αυτό πρέπει να το δικαιολογήσουν, δεν μπορεί να λέει επειδή κάθε κοινωνικό ενδιαφέρον εγώ θα ξεπεράσω το 63, το 64, θα παρακάμψω ή θα βάλω θρυαλλίδα στην όποια απόφαση με το 171 εάν μου επιτρέψουν να παραστώ, γιατί είναι δεδομένο ότι αυτό θα συμβεί και δεν ξέρω πώς και τότε θα κριθεί μια απόφαση, όποτε κριθεί, αν αυτό το πράγμα που είναι προκαταρκτικό, κεφαλαίωδους σημασίας κυρία Πρόεδρε να μπορέσουμε να το συζητήσουμε σε άλλους τόπους και άλλους χρόνους και σε άλλο δικαστήριο και σε άλλη σύνθεση, ανώτερη ή κατώτερη δεν με ενδιαφέρει. Εκείνο επίσης που θέλω να σας πω όλη η νομολογία κυρία Πρόεδρε, η πιο τελευταία απόφαση και μάλιστα έψαξα την νομολογία από το 2013 που θεσπίστηκε το άρθρο, δεν υπάρχει ποινική νομολογία, αντιθέτως κυρία Πρόεδρε σας φέρνω, έχω μέσα καταγράψει κυρία πρόεδρε σε απόφαση του Αρείου Πάγου, αν δεν κάνω λάθος είναι του 2022 ή του 2023, μη σας καθυστερώ να τη διαβάσω, σε εμπρησμό πήγανε οι όμοροι, οι οποίοι δυνητικά κινδύνευαν από τον εμπρησμό, υπάρχει απόφαση του Αρείου Πάγου να παραστούν εναντίον του εμπρηστή και

ο Άρειος Πάγος απεφάνθη ότι είναι μόνος του αυτός ο οποίος έλαβε από τη φωτιά και ερχόμαστε να συζητήσουμε έχω κοινωνικό ενδιαφέρον και οικονομικό ενδιαφέρον και πού είναι το οικονομικό ενδιαφέρον κυρία Πρόεδρε με συγχωρείτε, εδώ σας είπα για την υπόθεση των ομολόγων, παραλίγο να καταρρεύσει όλη η ΑΔΕΔΥ, να καταρρεύσουν όλα τα ταμεία, κουνάει ο Θόδωρος το κεφάλι γιατί ήμασταν μαζί, πού ήταν ο σύλλογος τότε, όχι και το ταμείο το δικό μας κύριε Μαντά ήτανε παραλίγο...

- Θα σας απαντήσω στην απάντησή μου.
- Ευχαριστώ κύριε Βερβεσέ, περιμένω.
- Εκεί που ήσουν εσύ τότε εκεί.
- Ορίστε;
- Στο Συμβούλιο Επικρατείας ήμασταν Δημήτρη και το θυμάσαι.
- Ποινικά συζητάμε.
- Μη μας κάνει μαθήματα συνδικαλισμού εδώ μέσα.
- Ποινικά συζητάμε.
- Μαζί ήμασταν στα ομόλογα, αυτό που λέει ο Δημήτρης εντάξει παιδιά....
- Εγώ ξέρω τι λέω και δεν πάω στο Συμβούλιο Επικρατείας...
- Όχι μην συζητάτε μεταξύ οι κύριοι συνήγοροι.
- Να μην απευθύνεται σε μας όμως κυρία Πρόεδρε, δεν κάνουμε διάλογο.
- Όχι, δεν απευθύνομαι.
- Κύριοι συνήγοροι.
- Επίσης κυρία Πρόεδρε να συζητήσουμε, σας είπανε Μάνδρα, Μάτι σας τα είπαν, εγώ δεν θα πω αυτά, θα σας πω ότι πού ήταν ο σύλλογός μας, εγώ τους τιμώ όλους και το ξέρουν ότι τους τιμώ, πού ήταν στα εξοπλιστικά, στα δισεκατομμύρια των εξοπλιστικών πού ήταν, να σας πω κάτι ακόμη και μεγαλύτερου κοινωνικού ενδιαφέροντος, άσχετο και το τονίζω ότι πράγματι οι εντολές μας αθώωθηκαν πανηγυρικά, αλλά στις διώξεις όλων των νοσοκομείων για απιστίες δισεκατομμυρίων που εκεί ήταν η δημόσια υγεία, πού ήταν ο σύλλογος τότε, δεν είχε κοινωνικό ενδιαφέρον;
- Πανηγυρικά.
- Δεν θέλουμε να μάθουμε την ιστορία του συλλόγου.
- Κύριοι συνήγοροι σας παρακαλώ.
- Κυρία Πρόεδρε δεν θέλω να πω, τελείωσε, ούτε θέλετε να μάθετε, ούτε θα σας τη μάθω εγώ προς Θεού, εκείνο το οποίο θέλω να πω κυρία Πρόεδρε ότι οι αντιρρήσεις των εντολέων μου τουλάχιστον τυγχάνουν βάσιμες και αληθείς, συντάσσομαι απολύτως και με το σκεπτικό και το θεωρητικό όλων των προλαλησάντων συναδέλφων και αυτών που θα επακολουθήσουν, σε κάθε περίπτωση η νομολογία πάγια είναι υπέρ των θέσεών μας, των θέσεών μου τουλάχιστον να μη γενικεύω, προσκομίζω την πλήρη νομολογία κυρία Πρόεδρε και θα επιφυλαχτώ και ανάλογα με τις απαντήσεις που θα λάβουμε θα αναγκαστούμε να απαντήσουμε.
- Με αριθμό 30 για τον κύριο Χρήστο Βίνη;
- Το επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής θα επιχειρηματολογήσει για τον κατηγορούμενο.
- Κυρία συνήγορε.
- Ο κύριος Μυλωνόπουλος, μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής.
- Μυλωνόπουλος Χρήστος, Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών Α.Μ. 8883.
- Υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων ξεκάθαρα και καθηκόντων γι' αυτή τη δράση.
- Για τον κύριο Βίνη βεβαίως είμαστε απολύτως σύμφωνοι για την παράσταση των συγγενών και των παθόντων, θεωρούμε την παράστασή τους όχι μόνο δικαιολογημένη, αλλά και επιβεβλημένη προς ανακάλυψη της αληθείας δεδομένου ότι είναι αναγκαίο να διαλευκανθεί ποιοί δεν είναι κατηγορούμενοι ενώ θα όφειλαν να είναι, όπως και ποιοί είναι κατηγορούμενοι ενώ δεν θα έπρεπε να είναι. Ως προς τους Δικηγορικούς Συλλόγους, θεωρούμε ότι η παράστασή τους αντιβαίνει ευθέως προς το νόμο.
- Η δική σας;

- Κυρία συνήγορε σας παρακαλώ.
- Για τον εξής λόγο όπως γνωρίζουμε με τον νέο Κώδικα Ποινικής Δικονομίας στο άρθρο 586 καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζει ο παρών Κώδικας Ποινικής Δικονομίας, το άρθρο 588 εισάγει τώρα μια εξαίρεση για τα θέματα της παραστάσεως πολιτικής αγωγής και υποστήριξης της κατηγορίας, αναφέρεται δε σε δύο περιπτώσεις όπου το παλαιό νομοθετικό καθεστώς όριζε ποιοί μπορούν να παραστούν προς υποστήριξη της κατηγορίας και ποιοί μπορούσαν να παραστούν ως πολιτικώς ενάγοντες, αυτό έγινε επειδή υπό το παλαιό νομοθετικό καθεστώς υπήρχαν διατάξεις που επέτρεπαν την παράσταση πολιτικής αγωγής και υπήρχαν διατάξεις που επέτρεπαν υπό το παλαιό νομοθετικό καθεστώς μόνον προς υποστήριξη της κατηγορίας στην παράσταση, όπως παραδείγματος χάρη για τα εγκλήματα δημοσίων υπαλλήλων, εδώ το 588 κάνει μία διάκριση και λέγει, οι ειδικές διατάξεις που προβλέπουν δικαίωμα παράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας διατηρούνται σε ισχύ, ένα αυτό, υπάρχει και η παράγραφος 1 του 588 που λέει ότι όπου σε ειδικούς νόμους προβλέπεται δικαίωμα παράστασης πολιτικής αγωγής οι δικαιωμένοι παρίστανται μόνο προς υποστήριξη της κατηγορίας σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 63 επόμενα του παρόντος κώδικα, το άρθρο 90 του κώδικα περί δικηγόρων αναφέρεται σε δήλωση παράστασης πολιτικής αγωγής και όχι προς υποστήριξη της κατηγορίας, επομένως σύμφωνα με την διάστικτη και σαφή ρύθμιση του νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας θα πάμε στο άρθρο 63 και μόνον με βάση το άρθρο 63 θα κριθεί αν υπάρχει δικαίωμα παραστάσεως προς υποστήριξη της κατηγορίας, τι λέει το άρθρο 63, οι δικαιούμενοι κατά τον Αστικό Κώδικα. Τίθεται επομένως το ερώτημα, υπάρχει δικαίωμα παράστασης, υπάρχει δικαίωμα κατά τον Αστικό Κώδικα να παραστούν προς υποστήριξη της κατηγορίας οι Δικηγορικοί Σύλλογοι; έχουν δικαίωμα σε αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης; υπάρχει τέτοιο δικαίωμα; η ρύθμιση του γράμματος του άρθρου 588 παράγραφος 1 είναι σαφής, δεν επιτρέπει καμία διάσπαση του γράμματος και θα μπορούσε κανείς να πει ενδεχομένως ότι μπορεί να λέει αυτό το γράμμα, αλλά ο σκοπός του νομοθέτη βάσει των όσων ευρύτερα διαλαμβάνει το άρθρο 90 θα ήταν να παρίσταται όχι ως πολιτικώς ενάγων, αλλά προς υποστήριξη της κατηγορίας, γιατί και υπό το παλαιό νομοθετικό καθεστώς δεν ετίθεντο σε τέτοια ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος θέματα αστικής ικανοποίησης. Μπορούμε βάσει του σκοπού του νομοθέτη, αν ήθελε τεθεί τέτοιο ζήτημα, να υποστηριχθεί αυτή η άποψη; σε καμία περίπτωση και το αιτιολογώ, η ρύθμιση για την παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας είναι ρύθμιση η οποία επιβαρύνει την υπεράσπιση του κατηγορούμενου διότι προσθέτει έναν ακόμη παράγοντα στη δίκη και επομένως από πλευράς ισότητας των όπλων και γενικότερα δίκαιης δίκης είναι ρύθμιση η οποία περιστέλλει τα δικαιώματα και επιβαρύνει τον κατηγορούμενο, επομένως επιβάλλεται αυστηρά γραμματική συσταλτική γραμματοπαγής ερμηνεία της διάταξης. Εάν δεχθούμε ότι τυχόν επιτρέπεται διάσπαση του γράμματος χάριν του σκοπού του νομοθέτη αν ήθελε υποτεθεί ότι αυτός είναι ο σκοπός του νομοθέτη, αν ήθελε υποτεθεί, τότε προβαίνουμε στην λεγόμενη τελεολογική διαστολή και έχουμε το φαινόμενο που ανέπτυξε ο Larens στο θεμελιώδες έργο του για τη μεθοδολογία του δικαίου, της δικαστηριακής περαιτέρω διεύρυνσης του νοήματος του κανόνα, της περαιτέρω διάπλασης του δικαίου, της *uristise restford bildum*, αυτό όμως αντιβαίνει προς το γράμμα της διάταξης και προς την ευρύτερη θέση του κατηγορουμένου υπό το πρίσμα της ευρωπαϊκής σύμβασης και ισχύει αυτό που έλεγε παλιά, επιτρέψτε μου να θυμίσω να θυμίσω το *vinside* ότι μπορεί να μην ισχύει αυτό που λέει ο νομοθέτης, διότι δεν ήθελε να το πει, δεν ισχύει όμως ούτε και αυτό που ήθελε διότι δεν το είπε. Περαιτέρω, ποιά είναι η θεσμική θέση, ο θεσμικός ρόλος των Δικηγορικών Συλλόγων, προκύπτει και από το άρθρο 90 και από το σύνολο του κώδικα περί δικηγόρων, στον δημόσιο βίο, στον δημόσιο λόγο και κυρίως στα θέματα απονομής δικαιοσύνης η θέση του Δικηγορικού Συλλόγου είναι θεσμική, ο Δικηγορικός Σύλλογος υποχρεωτικά συμμετέχει σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές και αναγνωρίζεται θεσμικά ως σύμβουλος της πολιτείας σε θέματα νομοθεσίας, επομένως ήδη από τον ρόλο τους

βαρύνονται με ένα καθήκον αμεροληψίας και αντικειμενικότητας και επειδή μέσα στα καθήκοντα, στις αρμοδιότητές τους υπάγεται και η υπεράσπιση των αρχών και κανόνων του κράτους δικαίου και η διασφάλιση της λειτουργίας μιας ανεξάρτητης Δικαιοσύνης και η συνδρομή των δικηγόρων στην αξιοπρεπή άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος, διερωτώμαι εάν στο πλαίσιο της παρούσας δίκης, όχι της παρούσας ακροαματικής διαδικασίας αλλά ευρύτερα, υπάρχει μία παραβίαση των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου και προσβολή και δυσχέραση του έργου των συνηγόρων όπως παραδείγματος χάρη και προσφάτως είδαμε, μόλις τώρα, ποιά θα είναι η θέση του συνηγόρου, θα προσφύγει στον πολιτικώς ενάγοντα, στον παριστάμενο προς υποστήριξη της κατηγορίας για να ζητήσει τη συνδρομή του; η θέση των Δικηγορικών Συλλόγων είναι θέση θεσμική και έχει υποχρέωση ως εκ τούτου και καθήκον να είναι αμερόληπτος, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι σε άλλες περιπτώσεις, όπως ειπώθηκε από συναδέλφους στην υπόθεση των ομολόγων, στην υπόθεση του Σαμίνα, στην υπόθεση του Γιάνκοβλεφ που υπήρχαν δεκάδες νεκροί, 70 στο Γιάκοβλεφ και παραπάνω, 80 και στο Σαμίνα, 102 στο Μάτι και λοιπά, δεν παρέστησαν ως πολιτικώς ενάγοντες, ποιά είναι η νομική σημασία αυτής της παραλείψεως; ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι υπήρχε κάποιο δικαίωμα, που δεν υπάρχει, εδώ συμβαίνει αυτό που έχει δεχθεί ο Άρειος Πάγος κατ' επανάληψη και ο αείμνηστος Κωνσταντίνος Κεραμέας σε σχετική εργασία του για την κατάχρηση δικαιώματος, όταν με μια πάγια τακτική ο αστικός δικαιούμενος έχει τοποθετηθεί ως προς την άσκηση ή μη άσκηση ενός δικαιώματος δεν έχει το δικαίωμα, είναι καταχρηστική δηλαδή η εμφάνισή του εάν ζητήσει την τελευταία στιγμή σε αντίθεση με τα όσα είχε πράξει και παραλείψει προηγουμένως να ασκήσει κάποιο δικαίωμα και επειδή τελειώνοντας δεν ξεχνούμε ότι λόγω της θεσμικής θέσεως των Δικηγορικών Συλλόγων έχουν τον χαρακτήρα της δημόσιας αρχής, είναι public official κατά την διατύπωση της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διερωτώμαι τι θα ήθελε συμβεί εάν σε περίπτωση που προχωρήσει μια καταδίκη με παρουσία και συμμετοχή των Δικηγορικών Συλλόγων προς υποστήριξη της κατηγορίας, τι θα συνέβαινε εάν η σχετική απόφαση ακυρωνόταν είτε στον Άρειο Πάγο, είτε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Πιστεύω ότι η συμμετοχή των Δικηγορικών Συλλόγων υπό την άποψη αυτή δεν θα ήταν καλή υπηρεσία προς τους συγγενείς των θυμάτων.

- Για την κυρία Ιωάννα Τσαπαρίκου;
- Κυρία Πρόεδρε, κυρίες Σύεδροι και κύριοι Σύεδροι και κυρία και κύριε Εισαγγελέα είναι όπως είχε δηλωθεί και την προηγούμενη φορά...
- Το όνομά σας;
- Ιωάννης Λάγκας Α.Μ. 19936 Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών. Όπως είχε δηλωθεί και την προηγούμενη φορά κυρία Πρόεδρε οι αντιρρήσεις μας άπτονται μόνο των παραστάσεων των Δικηγορικών Συλλόγων, του συνόλου των Δικηγορικών Συλλόγων, με προεξάρχοντα τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών, του οποίου είμαι μέλος και δεύτερον του Σωματείου το οποίο επίσης επιχειρεί να παρασταθεί κατά την άποψή μας όλως απαραδέκτως. Δεν θα μπω στο κομμάτι κυρία Πρόεδρε το οποίο οι ίδιοι οι συνάδελφοί μου σας έχουν αναπτύξει ποιά είναι το κριτήριο για το οποίο κάποιος μπορεί να παρασταθεί ως πολιτικός ενάγων γιατί νομίζω έχει ήδη αρκούντως αναλυθεί και κατά τη γνώμη μου χωρίς ιδιαίτερη ανάγκη, γιατί νομίζω ότι είναι κοινός τόπος όλων των παρευρισκόμενων νομικών στην δίκη αυτή. Όσον αφορά το ζήτημα κυρία Πρόεδρε της παραβίασης του ευρωπαϊκού δικαίου και του δικαιώματος για δίκαιη δίκη των κατηγορουμένων σε σχέση με την εντολέα μου θα ήθελα να σας κάνω μια σκιαγράφιση της προσωπικότητάς της, γιατί έχει άμεση συνέπεια στη συγκεκριμένη και σχέση με τη συγκεκριμένη ένσταση. Η κυρία Τσαπαρίκου είναι 52 ετών, προέρχεται από μία πολύ φτωχή οικογένεια, έχει σπουδάσει...
- Αδύνατη καταγραφή.
- Σας παρακαλώ όχι, να περάσετε έξω αν είναι να μιλάτε κύριε.
- Αδύνατη καταγραφή.
- Κύριε.

- Ντροπή.
- Έχει σπουδάσει εργαζόμενη...
- Αδύνατη καταγραφή.
- Κύριε.
- Και τα δικά μας παιδιά σπουδάζανε και μας τα φέρανε σε φέρετρα και να την πείτε να 'ρθει εδώ και εσείς και ο κύριος Μυλωνόπουλος....
- Κύριε ή θα περάσετε έξω ή θα καθίσετε.
- Τα λεφτά που πληρώνεστε είναι βρώμικα και για σας κύριε Μυλωνόπουλε τα λεφτά που θα σας δώσει ο κύριος Βίνης είναι βρώμικα.
- Πάρτε τον έξω.
- Ποιός θα βγει, τρία παιδιά έχασε, αυτός θα βγει έξω;
- Ναι, εδώ είναι δικαστήριο.
- Ντροπή σας.
- Έχει τελειώσει τα μεταπτυχιακά της κυρία Πρόεδρε, ομοίως εργαζόμενη, ήταν υπάλληλος του ΕΦΚΑ μέχρι την ανάθεση της θέσης της Προέδρου...
- Και αν δεν τους φέρετε εδώ αυτό θα γίνεται συνέχεια στην δίκη.
- Η οποία Πρόεδρος...
- Αν εσείς θέλετε να υποστείτε την οργή και το μίσος το δικό μου...
- Κύριε.
- Θα τους φέρετε εδώ, αλλιώς εσείς θα υποστείτε σας το λέω, ντροπή να ακούσουμε το βιογραφικό της δολοφόνου.
- Εν συνεχεία λοιπόν κυρία Πρόεδρε της ανετέθη η Προεδρία της αρχής με συγκεκριμένες αρμοδιότητες, γιατί εδώ δικάζουμε συγκεκριμένο πρόσωπο, το οποίο είχε συγκεκριμένες αρμοδιότητες, υποχρεώσεις και συνέπειες. Δεύτερον, έχει δύο τέκνα ένα εκ των οποίων είναι ανήλικο, είναι πολύ περιορισμένες οι οικονομικές δυνατότητες...
- Στις αντιρρήσεις σας κύριε συνήγορε.
- Ναι κυρία Πρόεδρε, συνδέονται απόλυτα και θα σας πω αμέσως μετά, έχει πολύ περιορισμένη οικονομική δυνατότητα, διαμένει σε ένα διαμέρισμα κάτω των 80 τετραγωνικών σε 1ο όροφο στον Βύρωνα. Αυτά σας τα αναφέρω κυρία Πρόεδρε για να σας δείξω ότι η συγκεκριμένη κατηγορούμενη έχει ελάχιστο κοινωνικό αποτύπωμα, αν όχι μηδενικό, σε αντίθεση λοιπόν με την κατηγορούμενη και το αποτύπωμά της έρχονται οι Δικηγορικοί Σύλλογοι της χώρας, οι οποίοι είναι θεσμικοί φορείς, οι οποίοι είναι συλλειτουργοί της Δικαιοσύνης σύμφωνα με το Καταστατικό τους και προκύπτει ότι οι συγκεκριμένοι φορείς επιχειρούν να παρασταθούν υπό το θεσμικό τους ρόλο, ως θεσμικά δηλαδή όργανα ιδιαιτέρου κύρους και κοινωνικού αποτυπώματος, γι' αυτό σας είπα ακριβώς τα προηγούμενα κυρία Πρόεδρε και όχι για να θίξω κανέναν ή να επικαλεστώ το θυμικό σας. Αφάνταστα λοιπόν ισχυρότερο από της κυρίας κατηγορουμένης, το οποίο δημιουργεί τα εξής προβλήματα στη δίκη, πρώτον, ισχυρό, πραγματικό και ηθικό πλεονέκτημα στην πλευρά των παρισταμένων προς υποστήριξη της κατηγορίας, δεύτερον, κλίμα πίεσης ως δήθεν μίας πανδικηγορικής νομικής απαίτησης καταδίκης των κατηγορουμένων, τρίτον, προνομιακή στήριξη επιρροή υπέρ των λοιπών παρισταμένων προς υποστήριξη κατηγορίας που ουδείς εκ των ατομικώς παριστάμενων κατηγορουμένων και κυρίως η κατηγορούμενη την οποία εκπροσωπώ με τις ιδιότητες αυτές που σας είπα προηγουμένως και τα χαρακτηριστικά αυτά δεν μπορεί να αντικρούσει και τέταρτον, με την παράσταση αυτή επηρεάζει ευθέως την ουσιαστική ισορροπία της διαδικασίας, γιατί σας τα λέω αυτά...
- Δεν παραιτήθηκε όμως όταν έπρεπε, ενώ ασκούσαν ποινικές διώξεις.
- Κυρία.
- Αγαπητοί συνάδελφοι αν εσείς που γνωρίζετε τη δικονομία με διακόπτετε, πώς έχουμε την απαίτηση να μη διακόπτουν τρίτοι, οι οποίοι έχουν και τον πόνο τους.
- Κύριε συνήγορε την επανέφερα την συνάδελφό σας.
- Τρίτοι είναι οι γονείς; εμείς είμαστε οι τρίτοι;

- Έτσι λοιπόν κυρία Πρόεδρε το κατοχυρωμένο δικαίωμα του πολίτη σε δίκαιη δίκη περιλαμβάνει ως στοιχείο τη δυνατότητα πρόσβασης στη Δικαιοσύνη όπου θα τύχει δίκαιης και δημόσιας ακρόασης, στο πλαίσιο του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης μία από τις βασικές προϋποθέσεις αυτές, του δικαιώματος σε δίκαιη ακρόαση, είναι η ισότητα των όπλων μεταξύ των διαδίκων, η ισότητα αυτή διασφαλίζει ότι ο κάθε διάδικος έχει την εύλογη δυνατότητα να προβάλλει τα επιχειρήματά του υπό συνθήκες που δεν τον θίγουν. Εν προκειμένω λοιπόν, η παρέμβαση του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, καθώς και των λοιπών Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας που αποτελεί προφανή παραβίαση της ισότητας των όπλων, αφού εμφανίζεται προς το δικαστήριο ότι δήθεν όλος ο νομικός κόσμος της χώρας, από πλευράς δικηγόρων τουλάχιστον, ήτοι όλων των συλλειτουργών της Δικαιοσύνης, είναι δήθεν πεπεισμένος για την ενοχή των κατηγορουμένων συλλήβδην και ζητά την καταδίκη τους για όλα τα αδικήματα που τους αποδίδονται με το Κλητήριο Θέσπισμα βάσει του οποίου εισάγονται σε δίκη. Θεωρώ κυρία Πρόεδρε λοιπόν ότι αυτή η θεσμική, κατά την άποψη μου, εκτροπή του Δικηγορικού Συλλόγου με την παράστασή τους στο ποινικό δικαστήριο είναι τελείως ατυχής και τελείως παράνομη. Όσον αφορά κυρία Πρόεδρε το ενδιαφέρον του Δικηγορικού Συλλόγου ως και τη δικαιολόγησή τους για την παράστασή τους ως κοινωνικό ενδιαφέρον θα ήθελα για να μην πάμε σε εξτρίμ δίκες, σε δίκες δηλαδή που έχουν κινήσει το ενδιαφέρον όπως άκουσα από τους συναδέλφους προηγουμένως να σας πάω σε απλές δίκες, σε μία δίκη ενός μεγαλέμπορου ναρκωτικών που τα ναρκωτικά είναι μια μαστίγα που πλήττει δεκάδες οικογένειες, δεκάδες παιδιά, είναι κοινωνικό πλήγμα, θα μπορεί ο Δικηγορικός Σύλλογος να παρασταθεί; σε μια δίκη ενδοοικογενειακής βίας που ομοίως αποτελεί ένα τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα θα μπορεί ο Δικηγορικός Σύλλογος να παρασταθεί; σε μια δίκη έμφυλης βίας....
- Εδώ έχουμε ένα έγκλημα, τι σχέση έχουν τα ναρκωτικά;
- Σας παρακαλώ ησυχία.
- Κρατικό έγκλημα.
- Συνεχίστε κύριε συνήγορε.
- Κυρία Πρόεδρε δεν εκπροσωπώ το κράτος, για να μην μπερδευόμαστε.
- Να μας βγάλει έξω.
- Κυρία πρόεδρε εν προκειμένω λοιπόν σε καμία από αυτές τις περιπτώσεις ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών μέχρι σήμερα δεν έχει παρασταθεί και δεν έχει παρασταθεί για τον εξής απλούστατο λόγο, διότι δεν έχει τέτοιο δικαίωμα και δεν έχει τέτοιο δικαίωμα διότι εκεί μαζί το άρθρο του κώδικα περί δικηγόρων που επικαλείται ο Δικηγορικός Σύλλογος αντιμετωπίζει τις προβλέψεις της ποινικής δικονομίας τις οποίες αναδείχθηκαν προηγουμένως, στις οποίες δεν θα επανέλθω, οι οποίες του αποστερούν αυτό το δικαίωμα, διότι δεν είναι αμέσως εκ της πράξεως παθών. Τώρα, όσον αφορά κυρία Πρόεδρε τις περιπτώσεις που ο νομοθέτης θέλει να μπορεί να δώσει δικαίωμα σε τρίτο μη παθόντα να έχει δικαίωμα παραστάσεως είναι συγκεκριμένες, είναι αποτυπωμένες σε ειδικά νομοθετήματα, σε ειδικούς ποινικούς νόμους και σε νόμους που έχουν ποινικές διατάξεις, για το ζήτημα αυτό έχει ασχοληθεί αρκετά η νομολογία μας, εν προκειμένω σας αναφέρω κυρία Πρόεδρε ενδεικτικώς τις αποφάσεις 1197/2016 και 1417 του Αρείου Πάγου, οι οποίες επί του ζητήματος αναφέρουν τις περιπτώσεις που κατ' εξαίρεση προβλέπεται και μέσα στις περιπτώσεις αυτές πράγματι αναγνωρίζουν τέτοιο δικαίωμα από ειδική ποινική διάταξη στους Δικηγορικούς Συλλόγους να παρίστανται, ποτέ όμως; μόνο για περιπτώσεις που υπάρχουν κατηγορούμενοι για αντιποίηση επαγγέλματος, για τη ρητή διάταξη, δηλαδή τη δικονομική την οποία προβλέπει ο νόμος μας. Θεωρώ τους συναδέλφους αξιολογότατους, τους οποίους γνωρίζω πάρα πολύ καλά και τους τιμώ, τους συναδέλφους του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, θεωρώ ότι εν προκειμένω σφάλλουν, θεωρώ ότι η θέση τους ότι εμείς εδώ είμαστε δικονομικοί εγγυητές δεν είναι ορθή, διότι με την παράστασή τους μεταφέρονται σε ένα άλλο επίπεδο, γίνονται κατήγοροι, θεωρούν δηλαδή τον εαυτό τους πεπεισμένο για την ενοχή των κατηγορουμένων και για το σκοπό αυτό μαχητικά θα προσπαθήσουν να τους καταδικάσουν, αυτός είναι ο ρόλος του πολιτικώς

ενάγοντος και κανέναν άλλος, ο ρόλος του δικονομικού εγγυητή επιτρέψτε μου να πω ότι ανήκει σε άλλους φορείς, στο δικαστήριό σας και όχι στους Δικηγορικούς Συλλόγους και όχι φυσικά στους πολιτικούς ενάγοντες, οι οποίοι δεν έχουν κανένα καθήκον ούτε αληθείας, ούτε αποκάλυψης όλων των μέσων, ούτε οτιδήποτε άλλο που θα μπορούσε να βοηθήσει στην απαλλαγή των κατηγορουμένων, μια έρευνα που μόνο το δικαστήριό σας οφείλει να κάνει. Όσον αφορά δε κυρία Πρόεδρε το ζήτημα της παράστασης του συλλόγου του Σωματείου Έλξης σημείωσα κάποια πράγματα ενδεικτικώς από την δήλωση παραστάσεώς τους, επιχειρεί να θεμελιώσει την παράστασή του στο άρθρο 4 παράγραφος 3 του νόμου 1264/1982 και στο άρθρο 23 παράγραφος 1 του ιδίου νόμου, η επίκληση όμως των εν λόγω διατάξεων, κατά την άποψή μου είναι πλήρως αλυσιτελής, καθώς το μεν άρθρο 4 παράγραφος 3 αφορά τα περί εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, μη συγχέουμε την ασφάλεια με την ασφαλιστική νομοθεσία, είναι κάτι τελείως διαφορετικό άσχετα δηλαδή με τα αδικήματα τα οποία ερευνά το δικαστήριό σας, το δε άρθρο 23 τα περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και συναφών δικαιωμάτων, τα οποία ασφαλώς ουδόλως θίγονται ή ουδόλως προσβάλλονται από τις πράξεις οι οποίες περιλαμβάνει το Κλητήριο Θέσπισμα για την κατηγορούμενη που εκπροσωπώ, αλλά και για τους υπόλοιπους κατηγορούμενους όσο μπορώ να το αντιληφθώ. Περαιτέρω για την άμεση ηθική βλάβη που επικαλείται εκ των υπό έρευνα εγκλημάτων καμία εκ των επικαλούμενων βλαβών, η οποία αναφέρεται προς αποφυγή ασκόπως επαναλήψεων, δεν θα σας διαβάσω όλες κυρία Πρόεδρε, περιλαμβάνονται στη σελίδα 4 από τις δηλώσεώς τους όλες, δεν συνδέεται με το εκάστοτε θιγέν έννομο αγαθό από τις παράνομες πράξεις τις οποίες περιλαμβάνει το κατηγορητήριο, επ αυτού υπάρχει η 1420/2021 του Αρείου Πάγου κυρία Πρόεδρε, η οποία συνδέεται και κρίνει αντίστοιχο ζήτημα περί ποιός μπορεί να παρασταθεί ως πολιτική αγωγή σε σχέση με Σωματεία και τα λοιπά που λέει ότι πρέπει να αντλεί το δικαίωμα αποζημίωσης ευθέως και αμέσως από προσωπικό βίωμα της εγκληματικής προσβολής και όχι από κάποια ενδιάμεση σχέση ή αντανάκλαστικά και έμμεσα. Εν προκειμένω λοιπόν πρόκειται για μια καθαρά αντανάκλαστική και έμμεση συνέπεια, αν υπάρχει οποιαδήποτε αντανάκλαστική και έμμεση συνέπεια απέναντι στο Σωματείο και εκ του λόγου αυτού δεν δικαιούται να παρασταθεί. Πέραν αυτών κυρία Πρόεδρε επειδή η παράσταση πολιτικής αγωγής πλέον υποστήριξης κατηγορίας έχει και μία τυπική διάσταση, να με συγχωρήσουν οι συνάδελφοι αν δεν έχει υποπέσει στην αντίληψή μου, αλλά από τα έγγραφα τα οποία κατέστη δυνατόν να επισκοπήσω από τα προσκομισθέντα μαζί με τη δήλωση υποστήριξης κατηγορίας φαίνεται να έχει υποβληθεί από τους συναδέλφους κύριο Παπαδημητρίου Μιχαήλ και Δημήτριο, οι οποίοι στην πραγματικότητα όμως καμιά νομιμοποίηση προς την υποβολή αυτής της αίτησης δεν έχουν. Πράγματι όπως προκύπτει από τον επισυναπτόμενο στην δήλωση Καταστατικό του Σωματείου το Σωματείο διοικείται από τη Γενική Συνέλευση αυτού ή το Διοικητικό Συμβούλιο αυτού, το Διοικητικό Συμβούλιο αυτό σύμφωνα με το άρθρο 25 εδάφιο 2 του ιδίου Καταστατικού, το Διοικητικό συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και μπορεί να αποφασίζει μόνο σε απαρτία όταν υπάρχουν στη συνεδρίαση πάνω από τα μισά μέλη του και οι αποφάσεις του παίρνονται πάντα κατά απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Εν προκειμένω τόσο η απόφαση του Σωματείου να δηλώσει παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας, όσο και η σχετική εξουσιοδότηση προς τους προαναφερθέντες συναδέλφους δόθηκε με την υπ' αριθμόν 2092/2026 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η εν λόγω απόφαση όπως θα την επισκοπήσετε λήφθηκε και η σχετική εξουσιοδότηση δόθηκε χωρίς απαρτία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου από μόνο 2 μέλη αυτού, από τον Πρόεδρο και τον γραμματέα αυτού, το όργανο επισημαίνω κυρία Πρόεδρε, διότι υπάρχει επισυναπτόμενο το πιστοποιητικό υπ' αριθμόν 2086/2026, είναι 11μελές, άρα δηλαδή θα έπρεπε να υπάρχει τουλάχιστον παρουσία εκ των 11 των 6 μελών με αποτέλεσμα η δηλωθείσα παράσταση να πάσχει και ως προς το τυπικό σκέλος και για το λόγο αυτό πρέπει να απορριφθεί και ως προς το κομμάτι αυτό. Θα σας δώσω αμέσως κυρία Πρόεδρε και γραπτώς τις ενστάσεις μου.

— Για τον κύριο Γεώργιο Πατσαβό με αριθμό 32;

- Γεώργιος Μανιάτης, Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών Α.Μ. 27011. Εκπροσωπώ τον κύριο Γεώργιο Πατσαβό και υποβάλλω το αίτημα αποβολής υποστήριξης της κατηγορίας αναφορικά με τους Δικηγορικούς Συλλόγους και του Σωματείου με την επωνυμία Πανελλήνια Ένωση Προσωπικού Έλξης. Επί της αρχής θέλω να δηλώσω στο δικαστήριό σας ότι οι παρούσες αντιρρήσεις δεν στρέφονται κατά της θεσμικής αποστολής της κοινωνικής δράσης ή της δημόσιας παρουσίας των φορέων, υποβάλλονται αποκλειστικώς και μόνο για την προστασία της νομιμότητας, της ποινικής διαδικασίας, διασφάλισης δίκαιης δίκης και αποτροπής δημιουργίας απόλυτης ακυρότητας στην οποία θα αναφερθώ κατωτέρω. Η αυστηρή τήρηση των διατάξεων στις οποίες θα αναφερθώ δεν αποτελούν τυπική εμμονή της υπεράσπισης και του ομιλούντος, αλλά θεωρώ και όλων των υπερασπιστών, είναι θεμελιώδεις, αποτελούν θεμελιώδη εγγύηση της ποινικής δίκης και της ισότητας των όπλων. Επί του νομικού πλαισίου εν γένει έχουν υπεραναλυθεί από όλους τους συναδέλφους, πράγματι κατά το άρθρο 63 σε συνδυασμό με τα άρθρα 914, 932 του Αστικού Κώδικος και την πάγια νομολογία του Ανωτάτου Ακυρωτικού προκύπτει ότι απαραίτητη προϋπόθεση νομιμοποίησης είναι η άμεση προσβολή προστατευόμενου εννόμου αγαθού, η προσωπική και όχι η αντανakλαστική βλάβη. Και επομένως τέλος η ύπαρξη αστικής αποζημίωσης ή χρηματικής ικανοποίησης κατά του εκάστοτε κατηγορουμένου, επομένως η έννοια του άμεσα ζημιωθέντος αφορά μόνον εκείνον ο οποίος υπέστη άμεση προσβολή του εννόμου αγαθού και του οποίου είναι φορέας. Κατά πάγια δε νομολογία του Αρείου Πάγου, την οποία το δικαστήριό σας γνωρίζει πολύ καλύτερα από εμάς, ως άμεσα παθών νοείται εκείνος του οποίου το έννομο αγαθό αποτελεί το αντικείμενο της έννομης προστασίας, δεν αρκεί λοιπόν η ύπαρξη γενικού ενδιαφέροντος ή συνδικαλιστική ή θεσμική ιδιότητα, χωρίς να θέλω να υποβαθμίσω τον Δικηγορικό Σύλλογο που ανήκω και εν γένει στους Δικηγορικούς Συλλόγους ή κοινωνική αποστολή ή πολιτική ή κοινωνική σημασία της υπόθεσης, όπως η υπό κρίση. Η ποινική διαδικασία δεν θεσπίζει *actio popularis* και για τον λόγο αυτό η συμμετοχή στην ποινική δίκη δεν μπορεί να θεμελιωθεί σε μία αφηρημένη ως το πούμε επίκληση κοινωνικής βλάβης, διότι περί τούτου πρόκειται, οι δηλώσεις παραστάσεως που έχουν λάβει χώρα από τους Δικηγορικούς Συλλόγους και από το Σωματείο σε αυτό κατατείνουν. Περαιτέρω δε, κάτι το οποίο βεβαίως είμαι βέβαιος ότι θα το διαφυλάξει το ίδιο το δικαστήριό σας, είναι και η απόλυτη ακυρότητα η οποία δημιουργείται με το άρθρο 171 παράγραφος 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, έχει κριθεί πολλάκις από τα δικαστήριά σας, από το Ανώτατο Ακυρωτικό, επομένως δεν μπορεί η ποινική αυτή δίκη να μετατραπεί σε ένα πεδίο γενικευμένης θεσμικής και κοινωνικής εκπροσώπησης.
- Όχι καλύτερα να είναι κεκλεισμένων των θυρών.
- Όπως νομίζετε κυριά συνάδελφε.
- Το νομίζετε εσείς.
- Επί των δηλώσεων υποστήριξης σχετικά με τους Δικηγορικούς Συλλόγους δεν θα αναπτυχθώ ιδιαίτερα, έχουν υπεραναλυθεί από τους προηγούμενους συναδέλφους, απλά θα αναφέρω το εξής, οι δικηγορικοί σύλλογοι επικαλούνται το άρθρο 90 του κώδικα περί δικηγόρων και ειδικότερα τη δυνατότητα παρέμβασής τους για ζητήματα γενικότερου κοινωνικού ενδιαφέροντος, κατά την άποψη του ομιλούντος η επίκληση αυτή δεν αρκεί για τη θεμελίωση του δικαιώματος παράστασης στην ποινική διαδικασία, οι συγκεκριμένες διατάξεις είναι ειδικές δικονομικές διατάξεις, αυστηρώς εφαρμοζόμενες, οι οποίες δεν μπορούν να ερμηνευθούν διασταλτικά, είναι περιοριστικές και αποκλειστικές, επομένως δεν δύναται να επεκταθεί ο κύκλος του οιοδήποτε δικαιουμένου. Πέραν τούτου οι Δικηγορικοί Σύλλογοι δεν υπέστησαν καμία απολύτως περιουσιακή ζημία ή ηθική βλάβη ή ψυχική οδύνη. Η αποδοχή της παράστασής τους θα δημιουργούσε βεβαίως ένα επικίνδυνο προηγούμενο σε μελλοντικές δίκες, με την ίδια λογική θα μπορούσε να παρίσταται οποιοσδήποτε εδώ, οποιοδήποτε Σωματείο, ένα Επιμελητήριο, πράγμα το οποίο δεν επιτρέπεται από τις δικονομικές διατάξεις και τέλος θα ήθελα να πω το εξής, ότι η ποινική δίωξη ασκείται από την πολιτεία μέσω του κυρίου Εισαγγελέως, ο θεσμός αυτός λοιπόν της

υποστήριξης κατηγορίας αποτελεί εξαιρετική απόκλιση από την αρχή αυτή και επομένως ερμηνεύεται στενά. Σχετικά πάλι με τους Δικηγορικούς Συλλόγους ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου διαθέτουν δημόσιο και θεσμικό χαρακτήρα ,το γεγονός αυτό όμως δεν τους προσδίδει υπερδικονομικά προνόμια ώστε να μπορούν στην υπό κρίση δίκη και σε κάθε ποινική δίκη, κατά την προσωπική μου άποψη, να μπορούν να παρίστανται προς υποστήριξη της κατηγορίας. Δεν θα αναφερθώ στην νομολογία, στις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, αναλύθηκαν από τους προλαλήσαντες, όμως θα ήθελα να αναφερθώ σε κάτι γιατί δεν μπορώ να το υπαγάγω στο πλαίσιο του αιτήματός μου περί αποβολής, αλλά πρέπει να το πω, πρέπει να το αναφέρω, οι Δικηγορικοί Σύλλογοι και ο Δ.Σ.Α. στον οποίο έχω την τιμή να ανήκω έλαβε μία απόφαση να προσέλθει στην υπό κρίση δίκη, να υποβάλει το αίτημα του προς υποστήριξη της κατηγορίας, την απόφαση αυτή δεν θα την κρίνω είναι ένα διοικητικό συμβούλιο νομίμως εκλεγμένο από εμάς, επομένως αποφασίζει για εμάς, όμως υπάρχει εδώ το εξής οξύμωρο, το οποίο το σκέφτηκα από την πρώτη στιγμή που μου ανατέθηκε η εντολή να εκπροσωπήσω τον 32ο κατηγορούμενο, εγώ έχω προσέλθει όλες αυτές τις ημέρες και σήμερα ακόμα έχοντας μια διττή ιδιότητα, είμαι υπερασπιστής, παράλληλα όμως έχω εξουσιοδοτήσει, δεν μπορώ να βρω άλλο ρήμα να το περιγράψω, το Δ.Σ. του συλλόγου μου να παρασταθεί προς υποστήριξη της κατηγορίας, εγώ το θεωρώ εξαιρετικά οξύμωρο αυτό. Δεύτερον δεν μπορώ να μη σχολιάσω, με έχει ενοχλήσει θα έλεγα ως άνθρωπο, όχι ως υπερασπιστή, τη γραπτή δήλωση προφανώς του Δ.Σ., δεν γνωρίζω ποιός από όλους, ίσως ο νυν Πρόεδρος να την έκανε, ότι ο Δ.Σ.Α. βρίσκεται στη σωστή μεριά της ιστορίας, ποιά είναι η σωστή μεριά της ιστορίας για έναν Δικηγορικό Σύλλογο; Δεν είναι προφανώς η προδικαστική ενοχή, αλλά η διασφάλιση της ουδετερότητας, σε ένα κράτος δικαίου δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος μεριές, είναι προφανές αυτό και ακριβώς επειδή εδώ μιλάμε για μια εθνική τραγωδία, ασχέτως σε ποιά μεριά βρισκόμαστε ως συνήγοροι, είτε υπερασπιστές, είτε ως υποστηρίζοντες την κατηγορία ,εδώ πέρα λοιπόν θα έπρεπε εκ μέρους των Δικηγορικών Συλλόγων, κυρίως των Δικηγορικών Συλλόγων να υπάρχει μία νηφαλιότητα και ουδετερότητα και όχι μια συμβολική προεξόφληση ενοχής, εγώ έτσι το αισθάνθηκα αυτό και οφείλω να το καταθέσω και οφείλω να το καταθέσω όχι μόνο να το ακούσετε εσείς, να το ακούσουν οι συνάδελφοί μου και ειδικότερα οι συνδικαλιστές. Την ιστορία λοιπόν κανείς δεν μπορεί να κρίνει και να πει προγενέστερα ότι πράγματι ακολούθησα το σωστό ή το λάθος, την ιστορία θα τη γράψουμε, για να χρησιμοποιήσω έναν πιο λαϊκό όρο, θα τη γράψουμε εμείς, όσοι είμαστε σε αυτή την αίθουσα και θα συμμετάσχουμε στη δίκη και δεν ακούω αυτό το οποίο θα μας κρίνει ο ιστορικός του μέλλοντος, γιατί σε πενήντα χρόνια εγώ δεν θα είμαι στη ζωή, η ίδια η κοινωνία θα με κρίνει και θα μας κρίνει όλους και αυτό είναι το ορθόν.

- Μας κρίνει όλους.
- Τώρα σχετικώς με το Σωματείο ισχύουν όσα ανέφερα και για τους Δικηγορικούς Συλλόγους, είναι μια συνδικαλιστική οργάνωση η οποία έχει πολύ συγκεκριμένα πλαίσια στα οποία μπορεί να κινηθεί και βεβαίως αναφέρομαι μόνο για να μην πλατιάζω και να μην καταχρώμαι τον χρόνο σας, στην επίκληση του άρθρου 4 παράγραφος 3 του νόμου 1264/1982, το οποίο δεν θεμελιώνει δικαίωμα παράστασης, η διάταξη αυτή παρέχει στις συνδικαλιστικές οργανώσεις τη δυνατότητα παρέμβασης για ζητήματα προστασίας εργασιακών, ασφαλιστικών και λοιπών ζητημάτων, επομένως απ' όποια οπτική και να δούμε τις δηλώσεις και των δύο Σωματείων δεν είναι δυνατόν να γίνουν δεκτές από το δικαστήριό σας. Συνελόντι ειπείν, από το σύνολο των ανωτέρω και οι Δικηγορικοί Σύλλογοι και το Σωματείο με την επωνυμία Πανελλήνια Ένωση Προσωπικού Έλξης δεν διαθέτουν την ιδιότητα του αμέσως παθόντος κατά την έννοια του άρθρου 63, το οποίο επαναλαμβάνω κατά την προσωπική μου άποψη δεν επιδέχεται διασταλτική ερμηνεία, οι όποιες επικαλούμενες θεσμικές, κοινωνικές, συνδικαλιστικές ιδιότητες δεν αρκούν για να θεμελιώσουν δικονομική νομιμοποίηση στην παρούσα δίκη και για τον λόγο αυτόν αιτούμαι από το δικαστήριό σας την αποβολή τους. Σας ευχαριστώ.

- Με αριθμό 33 για την κυρία Αικατερίνη Δεμερτζή;
- Δημήτριος Κοτύλιας δικηγόρος Αθηνών Α.Μ. 20602. Κυρία Πρόεδρε νομίζω ότι έχουν καλυφθεί με πληρότητα όλα τα κυρίως νομικά θέματα, τα οποία τίθενται σχετικώς με την δηλωθείσα παράσταση από την πλευρά των Δικηγορικών Συλλόγων, αλλά και του Σωματείου που προαναφέρθηκε στην παρούσα διαδικασία. Η μόνη επισήμανση που θα ήθελα να κάνω κυρία Πρόεδρε, αναφέρομαι βεβαίως σ' αυτά που διεξοδικώς αναπτύχθηκαν από τους υπόλοιπους συναδέλφους μου, η μόνη επισήμανση που θα ήθελα να κάνω είναι ότι από την πλευρά των Δικηγορικών Συλλόγων στηρίζουσα την δήλωσή τους έγκειται στο γεγονός ότι το άρθρο 90 παράγραφος Ζ του κώδικα περί δικηγόρων ως ειδικότερη διάταξη υπερισχύει εκείνης του άρθρου 63 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Από το γεγονός όμως η διάταξη αυτή είναι εξαιρετικά γενική στην διατύπωσή της και αόριστη θα αξίωνε εφαρμογή σε οποιαδήποτε περίπτωση κατά την κρίση του εκάστοτε Δικηγορικού Συλλόγου, υποκειμενική κρίση του εκάστοτε Δικηγορικού Συλλόγου, να δηλώνει παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας σε αντίθεση με το αυστηρό πλαίσιο το οποίο θέτει ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας όσον αφορά τις προϋποθέσεις για μία τέτοια παράσταση και ένα δεύτερο στοιχείο, ειπώθηκε προηγουμένως ότι αν γίνει επιτρεπτή μία τέτοια δήλωση και παράσταση των Δικηγορικών Συλλόγων ουσιαστικά θα έχουμε να κάνουμε με μία κατηγορούσα αρχή, μονόπλευρη, η οποία βεβαίως έρχεται σε αντίθεση με τη νομοθετική διάταξη που αυτόν τον ρόλο επιφυλάσσει η πολιτεία μας μόνο προς τον κύριο Εισαγγελέα με τις θεσμικές εγγυήσεις που προβλέπει το 178 παράγραφος 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Θέλω να πω δηλαδή ότι ως κατήγορος εδώ οι Δικηγορικοί Σύλλογοι θα λειτουργούν μονόπλευρα σε αντίθεση με τον αναμφιβόλως στο δικαστήριο αλλά και την θεσμικά εξουσιοδοτημένη αρχή, που είναι η εισαγγελική αρχή, η οποία θα λάβει υπόψη της και θα αναζητήσει την ουσιαστική αλήθεια. Κατά τα λοιπά αναφέρομαι κυρία Πρόεδρε στο περιεχόμενο έτσι όπως έχει διαμορφωθεί το σχετικό σημείωμα για τα πρακτικά, το οποίο θα σας δώσω και εγγράφως και όσον αφορά την παράσταση του Σωματείου βεβαίως δεν μπορεί να γίνει λόγος για άμεση ζημία σε κάθε περίπτωση, αλλά μόνο για εξ' αντανakλάσεως πιθανόν.
- Με αριθμό 34 για τον κύριο Maurizio Kapotorto;
- Ιωάννης Γιαννίδης Α.Μ. 5729 Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών. Είμαι υποχρεωμένος να δηλώσω αντιρρήσεις στις δηλώσεις για την υποστήριξη κατηγορίας των Δικηγορικών Συλλόγων και του Σωματείου Έλξης. Το δεύτερο θέμα του Σωματείου, δεν θα μακρηγορήσω έχουν ειπωθεί τα αναγκαία γι' αυτό, όσον αφορά τις αντιρρήσεις για τη δήλωση υποστήριξης κατηγορίας των Δικηγορικών Συλλόγων έχετε ακούσει πάρα πολλά επιχειρήματα, στα οποία ουσιαστικά δεν έχω να προσθέσω κάτι άλλο εκτός από το να προσπαθήσω να διευκολύνω και εσάς και τους φίλους του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών σε μία συστηματοποίηση των επιχειρημάτων αυτών επιγραμματικά ώστε να ξέρετε ποιά είναι αυτά τα οποία αντιμετωπίζετε εσείς και βεβαίως οι συνάδελφοι όταν αντιλέξουν. Υπάρχουν τρεις κατηγορίες επιχειρημάτων που ακούστηκαν εδώ, η πρώτη κατηγορία θα την ονομάσω άμεσα επιχειρήματα αποκλεισμού της δηλώσεως παραστάσεως, ποιά είναι αυτά, το ένα ακούστηκε, δεν τα αξιολογώ από πλευράς βαρύτητας αυτή τη στιγμή αναφέρω ποια ακούστηκαν, ακούστηκε η αοριστία των δηλώσεων παραστάσεως για την υποστήριξη της κατηγορίας, αυτό είναι το ένα, το δεύτερο άμεσο επιχείρημα είναι η αυστηρή γραμματική ερμηνεία του άρθρου 588 παράγραφοι 1 και 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η οποία ουσιαστικά και αυτή κατατείνει στο να βγάλει αμέσως από το παιχνίδι τις δηλώσεις παραστάσεως για την υποστήριξη της κατηγορίας. Η δεύτερη κατηγορία είναι αυτή την οποία διεξοδικότατα επιχειρημάτων σας ανέλυσε ο συνάδελφος ο κύριος Δημάκης και η οποία ανάγεται σε δεύτερου βαθμού αν θέλετε νομικά επιχειρήματα, δεύτερου επιπέδου, πάνω από τον απλό νόμο, αφορούν δηλαδή τα συνταγματικά επιχειρήματα και τα επιχειρήματα που στηρίζονται στη νομολογία του ΕΔΔΑ, στην ΕΣΔΑ δηλαδή. Τα ακούσατε και αυτά, τα θεωρώ πάρα πολύ σοβαρά, συνήθως όμως τέτοιου είδους επιχειρήματα απαιτούν μια υπέρβαση από τα δικαστήρια της ουσίας, η οποία δεν είναι πάντοτε

αυτονόητη. Η τρίτη κατηγορία είναι η κατηγορία της λεγόμενης συσταλτικής ερμηνείας, αυτή που επιχειρήθηκε από αρκετούς συναδέλφους, οι οποίοι είπαν ότι η περίπτωση Z του άρθρου 90 του 4194/2013 θα πρέπει να ερμηνευθεί συσταλτικά ώστε να αποκλείεται η *actio popularis*. Τα επιχειρήματα στα πλαίσια αυτής της τρίτης κατηγορίας μπορώ να τα συνοψίσω σε δύο, το πρώτο δεν ακούστηκε καλά το θεωρώ όμως σημαντικό, η περίπτωση Z περιλαμβάνει και την έκφραση λίγο παρακάτω ότι μπορούν οι Δικηγορικοί Σύλλογοι γενικά να προσφεύγουν σε οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα και μέσο οποιασδήποτε φύσης, τι σημαίνει αυτό; δίδεται δικαίωμα ενδίκου μέσου εκεί που δεν υπάρχει; η έννοια είναι ότι βεβαίως μπορούν να χρησιμοποιούν το ένδικο μέσο εκεί που υπάρχει, δεν δημιουργούνται καινούρια ένδικα μέσα στη δικονομία εκεί που δεν υπάρχουν, εάν φερ ειπείν ήθελαν να καταφύγουν με έφεση κατά μιας αθωωτικής αποφάσεως μόνο με καταφυγή στον Εισαγγελέα Εφετών ή αν ήταν σε δεύτερο βαθμό στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου θα μπορούσαν να το κάνουν, δεν θα είχαν σε αυτή την περίπτωση αυτοτελές δικαίωμα εφέσεως, ούτε μπορεί να είναι αυτό το νόημα του νόμου. Κατ' αναλογία όταν λοιπόν φεύγουμε από τα ένδικα μέσα και πάμε στην υλοποίηση του αιτήματος να παρεμβαίνουν ως υποστήριξη της κατηγορίας για κάθε ζήτημα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού, οικονομικού ενδιαφέροντος θα μπορούσε κανείς να κάνει συσταλτική ερμηνεία λέγοντας ότι και εδώ ισχύει το ανάλογο για όπου αυτό προβλέπεται, δηλαδή υπάρχει σωρεία διατάξεων που επιτρέπει την παρουσία σε ειδικές περιπτώσεις, αναφέρθηκαν δε θέλω να τα επαναλάβω εδώ, αναφέρθηκαν πάρα πολλά, μάλιστα έχουν φτάσει σε τέτοιο αριθμό ώστε κάποιοι θεωρητικοί να πουν περί πλήρους υπονομεύσεως του συστήματος της ποινικής δικονομίας και μιας έμμεσης *actio popularis* λόγω του μεγάλου αριθμού τέτοιων περιπτώσεων. Αυτό λοιπόν θα ήταν μια προσπάθεια να περιορίσει κανείς, αν ήθελε να υποστηρίξει αυτή την άποψη, ότι εδώ μπορεί να καταφεύγουν σε υποστήριξη της κατηγορίας μόνο όπου υπάρχει αυτό το δεδομένο δικαίωμα βάσει των ειδικών διατάξεων. Ένα δεύτερο επιχείρημα και με αυτό τελειώνω σε αυτή την κατηγορία επιχειρημάτων είναι το εξής και το έχω εμπνευστεί μάλιστα από μια αποστροφή του Θόδωρου του Μαντά και κυρίως από την δήλωση υποστήριξης κατηγορίας του Δικηγορικού Συλλόγου Ιωαννίνων, ο Δικηγορικός Σύλλογος Ιωαννίνων έκανε δήλωση υποστήριξης της κατηγορίας μόνο για το 291, μόνον, ο δε κύριος Μαντάς όταν αγόρευε γι' αυτό είπε ότι αυτό κυρίως τον ενδιαφέρει, θυμάμαι την ακριβή έκφραση.

- Έδωσα έμφαση.
- Έμφαση σε αυτό, εγώ πώς το ερμηνεύω αυτό το πράγμα και θεωρώ ότι είναι ένα ουσιαστικό επιχείρημα. Δεν μπορεί η δυνατότητα αν πάμε σε αυτή την πιο ενδιαμέση και πιο φιλική για τους Δικηγορικούς Συλλόγους δυνατότητα, δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι για οποιοδήποτε κοινό έγκλημα υπάρχει αυτή η δυνατότητα, η δυνατότητα αυτή εάν το δούμε και τελεολογικά υπάρχει για τις περιπτώσεις εκείνες που υπάρχει ένα πραγματικό σκάνδαλο, όπως υπάρχει εδώ, ποιά είναι αυτό το σκάνδαλο, η άγρια κατάσταση του σιδηροδρομικού δικτύου, το αντίστοιχο θα μπορούσε να ειπωθεί και γι' άλλα πράγματα. Μην ξεχνάμε ποτέ ανεξάρτητα από το πώς διεξάγεται αυτή η δίκη, ότι είναι μια βαθύτατα πολιτική δίκη, αυτό δεν μπορεί τον χαρακτηρισμό να της το στερήσει κανείς, αλλά αυτό συνεπάγεται ότι τόσο πιο προσεκτικοί πρέπει να είμαστε στην τήρηση των δικονομικών κανόνων. Θεωρώ λοιπόν ότι αν δεχθούμε ότι υπάρχει τέτοιο δικαίωμα των Δικηγορικών Συλλόγων, αναφέρεται ακριβώς σε ειδικά άρθρα που στηρίζουν το εθνικό ή κοινωνικό ενδιαφέρον για την περίπτωση, όπως είναι εδώ η άθλια κατάσταση του σιδηροδρομικού δικτύου και όχι η οποιαδήποτε αμελής ενέργεια, δηλαδή εάν ένας οδηγός ενός σχολικού λεωφορείου από μια καθαρή του αμέλεια έπεφτε σε ένα γκρεμό και σκοτωνόντουσαν όλα τα παιδιά μέσα θα ήταν περίπτωση κύριε Μαντά, αυτή που θα έλεγες, θα λέγατε ότι ο Δικηγορικός Σύλλογος έχει ένα θέμα γενικότερου εθνικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος; Όχι. Τι το κάνει εκεί εκείνο και είναι; Το κάνει ακριβώς αυτές οι ειδικές περιπτώσεις, εάν δηλαδή διαπιστώναμε ότι ένα πλοίο βλέπει Σάμινα, ας πούμε, δεν είχε τον σωστό έλεγχο και γι αυτό ναυάγησε και πνίγηκαν άνθρωποι, εγώ δεν θα καταφύγω σε επιχειρήματα. Ο

Δικηγορικός Σύλλογος έχει απόλυτη ελευθερία να αποφασίσει πότε θα παραστεί και πότε δεν θα παραστεί, δεν θα καταφύγω σε στατιστικά επιχειρήματα γιατί δεν παραστάθηκε στους 104 νεκρούς του Ματιού ή για τους 35 της Μάνδρας, για τους τόσους εκεί ή για τα σκάνδαλα της Siemens ή για τα εξοπλιστικά. Αυτά είναι αποφάσεις του Δικηγορικού Συλλόγου, εγώ δεν είμαι, δεν ανήκω στο Διοικητικό Συμβούλιο του Διοικητικού Συλλόγου, κάνω νομική ερμηνεία και η νομική ερμηνεία είναι αυτή που σας έδωσα. Σας ευχαριστώ πολύ.

- Σας ευχαριστώ. Για τον κύριο Luigi Bussolletti με αριθμό τριάντα πέντε (35).
- Κυρία Πρόεδρε, εντελώς
- Συμπληρωματικά
- Για τον κύριο Capotorto;
- Για τον κύριο Capotorto και για τον κύριο Bussolletti που παρίσταμαι επίσης, κυρία Πρόεδρε, εντελώς συμπληρωματικά, γιατί ομολογουμένως, ακούγοντας το σύνολο των τοποθετήσεων και εγώ, όπως και ο κύριος Γιαννίδης αμέσως πριν από μένα, ειλικρινά δεν έχω τίποτα...
- Το όνομά σας;
- ήμιας Οββαδίας ΑΜ 17895 ΔΣ Αθηνών. Δεν έχω τίποτα νεότερο να εισφέρω, από όσα ήδη ακούστηκαν και από όλη την επιχειρηματολογία η οποία ακούστηκε. Ακούγοντας μάλιστα την τοποθέτηση του κύριου Γιαννίδη είναι ακριβώς ουσιαστικά το ίδιο πνεύμα στο οποίο ήθελα να κινηθώ και εγώ. Επιτρέψτε μου, λοιπόν, μόνο τρεις παρατηρήσεις σε συνέχεια όλων όσα ακούστηκαν. Ο κύριος Γιαννίδης και αρχίζω ανάποδα κυρία Πρόεδρε, είναι τρεις παρατηρήσεις που συνδέονται, που άπτονται των γενικών αντιρρήσεων για την παράσταση των Δικηγορικών Συλλόγων να ξεκαθαρίσουμε, όπως είχαμε δηλώσει και στην προηγούμενη συνεδρίαση, ότι ασφαλώς και δεν υπάρχει απολύτως καμία αντίρρηση ως προς την παράσταση των συγγενών των θυμάτων και των παθόντων εννοείται και υπάρχουν αντιρρήσεις μόνο ως προς τους Δικηγορικούς Συλλόγους και το σωματείο Έλξης. Επομένως, ως προς το ως προς το ζήτημα των γενικών αντιρρήσεων που έχουν να κάνουν κυρίως με την παράσταση που έχει δηλωθεί, όπως πράγματι σωστά διαπιστώθηκε, κυρίως με έμφαση στο αδίκημα του 291, γιατί δηλαδή την διατάραξη των συγκοινωνιών, γιατί αυτό κατ' εξοχήν, αν θέλετε, έχει εκείνο το κοινωνικό στίγμα, το κοινωνικό περιεχόμενο, το οποίο κατά την άποψη και των συλλόγων και δεν είναι τυχαίο αυτό που αναφέρθηκε από τον Δικηγορικό Σύλλογο Ιωαννίνων, θέλουν να εστιάσουν εκεί, προκειμένου αυτό να γίνει ενδεχομένως καλύτερα κατανοητό και πιο λογικό, τη συμμετοχή τους στην παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας. Ως προς λοιπόν αυτό το αδίκημα, οι γενικές αντιρρήσεις ακούστηκαν εγώ θέλω να συνοψίσω τρία πράγματα. Παρατήρηση πρώτη που έχει να κάνει με το ζήτημα που τίθεται ποια πράγματι πρέπει να είναι από πλευρά σας η ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στη διάταξη του άρθρου 90 § Ζ. Προτάθηκε και από την από τον κύριο Τζαννετή, αν θυμάμαι καλά, η συσταλτική ερμηνεία αυτής της διάταξης και όχι η γραμματική ερμηνεία *stricto sensu*. Η συσταλτική ερμηνεία προτάθηκε με μια σειρά επιχειρημάτων, που έχουν να κάνουν με τα άτοπα που δημιουργούνται, αν ήθελε υποτεθεί ότι αυτή η διάταξη διαβαστεί με μια ευρύτητα, με τέτοια ευρύτητα, δηλαδή, που επιτρέπει... στον Δικηγορικό Σύλλογο ή στους Δικηγορικούς Συλλόγους να παρίστανται και σε αυτή την δίκη για την υποστήριξη της κατηγορίας. Υπάρχει μια ασυμβατότητα και σε σχέση και με τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και όλα τα δικαιώματα και όλα τα επιχειρήματα τα οποία ακούστηκαν κυρία Πρόεδρε, δεν πρόκειται να τα επαναλάβω. η ασυμβατότητα αυτή, λοιπόν, πρέπει να προβληματίσει σε σχέση με την επιλογή τελικά και ποια πρέπει να είναι η ερμηνεία που θα ακολουθεί από το δικαστήριό σας, αν ληφθεί υπόψη και η τρίτη παρατήρηση που συνδέεται με αυτό που αναφέρθηκε, νομίζω, τόσο από τον κύριο Δημάκη όσο και από τον κύριο Μυλωνόπουλο. Δηλαδή ποια; Η επίπτωση και η συνέπεια που θα έχει τυχόν αποδοχή της παράστασης των Δικηγορικών Συλλόγων, πέραν του ότι είναι πρωτόγνωρη, δεν έχει προηγούμενο, πέραν του ότι οι λόγοι και τα επιχειρήματα έχουν αναλυθεί, πέραν όλων αυτών, υπάρχει και μια συνέπεια κυρία

Πρόεδρε. Η συνέπεια θα είναι η απόλυτη ακυρότητα και ενδεχομένως η προσφυγή στα δικαστήρια, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του ανθρώπου. Αυτή η επίπτωση έχει, νομίζω, μία αξία στο Δικαστήριό σας για να προφυλάξει και τη διαδικασία, αν κάνει την εξής στάθμιση: Ποιο είναι το διακύβευμα; Υπάρχουν ικανότατοι συνήγοροι, πολύ μεγάλος αριθμός που παρίστανται ως υποστήριξη της κατηγορίας, διερωτώμαι η παράσταση των Δικηγορικών Συλλόγων σε αυτή τη δίκη πρακτικά έχει κάτι περισσότερο να εισφέρει; Δεν το λέω σε επίπεδο συνδρομής, αλλά διερωτώμαι, έχει κάτι περισσότερο να εισφέρει από την παράσταση των λοιπών προσώπων; Δεν θα το έλεγα άνευ ετέρου, αλλά το λέω γιατί νομίζω πρέπει να σταθμιστεί προκειμένου να ληφθεί εν τέλει απόφαση. Το διακύβευμα ποιο είναι; Υπάρχει δηλαδή ένα ρίσκο η διαδικασία αυτή σε αυτή τη διαδικασία να εμφιλοχωρήσει μια απόλυτη ακυρότητα, η οποία μπορεί να φτάσει μέχρι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και από την άλλη πλευρά διερωτώμαι αν η δίκη αυτή θα είναι πιο φτωχή. Αφήνω όλα τα άλλα επιχειρήματα, ότι δεν έχει επιχειρηθεί ποτέ από τους Δικηγορικούς Συλλόγους και είμαι βέβαιος ότι από τον Δικηγορικό Σύλλογο και από τους Δικηγορικούς Συλλόγους αν αυτή σε αυτή την υπόθεση ήταν από αυτή την πλευρά, είμαι βέβαιος ότι η επιχειρηματολογία θα ήταν ίδια, όχι εκ καθήκοντος, αλλά εξ απολύτου πεποιθήσεως. Γιατί αυτό ο Δικηγορικός Σύλλογος και κάθε δικηγόρος είναι μια διάταξη η οποία ξενίζει. Τελειώνω με τις γενικές αντιρρήσεις. ειδική αντίρρηση, λοιπόν, σε ότι έχει να κάνει σε αυτό που ανεφέρθη πριν και από τον κύριο Γιαννίδη μιλώντας για τον κύριο Carotorto, το οποίο ισχύει και για τον κύριο Carotorto και για τον κύριο Bussoletti αν υποθεθεί ότι θα μπορούσε να γίνει συζήτηση για το παραδεκτό της παράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας σε σχέση με το αδίκημα της διατάραξης των συγκατοικιών ασφαλείας, σε καμία περίπτωση θεωρώ ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτό για το αδίκημα της ανθρωποκτονίας από αμέλεια και της σωματικής βλάβης από αμέλεια. Σημειωτέον, είναι τα δυο μοναδικά αδικήματα για τα οποία κατηγορούνται οι δυο κατηγορούμενοι τους οποίους εκπροσωπούμε. Δεν υπάρχει άλλη κατηγορία κατ' αυτών, υπάρχει μόνο η κατηγορία της εξ αμελείας ανθρωποκτονίας και της εξ αμελείας σωματικής βλάβης. Με αυτές τις σκέψεις, κύριε Πρόεδρε, θα ζητήσω και εγώ να γίνουν δεκτές οι αντιρρήσεις και να μην επιτραπεί η παράσταση στους Δικηγορικούς Συλλόγους και στο σωματείο Έλξης κυρία Πρόεδρε. Και θα σας δώσουμε και γραπτώς τους σχετικούς ισχυρισμούς.

- Με αριθμό τριάντα έξι (36) Στυλιανή Κολιοπούλου. Θα μας πείτε και για ποιους άλλους, κύριε συνήγορε. Είναι ο κύριος Παληοδώρας... Είναι ο κύριος Παληοδώρας υπ' αριθμόν 6 και ο κύριος Ζαχαρίας Στουρνάρας υπ' αριθμόν 12. Οι σχετικές αντιρρήσεις ενστάσεις, οι οποίες πρόκειται να υποβληθούν, θα αναφερθούν κατά περίπτωση, αναλόγως των αδικημάτων. Η κυρία Κολιοπούλου διώκεται για την παράβαση καθήκοντος από κοινού και θα ξεκινήσω από αυτό. Επιτρέψτε μου όμως, επειδή ήδη πήγε η ώρα 2:00 και θα είναι ήδη, είναι ήδη κοπιώδης η διαδικασία, έχουν εισφέρει σχεδόν τα πάντα, να είμαι επιγραμματικός και να κάνω κάποιες, κατά την άποψη μου, σημαντικές παρατηρήσεις στα στοιχεία τα οποία εισφέρθηκαν από το σύνολο των προηγουμένων ομιλητών συναδέλφων. Το πρώτο και θεμελιώδες το οποίο παρατηρείται από τη δήλωση παραστάσεως των Δικηγορικών Συλλόγων είναι μια ανεξήγητη απόπειρα αλλαγής του ποινικού παραδείγματος στην ποινική δίκη. Αυτό γίνεται με την επίκληση της κοινωνικής ... και του δημοσίου συμφέροντος στο οποίο συμπράττει και στην πραγματικότητα παρεισφύει ένας ανεπιθύμητος κατήγορος. Ένας ανεπιθύμητος κατήγορος, ο οποίος προσπαθεί κατά περίπτωση να διασφαλίσει από τη μια το τεκμήριο αθωότητας και την ίδια στιγμή να το πολεμήσει. Δηλαδή υπάρχει μια αντιφατικότητα ως προς τους σκοπούς τους οποίους υπηρετεί ο ίδιος ο φορέας, ο οποίος εμφανίζεται ότι προασπίζεται και περιφρουρεί τα δικαιώματα σε ένα κράτος δικαίου, όπως οι ίδιοι αναφέρουν στη δήλωσή τους. Δηλαδή ο απροκατάληπτος εγγυητής και ο αμερόληπτος ο τρίτος, αυτός που ως θεσμική εγγύηση, έτσι όπως διασφαλίζεται από το ισχύον σύνταγμα, εμφανίζεται σε μια δίκη για να υπερασπιστεί σε βάρος συγκεκριμένων προσώπων δικαιώματα που τα πλήττει εναντίον τους και την ίδια στιγμή τα προστατεύει υπέρ τους. Κι όμως, αυτός δεν μπορεί να είναι ο

ρόλος. Μια δεύτερη παρατήρηση κυρία Πρόεδρε, περισσότερο το ζήτημα το οποίο τίθεται επ' αφορμή του άρθρου 90 είναι συνταγματικό και όχι δικονομικό, ποινικό, δικονομικό. Και είναι κυρίως συνταγματικό διότι το πρώτο ερώτημα το οποίο θα έπρεπε να τεθεί είναι αν αυτή η διάταξη πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις που τάζει το Σύνταγμά μας, είτε στο πλαίσιο του άρθρου 12, είτε του άρθρου 20, για να μπορέσει να ασκηθεί το σχετικό δικαίωμα και το πώς αυτό στην πραγματικότητα παρέχει τη δυνατότητα να είναι σαφής ο ρόλος του σώματος εξηγώ, σύμφωνα με το άρθρο 12 και θα κάνω τη σχετική αναφορά και αναφέρομαι στο πεδίο εφαρμογής το οποίο υπάρχει. Με απόφαση συγκεκριμένα στο πλαίσιο πιλοτικής δίκης Ν.3900/2010 το Συμβούλιο Επικρατείας δέχτηκε ότι οι επαγγελματικές οργανώσεις, όπως οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σωματειακού και όχι ιδρυματικού χαρακτήρα και έχουν διφυή χαρακτήρα, ο οποίος συνίσταται αφενός στην εκπλήρωση των σκοπών δημοσίου συμφέροντος με μέσα δημόσιας εξουσίας, όπως είναι η άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας επί των μελών τους και αφετέρου κατατείνουν στην προστασία των επαγγελματικών συμφερόντων των μελών τους. Στο σημείο αυτό και γι αυτό αναφέρομαι στα Συνταγματικά άρθρα, θα παραθέσω τη γνωμοδότηση την οποία είχε ζητήσει η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων το 2018 από τον κύριο Μαθιουδάκη και ο οποίος αναφέρει και αυτό είναι γνωστό, τα ακόλουθα: Το συμπέρασμα από το σύνολο των διατάξεων, που προεκτέθηκαν τόσο του παλαιότερου όσο και του νεότερου Κώδικα Δικηγόρων, συνάγεται ότι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι μετέχουν υποχρεωτικά οι δικηγόροι αποτελούν επιστημονικές οργανώσεις, οι οποίες σύμφωνα με το κώδικα τους, έχουν ως αποστολή την εξασφάλιση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικηγόρων μελών τους και την προστασία των επαγγελματικών συμφερόντων τους. Και καταλήγει ο ίδιος, γιατί έγινε χρήση από την Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων της ίδιας γνωμοδοτήσεως στο ακόλουθο: Επομένως, όλα όσα προβλέπονται από το άρθρο 90 και κάνει ρητή μνεία σε αυτό, έχουν δευτερεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με την κύρια επαγγελματική αποστολή, όπως αυτή αποτυπώνεται στις προαναφερόμενες διατάξεις. Η ίδια η ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων γνωρίζει ότι ο στόχος της, ο σκοπός της είναι η προστασία των μελών της και τίποτα περισσότερο. Και ότι παραπάνω, όπως η ίδια η γνωμοδότηση που της παραδόθηκε και η ίδια έχει κάνει χρήση, αναφέρει έτσι η προβλεπόμενη στην κείμενη νομοθεσία επιδίωξη δημοσίων σκοπών από την πλευρά των Δικηγορικών Συλλόγων, δηλαδή η υπεράσπιση των αρχών και κανόνων του κράτους δικαίου σε μια δημοκρατική πολιτεία, η διασφάλιση της λειτουργίας μιας ανεξάρτητης δικαιοσύνης, η διατύπωση γνώμων και προτάσεων που αφορούν στη βελτίωση της νομοθεσίας, στην ερμηνεία και λοιπά, όπως επίσης και οι παρεχόμενες δυνατότητες για την άσκηση δικαιωμάτων για κάθε θέμα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού ή οικονομικού ενδιαφέροντος, έχει δευτερεύοντα χαρακτήρα. Σήμερα απέκτησε πρωτεύοντα. Θυμίζω επίσης από τις ιστορικές δίκες ότι ο Δικηγορικός Σύλλογος δεν είχε κάνει καν δήλωση παράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας, δεν το είχε τολμήσει τότε, ούτε στη δίκη των πρωταιτίων του Πραξικοπήματος. Που θα μπορούσε μόνο τότε να είχε συμβεί κάτι τέτοιο και να συζητούμε για το κρίσιμο θέμα που συζητούμε σήμερα. Αφήστε όλες τις υπόλοιπες δίκες από το 1974 και μετά.

— Πριν από 50 χρόνια...

— Ούτε τότε, ούτε τότε ο Δικηγορικός Σύλλογος. Γιατί ακριβώς η θεσμική θωράκιση και ο χαρακτήρας του ήταν αυτός, διατήρησε ανέγγιχτο τον θεσμικό του ρόλο και δεν ...ποτέ μέχρι και σήμερα να αμφισβητηθεί υπό οποιαδήποτε μορφή. Όχι μόνο στο πλαίσιο του τεκμηρίου αθωότητας σε συγκεκριμένα πρόσωπα, αλλά στο γεγονός ότι κατά βάσιν, στο πλαίσιο προστασίας του δημοσίου συμφέροντος και ως συμπράττων στην προστασία αυτή, θα έπρεπε να έχει έναν ρόλο τρίτου, έναν ρόλο παρατηρητή. Κλείνω με δύο παρατηρήσεις επί του άρθρου 90 όσον αφορά το σκέλος των Δικηγορικών Συλλόγων, η πρώτη αναφέρεται στην Ζ παράγραφο, ότι για την υλοποίηση και επίτευξη αυτού του σκοπού, οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, όπως προηγουμένως ανέφερε και ο καθηγητής κύριος Γιαννίδης,

μπορούν να υποβάλλουν αγωγή, κύρια ή πρόσθετη παρέμβαση. Εν τούτοις στο άρθρο 9 η διατύπωση είναι σαφέστατη, γιατί αναφέρεται και σε συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα για την αντιποίηση του δικηγορικού λειτουργήματος, αλλά και σε δικαίωμα παράστασης ως πολιτικώς εναγόντων. Επομένως, η ερμηνεία σε συνδυασμό με το άρθρο 9 θα πρέπει να γίνεται πάντοτε υπό τους όρους του άρθρου 63 ΚΠΔ και όχι με διαφορετικό τρόπο. Διότι η έννοια μπορούν να υποβάλλουν αγωγή σημαίνει ότι δεν έχουν το εκλεκτικό δικαίωμα μόνο να το αποφασίσουν, αλλά σε περίπτωση που το πράξουν θα πρέπει να τηρήσουν τους όρους και τις προϋποθέσεις οι οποίες προβλέπονται, διότι στο άρθρο 9 έχει παραχωρηθεί η σχετική εξουσία ρητώς, στο άρθρο 90 δεν παραχωρείται. Ένα δεύτερο στοιχείο στο σημείο του σκοπού. Επομένως, δεν αναφέρονται σε ποινικά αδικήματα, διότι η διατύπωση είναι για την υλοποίηση και επίτευξη αυτού του σκοπού, οι οποίοι αναφέρονται προηγουμένως ως εθνική, κοινωνική, πολιτισμική, οικονομική που ενδιαφέρουν τα μέλη του συλλόγου ή το δικηγορικό σώμα. Δεν αναφέρονται λοιπόν σε ποινικά αδικήματα. Και υπάρχει εκεί ένα άλμα στον τρόπο με τον οποίο το κοινωνικό ενδιαφέρον, το πολιτισμικό ενδιαφέρον, η ανάγκη για την εκδήλωσή του ταυτίζεται με το ποινικό αδίκημα και γι αυτό το λόγο θα έπρεπε να ήταν ρητή η αναφορά της δηλώσεως, είτε της αναφοράς των αδικημάτων, όπως γίνεται στο άρθρο 9, είτε του περιεχομένου της δηλώσεως ως αυτοτελές δικαίωμα παραστάσεως προς υποστήριξη της κατηγορίας ή σύμφωνα με τον προηγούμενο Κώδικα Πολιτικής Αγωγής. Σε κάθε περίπτωση, επειδή, παρά το γεγονός ότι το άρθρο 12 του Συντάγματος αναφέρεται ότι η συνάντηση και συνένωση δεν μπορεί να αντιβαίνει στους γενικούς κανόνες, θα πρέπει να εναρμονίζεται και με τους γενικούς κανόνες. Η εναρμόνιση λοιπόν με τους γενικούς κανόνες απαιτεί σε κάθε περίπτωση να εφαρμοστεί ο εκτελεστικός του Συντάγματος νόμος για το άρθρο 12, που αναφέρεται και στους Δικηγορικούς Συλλόγους και αυτός δεν είναι άλλος από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και τους όρους του άρθρου 63. Σημειωτέον ότι αυτό γίνεται κατ' ουσίαν αποδεκτό και με την τροποποίηση του 2019 στα άρθρα 586 και 588, όπως προκύπτει ξεκάθαρα από την διατύπωση του ιδίου άρθρου, καταργείται κάθε άλλη ειδικότερη διάταξη που ίσχυε και όσον αφορά την υποστήριξη της αγωγής θα πρέπει να τηρηθούν οι όροι του άρθρου 63. Αυτό όσον αφορά τους λόγους, τις ενστάσεις για την αποβολή, τις αντιρρήσεις για την αποβολή του Δικηγορικού Συλλόγου. Θα μου επιτρέψετε όμως, γιατί υπάρχει ένα λεπτότερο ζήτημα, το οποίο άπτεται Και της αδυναμίας να παραστούν, μάλλον της αποβολής, της ανάγκης αποβολής τους να παραστούν σε σχέση με την παράβαση καθήκοντος, η οποία αποδίδεται στην 36η κατηγορούμενη και θα κάνω ρητή μνεία σε αυτό. Οι δηλώσεις παράστασης των Δικηγορικών Συλλόγων αναφέρονται κυρίως στην προστασία του κράτους δικαίου, στην θωράκιση των δικαιωμάτων και γενικότερα στην προστασία κάθε λειτουργικού δικαιώματος. Προσέξτε ποιο είναι το χειρότερο όλων και αυτό το οποίο πραγματικά προκαλεί ιδιαίτερη εντύπωση και θα το αναφέρω ρητά κυρία Πρόεδρε. Γιατί η επισήμανση αυτή κατ' ουσίαν αναφέρεται στη λειτουργία του άρθρου 13Α. Αναφέρεται στη λειτουργία του 13Α, διότι μέσω αυτού ο νομοθέτης μετά την αναθεώρηση του 19 την τροποποίηση, καθιέρωσε την οργανική έννοια του υπαλλήλου, υπό την προϋπόθεση ότι η διοικητική δράση ασκείται οργανικά από το δημόσιο. Επομένως, το προσωπικό των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, τα οποία έχουν συσταθεί από το δημόσιο ή των οποίων αυτό τυγχάνει μέτοχος, δεν εμπίπτουν στην οργανική έννοια του υπαλλήλου κατά άρθρο 13Α. Προσέτρεξα σε κάθε στοιχείο το οποίο θα ήταν εύκαιρο και παράλληλα αναζήτησα ακόμη και τα στοιχεία των επιτροπών και την ίδια τη διαβούλευση για την αναθεώρηση του άρθρου 13. Και το λέω αυτό διότι αυτός ήταν και ο λόγος που την ισχύ του προηγούμενου κώδικα θεσπίστηκε η διάταξη του 263Α, με την οποία διευρύνθηκε η έννοια του υπαλλήλου και μπορούσε να θεμελιωθεί η έννοια της παράβασης καθήκοντος στα πρόσωπα αυτά. Μέχρι και σήμερα ο Δικηγορικός Σύλλογος και η Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων σε καμία από τις προβλεπόμενες διαδικασίες για την τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα δεν διατύπωσε διαφορετική άποψη για την κατάργηση του άρθρου 263Α, είτε για το περιεχόμενο του άρθρου 13Α. Το λέω αυτό για τον απλούστατο λόγο ότι στο πλαίσιο

των δηλώσεων παραστάσεως προς υποστήριξη της κατηγορίας, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τις ίδιες τις παραδοχές του. Και το εξηγώ εκ της φύσεως και της αποστολής του οι Δικηγορικοί Σύλλογοι της χώρας γνωρίζουν ότι δεν συγκροτείται εξ αντικειμένου το σε βάρος αδίκημα της κυρίας Κολιοπούλου της παραβάσεως καθήκοντος εν όψει αυτών τα οποία ανέφερα, της καταργήσεως δηλαδή του 263Α και της μη παρεμβάσεως του Δικηγορικού Συλλόγου τότε, για να διατηρηθεί κάτι τέτοιο, ενόψει της φύσεως της αποστολής και των σκοπών του. Πώς έρχεται, λοιπόν, σήμερα, όταν ο ίδιος ο σύλλογος αποδέχτηκε, στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην τροποποίηση αυτή, την κατάργηση του 263 και ισχυρίζεται ότι μπορεί να θεμελιωθεί ένα ποινικό αδίκημα το οποίο δεν υφίσταται και γνωρίζει ότι δεν υφίσταται και κάνει δήλωση παραστάσεως προς υποστήριξη της κατηγορίας σε βάρος της κυρίας Κολιοπούλου και των λοιπών προσώπων που διώκονται από κοινού; Αυτό το λέω για να φανεί ξεκάθαρα ποια είναι η στάση και ποιος είναι ο ρόλος. Ο ίδιος ο Δικηγορικός Σύλλογος ποτέ σε καμία διαβούλευση, είτε για το 263Α, είτε για το 13 δεν διατύπωσε διαφορετική γνώμη. Σήμερα γνωρίζει ότι δεν στοιχειοθετείται εξ αντικειμένου το αδίκημα, εμφανίζεται και δηλώνει παράσταση προς υποστήριξη. Πώς είναι δυνατόν λοιπόν αυτό να θεωρηθεί ότι του επιτρέπεται; Αυτό δεν ενέχει μια αντίφαση; Αυτό δεν δείχνει ότι στην πραγματικότητα προσβάλλεται ο ίδιος ο ρόλος και το χρέος που δηλώνει στις δηλώσεις παραστάσεις του ότι έχει έναντι του πολίτη; Διότι ακόμη και ο κατηγορούμενος δεν παύει να είναι ένας πολίτης στον οποίο οφείλει να τον προστατεύσει. Μα πώς να τον προστατεύσει όταν τον κατηγορεί; Όταν ο ίδιος γνωρίζει ότι δεν υπάρχει κατηγορία εναντίον του; Αυτές οι αντιφάσεις πώς μπορούν να απαντηθούν πέρα και έξω από τις αντιρρήσεις και την ευθεία αποβολή; Όχι μόνο για το ειδικότερο περιεχόμενο ότι η παράβαση καθήκοντος πλήττει την υπηρεσία, αλλά ακόμη και για την ίδια τη φύση, δηλαδή την πρακτική λειτουργία της εμφάνισης των Δικηγορικών Συλλόγων σε ένα τέτοιο αδίκημα. Αυτό όμως όφειλε να είχε γίνει αντιληπτό πολύ πριν και θα έπρεπε να είχαν προσέξει ιδιαίτερα κάτι τέτοιο. Και θα έπρεπε να το είχαν προσέξει ιδιαίτερα γιατί όταν αντιφάσκει η συμπεριφορά απέναντι και των μελών απέναντι και των προσώπων, τότε πλήττεται ο ίδιος ο θεσμικός ρόλος, πλήττεται ο ίδιος ο φορέας, προσβάλλεται βάνουσα ο ίδιος ο φορέας τον οποίο όλοι υπηρετούμε. Ολοκληρώνω, γιατί είναι σημαντικό αυτό, κυρία Πρόεδρε, να γίνει αντιληπτό, έστω και αν κάποιοι δεν θέλουν να το ακούσουν. Θα κάνουμε πλήρη ανάπτυξη σχετικά με το 263 και ειδικά με το 13α και αν συγκροτείται, αλλά συγχωρήστε με, είναι πάρα πολύ σημαντικό, γιατί από τη μια εμφανίζομαι να προστατεύω το δημόσιο συμφέρον ως λειτουργός και ως συμπράττων, την ίδια στιγμή εμφανίζομαι να θέλω να απονεμηθεί η δικαιοσύνη και να τη θωρακίσω και την ίδια στιγμή είμαι ο ίδιος που λέω ότι δεν υπάρχει ποινικό αδίκημα, αλλά κάνω παράσταση σε ποινικό αδίκημα που λέω ότι δεν υπάρχει. Την αποβολή τους κυρία Πρόεδρε. Εδώ στο σημείο αυτό, συγχωρήστε με, είμαστε υποχρεωμένοι στην παράβαση καθήκοντος να αποβάλλουμε, δυστυχώς και τους συγγενείς. Διότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις οι οποίες προβλέπονται ρητώς από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την άσκηση ενός αντίστοιχου δικαιώματος. Με το 9 32 έχει παραχωρηθεί η δυνατότητα αυτή μόνον για τα αδικήματα αυτά και δεν προβάλλουν ουδεμία αντίρρηση. Όσον αφορά όμως την παράβαση καθήκοντος δεν στοιχειοθετείται, δεν παρέχεται η δυνατότητα της δηλώσεως, είναι ξεκάθαρο και καλό θα ήταν αυτό να είχε γίνει ήδη γνωστό και σε τραυματίες και σε συγγενείς και στους ανθρώπους οι οποίοι υποφέρουν από το τραγικό δυστύχημα, ώστε να γνωρίζουν ότι ο ρόλος μας σε σχέση με την αποβολή τους αυτή δεν έχει να κάνει με το γεγονός ότι δεν θα γίνουν γνωστά τα γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα ακόμα και για το περιστατικό αυτό, αλλά ότι δεν νομιμοποιούνται και ότι η απαρέγκλιτη τήρηση των κανόνων του δικονομικού δικαίου σε αυτή τη δίκη είναι η μόνη θωράκιση των δικών τους δικαιωμάτων και όχι μόνον των κατηγορουμένων. Την αποβολή τους λοιπόν και αυτό.

- Ενώ η εντολέας σας νομιμοποιούνταν να τον προσλάβει παρανόμως το σταθμάρχη και να φάει τόσο κόσμο.

- Γράψε την απόφαση να την επικυρώσουν οι Δικαστές την Τρίτη μετά του Αγίου Πνεύματος...
- Τελειώσατε κύριε συνήγορε;
- Ναι κυρία Πρόεδρε, ευχαριστώ. Θα εκφωνήσω τον κύριο...
- Δεν θα υποβάλλετε κάτι εγγράφως λοιπόν για τους τρεις κατηγορουμένους;
- Δεν μας έφερε κάτι όχι.
- Για να μην προκύψουν έγγραφα μετά ιπτάμενα, επειδή έχουμε ζήσει πολλά.
- Είστε για τον κύριο Σαμπατακάκη;
- Ναι κυρία Πρόεδρε και είναι και ο κύριος Σινέλης μόλις ήρθε. Λοιπόν εγώ θα ξεκινήσω για τον κύριο Σαμπατακάκη κυρία Πρόεδρε. Σαμαρά Λυδία, δικηγόρος Βόλου ΑΜ 541, εκπροσωπώ τον 9ο κατηγορούμενο, τον κύριο Γρηγόριο Σαμπατακάκη, ο οποίος προβάλλει ένσταση αποβολής των παρισταμένων προς υποστήριξη κατηγορίας σωματίου με την επωνυμία Πανελλήνια Ένωση προσωπικού Έλξης και Δικηγορικών Συλλόγων, για το οποίο θα αναπτύξει ο κύριος Σινέλης στη συνέχεια.
- Δικηγόρος του Αγοραστή.
- Παρακαλώ να μη διακόπτομαι.
- Ναι, ναι.
- Ευχαριστώ.
- Έφερε ο κύριος συνήγορος έγγραφα.
- Τελικά δίνει εγγράφω;
- Τα δίνει εγγράφω.
- Άμα δεν το επισημαίναμε θα προέκυπτε κάπου...
- Μην μας διακόπτετε, λίγος σεβασμός δεν υπάρχει.
- Κυρία συνήγορε συνήγορε συνεχίστε.
- Επειδή ήδη...
- Εσείς τώρα ξυπνήσατε;
- Κυρία συνήγορε...
- Αν είναι δυνατόν...
- Το Δικαστήριο, διακόπτει για ένα τέταρτο.
- Συνεχίζουμε την διακοπείσα συνεδρίαση. Σας ακούμε για τον κύριο Σαμπατακάκη.
- Για τον κύριο Σαμπατακάκη κυρία Πρόεδρε, υποβάλλουμε ένσταση αποβολής των παρισταμένων προς υποστήριξη της κατηγορίας σωματίου Πανελλήνια Ένωση Προσωπικού Έλξης και των Δικηγορικών Συλλόγων. Θα αναπτύξω το σκέλος που αφορά το σωματίο. Κατ' αρχάς και πριν ξεκινήσω, θέλω να τονίσω στο δικαστήριο ότι ο κατηγορούμενος, ο 9ος κατηγορούμενος Γρηγόριος Σαμπατακάκης διέτελεσε χρέη Γενικού Διευθυντή Δικτύου του ΟΣΕ μέχρι 15 Νοεμβρίου του 2009. Και θεωρώ και θα το λέμε διαρκώς σε όλη τη διαδικασία, την ποινική διαδικασία αυτό και θα το τονίζουμε, διότι αυτό, τουλάχιστον σε αυτό το στάδιο, σχετίζεται και άμεσα με την επικαλούμενη ζημία που έχει άμεση φυσικά σχέση με το δικαίωμα παράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας. Τώρα πλέον αυτό, αυτό που θέλουμε, επειδή ήδη ακούστηκαν εκτενώς και από τους συναδέλφους πολλά σχετικά με τις αντιρρήσεις μας ως προς την παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας, εγώ θα ήθελα να σταχυολογήσω ορισμένα θέματα και να το τονίσω στο δικαστήριό σας. Ένα από αυτά είναι αυτό που απαιτεί η διάταξη του άρθρου 63 αλλά και οι λοιπές διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας που ρυθμίζουν το θέμα της παράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας, σύμφωνα με τις οποίες ο υποστηρίζων την κατηγορία, πρέπει να αντλεί το δικαίωμα αποζημίωσης ευθέως και άμεσα από την εγκληματική προσβολή και σε καμία περίπτωση από ενδιάμεση σχέση ή έστω αντανakλαστικά ή έμμεσα. Είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι υπό το καθεστώς του νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, πέραν της άμεσης προσβολής των εννόμων αγαθών του παθόντος που απαιτούνταν και που το παλαιό Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, πλέον με τον νέο Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η παράσταση για υποστήριξη κατηγορίας έχει αμιγώς ποινικό χαρακτήρα και όχι μικτό όπως είχε παλαιότερα, διότι έχει αποσυνδεθεί από την

ανάγκη εισαγωγής κάποιας αστικής αξίωσης σε ποινικό δικαστήριο. Συνεπώς η δήλωση υποστήριξης προς υποστήριξη της κατηγορίας με το άρθρο 82 §1 ΚΠΔ πλέον δεν εισάγει στην ποινική δίκη αξιώσεις αστικές, έστω και συμβολικές, όπως γινόταν μέχρι και το 2019. Έτσι λοιπόν πλέον για την ενεργητική, κάτι άλλο που θέλω να τονίσω είναι ότι για την ενεργητική νομιμοποίηση του παρισταμένου προς υποστήριξη της κατηγορίας λαμβάνονται πλέον αποκλειστικά και μόνο ποινικές παράμετροι, δηλαδή εκτός από τον αμέσως παθόντα και φορέα του εννόμου αγαθού, ο οποίος φυσικά επλήγη από το αδίκημα και σαφώς νομιμοποιείται για παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας, νομιμοποιείται μόνο και ο αμέσως εκ του εγκλήματος ζημιωθείς. Ο όρος αμέσως ζημιωθείς οφείλει να έχει μια τελείως διαφορετική έννοια από την έννοια που υπάρχει στο αστικό δίκαιο, πρέπει να έχει προσωπική και ευθεία σχέση ο ζημιωθείς με το δικαζόμενο έγκλημα. Και αυτό επιβάλλεται από την ίδια τη φύση της ποινικής δίκης, διότι η ποινική δίκη έχει σαν σημείο αναφοράς το έγκλημα και γι αυτό το λόγο αποκλείονται τρίτα άτομα από την παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας, που έχουν αποκτήσει κάποιο δικαίωμα με τρόπο παράγωγο. Η ζημία, επαναλαμβάνουμε, πρέπει να προέρχεται αποκλειστικά και μόνο από το έγκλημα. Αναφερόμενοι τώρα και ερχόμενοι στην παράσταση υποστήριξης κατηγορίας του σωματείου Έλξης, θέλω να τονίσω το εξής: ότι στον χώρο του συνδικαλισμού με τον νόμο 1264/82, που ρυθμίστηκε σε νέες βάσεις η λειτουργία των επαγγελματικών σωματείων, δεν προβλέφθηκε πουθενά ρητά από τον νομοθέτη η δυνατότητα των επαγγελματικών αυτών σωματείων η δυνατότητα παράσταση πολιτικής αγωγής και πλέον υποστήριξης κατηγορίας. Άλλωστε το ίδιο το άρθρο 4 §3 ρητά ορίζει ότι οι συνδικαλιστικές οργανώσεις για την πραγματοποίηση των σκοπών δικαιούνται, μεταξύ άλλων, τον β, η β περίπτωση είναι να καταγγέλλουν, να εγκαλούν στις διοικητικές δικαστικές αρχές παραβιάσεις εργατικής ασφαλιστικής νομοθεσίας και λοιπά. Η διατύπωση του νόμου όμως δικαιούνται να εγκαλούν ουδεμία σχέση και δεν μπορεί να θεωρηθεί ή να εκληφθεί ότι περιλαμβάνει και παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας. Είναι δε σημαντικό να αναφέρω ότι κατά τη συζήτηση στη Βουλή του νόμου 1264/82, ενώ προτάθηκε να προστεθεί η φράση αυτή για παράσταση πολιτικής αγωγής, εν τέλει δεν περιλήφθηκε η φράση η συγκεκριμένη, παρέμεινε μόνο η φράση να εγκαλούν. Και είναι σημαντικό, γιατί είναι τελείως διαφορετικό η έγκληση, το δικαίωμα του να εγκαλεί κάποιος και τελείως διαφορετικό το δικαίωμα για παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας. Άλλωστε και ο νέος Κώδικας Ποινικής Δικονομίας, πλέον, διαχωρίζει σαφώς και εντελώς την παραίτηση από την έγκληση, από την παραίτηση από το δικαίωμα υποστήριξης κατηγορίας. Στο άρθρο 54 προβλέπεται η παραίτηση από το δικαίωμα έγκλησης, στο άρθρο 68 και τελείως διαφορετικά το δικαίωμα παραίτησης από την παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας. Έτσι λοιπόν τα επαγγελματικά σωματεία μπορούν και αυτό είναι πάγια, πλέον είναι πάγια η νομολογία σε αυτόν να παρίστανται προς υποστήριξη της κατηγορίας μόνο και αποκλειστικά όταν δικάζονται αξιόποινες πράξεις με τις οποίες παραβιάζεται η λειτουργία τους. Δηλαδή, όταν δράστης επεμβαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διοίκηση και λειτουργία τους ή όταν διαπράττονται πράξεις που θίγουν δικαιώματα και συμφέροντα του επαγγελματικού σωματείου αυτού καθαυτού, όπως για παράδειγμα η φήμη και το κύρος. Ένα παράδειγμα θα δώσω είναι δυνατόν μια συνδικαλιστική οργάνωση να παρασταθεί προς υποστήριξη της κατηγορίας τότε; Όταν συμπροσβάλλονται τα συμφέροντα της ίδιας της συνδικαλιστικής οργάνωσης, επί παραδείγματι, όταν ο εργοδότης προσβάλλει την ελεύθερη ανάπτυξη της συνδικαλιστικής δράσης. Καταλήγοντας στη νομική ανάλυση της δυνατότητας παράστασης των επαγγελματικών σωματείων θα αναφερθώ στον αείμνηστο Λάμπρο Μαργαρίτη, όπου στο νέο Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και στην ανάλυση του άρθρου 63 αναφέρει επί λέξει τα εξής: η ιδιομορφία που παρουσιάζουν τα νομικά πρόσωπα, αναφέρεται στα επαγγελματικά σωματεία, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, είναι ότι στους κύριους στόχους τους ανήκει μεταξύ άλλων η προάσπιση συγκεκριμένων συμφερόντων των μελών τους. Τίθεται έτσι το ζήτημα αν στο πλαίσιο της προστατευτικής τους αυτής λειτουργίας είναι δυνατή η παράσταση τους στην ποινική δίκη για εγκλήματα

σε βάρος των μελών τους, όταν τα εγκλήματα αυτά σχετίζονται και με την λειτουργία τους. Ελλείψει ρητής νομοθετικής πρόβλεψης η απάντηση που δίνεται είναι αρνητική. Και συνεπώς τα συγκεκριμένα νομικά πρόσωπα ως μη αμέσως ζημιωθέντα δεν νομιμοποιούνται να παρίστανται προς υποστήριξη κατηγορίας. Εν προκειμένω, το σωματείο εργαζομένων Έλξης θεμελιώνει το δικαίωμα, κατά την άποψη του, για την παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας το άρθρο 4§3 Ν. 1264/1982, όπου προφανώς και όπως ήδη προείπα το άρθρο αυτό προβλέπει μόνο την περίπτωση υποβολής εγκλήσεως και σε καμία περίπτωση την δυνατότητα παράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας. Κατά συνέπεια, η παράσταση αυτή δεν βρίσκει έρεισμα στο νόμο και είναι και ο λόγος για τον οποίο ζητούμε να απορριφθεί. Πέραν αυτού όμως δεν υφίσταται και άμεση ηθική βλάβη το σωματείο εργαζομένων Έλξης, δεν υπάρχει αυτή η αμεσότητα της επικαλούμενης ζημίας, διότι όπως προκύπτει και από το ίδιο το έγγραφο που κατέθεσε το σωματείο στο δικαστήριο σας, ή εγγραφή δήλωση παράστασης την αμεσότητα, την επικαλούμενη ζημία την προσδιορίζουν σε τι; Στο ότι μέλη του συγκαλέγονται μεταξύ των θυμάτων του δυστυχήματος των Τεμπών. Δεύτερον, ότι το σωματείο είχε προειδοποιήσει εγκαίρως για τους κινδύνους που οδήγησαν στο δυστύχημα. Και τρίτον ότι από τις πράξεις που δικάζονται επλήγη το κύρος και η αποστολή και η συλλογική λειτουργία, διότι όλες οι προσπάθειες των οργάνων με εξώδικα να ειδοποιήσουν αποδείχθηκαν αναποτελεσματικές. Από όλο αυτό όμως και έτσι όπως το ανέγνωσα δεν προκύπτει από κανένα σημείο ότι παραβιάστηκε έστω κατ' ελάχιστο η ίδια η λειτουργία του σωματείου εργαζομένων Έλξης. Άλλωστε στο προσκομιζόμενο από το επιθυμούν να παρασταθεί σωματείο, στο προσκομιζόμενο λοιπόν καταστατικό, αν θα δείτε, υπάρχει ειδικό άρθρο που προβλέπεται ο σκοπός του συγκεκριμένου σωματείου, όπου είναι εντελώς διαφορετικά πράγματα, τελείως άσχετα με την προκείμενη δίκη. Είναι προφανές ότι σε καμία περίπτωση δεν έχει θιγεί στα πλαίσια λειτουργίας του παριστάμενου προς υποστήριξη κατηγορίας σωματείο και για το λόγο αυτό ζητούμε να απορριφθεί ως απαράδεκτη η δηλωθείσα παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας και να αποβληθεί από την ποινική διαδικασία. Τώρα για τους Δικηγορικούς Συλλόγους ο κύριος Σινέλης θα συνεχίσει.

- Ο δικηγόρος του Αγοραστού.
- Δεν ενοχλούμαι, κυρία Πρόεδρε ας συνεχίσει να μιλάει η κυρία συνάδελφος.
- Και του Μπέου.
- Κυρία Πρόεδρε, ελάχιστα έχω να εισφέρουν στο Δικαστήριό σας, έχω καλυφθεί από τους συναδέλφους που ανέλυσαν διεξοδικά το θέμα των Δικηγορικών Συλλόγων. Θέλω να εισφέρω στο δικαστήριό σας ελάχιστα πράγματα. Το πρώτο που θέλω να εισφέρω είναι το εξής: Είναι πραγματικά περίεργο πώς και μόνο σε αυτή τη δίκη δηλώνουν παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας οι Δικηγορικοί Σύλλογοι. Υπήρχαν και άλλες δίκες μείζονος σημασίας, όπως ήταν το Μάτι, τα εξοπλιστικά, όπου εκεί εκώφευσαν. Εμφανίζονται σήμερα εδώ για πρώτη φορά και πραγματικά αυτό είναι εξόχως σημαντικό και μου δημιουργεί έναν προβληματισμό. Εγώ υπερασπίζομαι τον κύριο Σαμπατακάκη, ο κύριος Σαμπατακάκης, κυρία Πρόεδρε..
- Προηγούμενως ο Καπερνάρος.
- Συνεχίζω, κυρία Πρόεδρε, αλλά η συνάδελφός μου πρέπει να αντιληφθεί κάτι, ότι αυτό που κάνει αποτελεί ύβρις και μετά την ύβρι επέρχεται η Νέμεσις και η τίσις. Η τιμωρία της θα είναι πολύ σύντομα.
- Κύριε συνήγορε σας παρακαλώ συνεχίστε, να περιοριστούμε στις αντιρρήσεις.
- Λοιπόν, συνεχίζω κυρία Πρόεδρε. Ο κύριος Σαμπατακάκης ήταν Γενικός Διευθυντής του Δικτύου του ΟΣΕ και εκτελούσε χρέη Γενικού Διευθυντού. Υπηρέτησε μέχρι τις 15 Νοεμβρίου του 2019 και μετά συνταξιοδοτήθηκε. Θα έρθουμε μετά σε πολλά νομικά θέματα που θα προκύψουν σε αυτή την υπόθεση, όσον αφορά τον εντολέα μου, αλλά εδώ να έρθουμε τώρα στην παράσταση προς υποστήριξη κατηγορίας που αφορά τους Δικηγορικούς Συλλόγους που εδράζεται; εδράζεται στο άρθρο 90 §Ζ Ν.4994/2013. Προείπα, γιατί σήμερα εμφανίζονται για πρώτη φορά; Είναι και αυτό ένα ερώτημα μεγάλο.

Το θέμα είναι, κυρία Πρόεδρε, κατά πόσο το άρθρο αυτό, το άρθρο 90, το οποίο κατά την άποψή μου είναι μία αόριστη διάταξη, μία επικίνδυνη διάταξη και το Δικαστήριό σας θα πρέπει να την ερμηνεύσει με συστολή, συσταλτικά. Και βέβαια κάτω από το πρίσμα πάντα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και ειδικότερα του άρθρου 63 ΚΠΔ. Κατά την άποψή μου, δεν είναι δυνατόν η διάταξη του άρθρου 90, περίπτωση ζ Ν.4194/2013 να καταργήσει τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Άρα θα πρέπει παράλληλα το Δικαστήριό σας να εφαρμόσει το άρθρο 63 ΚΠΔ. Το οποίο τι λέει; Αυτό που γνωρίζουν οι πάντες. Ότι μπορούν να παρασταθούν σε μία ποινική δίκη αυτοί που έχουν άμεση ζημία, αυτοί που μπορούν να εγείρουν μια αγωγή στα αστικά δικαστήρια. Έχουν τη δυνατότητα αυτή; Όχι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι. Και γι αυτό, κυρία Πρόεδρε, είπα προηγουμένως, ότι αυτή η διάταξη είναι επικίνδυνη διάταξη και θα πρέπει το Δικαστήριό σας να την ερμηνεύσει με συστολή. Δεύτερο θέμα που ανακύπτει. Για ποιες πράξεις παρίστανται οι Δικηγορικοί Σύλλογοι; Ο δικός μου εντολέας δεν έχει παράβαση καθήκοντος, δήλωσαν για τα πάντα, δήλωσαν και για την παράβαση καθήκοντος που δεν αφορά τον κύριο Σαμπατακάκη; Και σε αυτή την περίπτωση δεν υπάρχει ακυρότητα της δήλωσης προς υποστήριξη της κατηγορίας, όταν ουσιαστικά αναφέρονται και σε κατηγορίες που δεν αφορούν τον εντολέα μου; Είναι δυνατόν να υπάρχει μία τέτοια αόριστη διατύπωση παράστασης προς υποστήριξη της κατηγορίας; Τι νομολογία επικαλούνται; Η νομολογία που επικαλούνται αφορά αποκλειστικά και μόνο μέλη των Δικηγορικών Συλλόγων. Εδώ έχουμε μέλη των Δικηγορικών Συλλόγων; Και θέλετε να το προχωρήσω λίγο τη σκέψη μου; Εδώ ουσιαστικά γίνεται και μια διάκριση, είμαι και εγώ μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Βόλου. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Βόλου θα παρασταθεί ουσιαστικά και εναντίον μου και εναντίον του εντολέα μου, τον οποίο εκπροσωπώ;

- Ναι, εννοείται.
- Δεν υπάρχει λογική σε αυτό, υπάρχει παραλογισμός. Θεωρώ ότι εδώ και οι Δικηγορικοί Σύλλογοι δηλώσαν μια παράσταση υποστήριξης κατηγορίας που δεν έπρεπε να τη δηλώσουν, κακώς την δηλώσαν.
- Πες τα στον Πρόεδρο σου. Να τα πεις στον Πρόεδρο σου, γιατί δεν τα λέτε; Σε μας τα λέτε;
- Κύριε συνήγορε, σας παρακαλώ.
- Μα κυρία Πρόεδρε θα κάνουμε πολιτική εδώ μέσα;
- Όχι κύριε συνήγορε, θα τελειώσει, θα ολοκληρώσει...
- Αν έκαναν κακώς κρίθηκαν οι Πρόεδροι..
- Κύριε συνήγορε..
- Έχουμε τελειώσει προεκλογική περίοδος.
- Είναι ομόφωνη απόφαση του Δικηγορικού Συλλόγου έτσι για την ιστορία το λέω.
- συνεχίστε κύριε συνήγορε.
- Γιατί ενοχλείστε;
- Κύριε συνήγορε δεν θα κάνετε διάλογο με τους συναδέλφους σας.
- Δεν κάνω διάλογο με διέκοψαν, κυρία Πρόεδρε.
- Και για αυτό τους έκανα παρατήρηση.
- Ευχαριστώ πάρα πολύ.
- Παρακαλώ συνεχίστε
- Άρα λοιπόν, κυρία Πρόεδρε, εδώ οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, κατά την άποψή μου και αυτή είναι, δεν έπρεπε να κάνουν διάκριση των μελών και δεν έπρεπε να δηλώσουν παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας. Ευθαρσώς το λέω. Διότι έτσι γίνεται μια διάκριση. Το δεύτερο που είπα κυρία Πρόεδρε, θα πρέπει ουσιαστικά οι Δικηγορικοί Σύλλογοι να παρίστανται μόνο για τα μέλη τους. Εδώ δεν έχουμε μέλη. Και αυτό που λέει το άρθρο 90, περίπτωση ζ, όπως είπα, θα πρέπει να ερμηνευθεί πάρα πολύ στενά. Από την γραμματική διατύπωση της διάταξης αυτής προκύπτει ότι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι αποκτούν δικαίωμα θεσμικής παρέμβασης σε αστικές, διοικητικές και ποινικές δίκες μόνο υπό την προϋπόθεση ότι το αντικείμενο αυτών των δικών ενδιαφέρει τα μέλη του ή κατηγορία των μελών του ή

γενικότερα το δικηγορικό σώμα. Άρειος Πάγος 1011/2024, Άρειος Πάγος 1307/2022 Άρειος Πάγος 557/2021. εδώ δεν έχουμε τέτοια περίπτωση, κυρία Πρόεδρε. Εδώ έχουμε άλλη περίπτωση και επομένως, κατά την άποψή μου και θα τα καταθέσω γραπτώς και θα τα στείλω και mail στην Γραμματέα του Δικαστηρίου σας, δεν υπάρχει δυνατότητα παράστασης και γι αυτό θα πρέπει και να απορριφθεί κυρία Πρόεδρε. Ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε.

- Και θα εκφωνήσω ξανά τον τελευταίο, με αριθμό δεκαπέντε (15) Διονύσιο Ράππο.
- Που είναι και πάλι απών.
- Το δικαστήριο τώρα θα διακόψει για τις...
- Κυρία Πρόεδρε να ρωτήσουμε κάτι διαδικαστικά;
- Κυρία Πρόεδρε για να τοποθετηθούμε παρακαλούμε.
- Να τοποθετηθείτε γιατί;
- Διαδικαστικά να ρωτήσουμε κάτι εμείς; Η ... διαδικασία είναι θα ακουστούν οι ενστάσεις απόρριψης του Ελληνικού Δημοσίου τώρα από τη μεριά των δικηγόρων προς υπεράσπιση της κατηγορίας ή όχι;
- Όχι, θα δώσουμε το λόγο στην κυρία Εισαγγελέα και μετά όποιος ζητήσει το λόγο θα τον πάρει.
- Το θέμα της παράστασης της πολιτικής αγωγής...
- Κυρία Πρόεδρε, μου επιτρέπετε παρακαλώ;
- Με συγχωρείτε κυρία...το θέμα της παράστασης προς υπεράσπιση κατηγορίας του Ελληνικού δεν αναπτύχθηκε από τη μεριά της πολιτικής αγωγής;
- Όποιος συνήγορος μου ζητήσει το λόγο για να μιλήσει γι αυτό, να προβάλει ένσταση κατά της παράστασης αυτής...
- Γιατί ακούσατε από εκεί, δεν ακούσατε και από εδώ, αυτό ρωτάω.
- Θα του δοθεί ο λόγος μετά την πρότασή της κυρία Εισαγγελέως.
- Κυρία Πρόεδρε μου επιτρέπετε παρακαλώ;
- Κυρία Πρόεδρε πρέπει πρώτα να, συγνώμη με συγχωρείτε...
- Κύριε Βερβεσέ κάνετε ένα διάλογο ενώ έχω ζητήσει το λόγο.
- Και εγώ τον έχω ζητήσει το λόγο, γιατί έχετε κάποιο προνόμιο;
- Αλλά προκατα...ζήτησα πριν από σας και προκαταλαμβάνετε.
- Κυρία Πρόεδρε μου τον δίνετε τον λόγο; Τον έχω εγώ ή η κυρία Κωνσταντοπούλου; Σε ποιον έχετε δώσει το λόγο για να ξέρω.
- Θα τελειώσω με τον κύριο συνήγορο και μετά θα σας δώσω το λόγο.
- Άρα μιλάει κάποιος χωρίς να το ζητάει, να ακολουθούμε και εμείς αυτό.
- Όχι...
- Γιατί εγώ ζήτησα το λόγο και παρενέβη ο κύριος Βερβεσός.
- Κυρία Πρόεδρε, υπάρχουν αιτήματα, υπάρχουν ενστάσεις και αντιρρήσεις για την παράσταση της πολιτικής αγωγής του Ελληνικού Δημοσίου που έχουν να ακουστούν και από την εδώ πλευρά. Πρέπει πρώτα να ακουστούν και μετά να τοποθετηθεί η κυρία Εισαγγελέας. Γιατί έχει ακουστεί μόνο η από εκεί πλευρά, υπάρχει και από δω πλευρά .
- Κυρία Πρόεδρε υπάρχει ένα νομικό ζήτημα ως προς το εάν οι παριστάμενοι προς υποστήριξη κατηγορίας έχουν δικαίωμα να προβάλουν αντιρρήσεις κατά παραστάσεων υποστήριξης κατηγορίας.
- το ξέρουμε αυτό, πρέπει να ακουστεί όμως η αντίρρηση.
- Κανένα νομικό ζήτημα δεν υπάρχει.
- Να ολοκληρώσει η κυρία Εισαγγελέας.
- Άλλο τοποθέτηση, άλλου αντιρρήσεις.
- Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;
- Το δικαστήριο σας θα κρίνει τι είναι.
- Ή θα κάνουμε αυτού του τύπου την καφενειακή συζήτηση;
- Σας ακούω κυρία συνήγορε.

- Επιτρέψτε μου, όπως σας δηλώσαμε και όταν ξεκίνησε η διαδικασία της δήλωσης παράστασης για την υποστήριξη της κατηγορίας, αμέσως μετά, στα τέλη του προηγούμενου μήνα, όταν και είχε μεθοδευτεί κατά τρόπο, που εγώ τουλάχιστον δεν θα αφήσω να ξεχαστεί, όταν και είχε μεθοδευτεί να ροκανιστούν δύο δικάσιμοι με την αιτιολογία ότι δεν είχε προσκομιστεί από τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών η δήλωση παράστασης για την υποστήριξη της κατηγορίας. Τότε λοιπόν σας δηλώσαμε...
- Μα δεν ευσταθεί αυτό, γιατί λέτε...
- Μη διακόπτετε παρακαλώ.
- Τι να μην διακόψω αφού εισφέρετε ανακριβές.
- Μη διακόπτετε.
- Που προέκυψε αυτό ότι ο Δικηγορικός Σύλλογος...
- Ήταν ο λόγος για τον οποίο διέκοψε τη δίκη.
- Τι λέτε τώρα;
- Κυρία συνήγορε, συνεχίστε σας παρακαλώ,
- Κύριε Μαντά...
- Μην απαντάτε στον κύριο συνήγορο.
- Την Δευτέρα...
- Η Διακοπή έγινε για να επισκευαστεί η αίθουσα, εμείς τα είχαμε φέρει από την πρώτη μέρα.
- Όχι κύριε Μαντά ήρθαμε εδώ τη Δευτέρα, δήλωσαν όλοι οι κατηγορούμενοι ότι δεν είχαν πάρει τη δική σας δήλωση...
- Αυτό δεν είναι δικό μας θέμα.
- Εστάλη τη Δευτέρα το βράδυ και ήρθαμε πάλι την τρίτη εδώ και δήλωσαν ότι δεν είναι έτοιμοι. Μην με διαψεύσετε για πράγματα που έχουν γίνει και σας...
- Σας διαψεύδουμε επανειλημμένως.
- Και σας εκθέτουν πάρα πολύ.
- Εσείς έχετε εκτεθεί.
- Διότι είναι ερευνητέο ακριβώς τι κάνουν εδώ οι σύλλογοι, ενώ θα έπρεπε να υποστηρίζουν την κατηγορία.
- Έχετε εκτεθεί ανεπανορθώτως.
- Ναι, ναι τα έχουν βρει οι Δικηγορικοί Σύλλογοι με την υπεράσπιση για αυτό έχουμε ακούσει τόσα σήμερα.
- Κυρία συνήγορε, συνεχίστε.
- Επιτρέψτε μου, κυρία Πρόεδρε, από εκείνη την ημέρα, λοιπόν, από τη Δευτέρα 27, αν δεν κάνω λάθος ή 28 Απριλίου, σας δηλώσαμε, όταν με πολύ μεγάλη καθυστέρηση έγινε αυτή η περιέργη δήλωση παράστασης για την υποστήριξη της κατηγορίας από πλευράς του Ελληνικού Δημοσίου, σας δηλώσαμε ότι επιθυμούμε να τοποθετηθούμε επί της δήλωσης παράστασης για την υποστήριξη της κατηγορίας του Ελληνικού Δημοσίου, που έγινε για πρώτη φορά και κατά τρόπο ερευνητέο. Δηλαδή με αίτημα της τελευταίας στιγμής, το οποίο όπως φαίνεται παραγγέλθηκε από τον κύριο Κυρανάκη Παρασκευή μεσημέρι προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, Παρασκευή μεσημέρι 20 Μαρτίου, ξύπνησε ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών και είπε ότι...
- Κυρία συνήγορε να σας πω κάτι...
- Κυρία Πρόεδρε, μην με διακόψετε γιατί δεν γνωρίζετε τι θα πω, επιτρέψτε μου. Λοιπόν, ξύπνησε Παρασκευή 20 Μαρτίου και παρήγγειλε στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους να κάνει παράσταση για την υποστήριξη της κατηγορίας μόνο κατά τεσσάρων κατηγορουμένων στη δίκη που ξεκινούσε Δευτέρα 23 Μαρτίου. Αυτά προκύπτουν από τα έγγραφα που προσκομίστηκαν, το πρώτο στα τέλη Απριλίου. Εδώ τίθενται κάποια πολύ σοβαρά ζητήματα διαφάνειας και εγκυρότητας, πρώτον διότι δεν είναι ο αρμόδιος ο κύριος Κυρανάκης για αυτή την παραγγελία. Και δεύτερον, γιατί αυτή η περιορισμένη παράσταση, που συνιστά στην πραγματικότητα υποστήριξη και υπεράσπιση των υπόλοιπων 32

κατηγορουμένων, είναι κατά την θέση πολλών απ ότι καταλαβαίνω, παραγόντων της δίκης, άκυρη και επιλήψιμη για τον λόγο αυτό σας έχουμε ζητήσει να τοποθετηθούμε...

- Και δεν σας το έχω αρνηθεί.
- Όχι, όχι δεν το έχουμε διατυπώσει όμως ως αίτημα και θα ήθελα να είναι καταγεγραμμένο ως αίτημα προκειμένου να προβείτε και εσείς σε αυτά τα οποία πρέπει. Εμείς, λοιπόν, έχουμε επιφυλαχθεί και έχουμε δηλώσει ότι επιθυμούμε να τοποθετηθούμε επί της δηλώσεως αυτής, για την οποία εγώ και με θεσμικές κοινοβουλευτικές ενέργειες επεδίωξα περαιτέρω απαντήσεις και έχω πολύ στέρεη εικόνα πλέον για αυτό που έχει γίνει και επιπλέον έχουμε επιφυλαχθεί, από πλευράς τουλάχιστον των ανθρώπων τους οποίους εκπροσωπώ, να προβάλουμε συγκεκριμένες ενστάσεις και για την παράσταση της υπεράσπισης. Διότι κατά τη θέση τη δική μας τουλάχιστον, υπάρχουν πολύ σοβαρές συγκρούσεις καθηκόντων και συμφερόντων και σε πρόσωπα που παρίστανται αυτή τη στιγμή στην πλευρά της υπεράσπισης. Δεν νοείται μέλος του επιστημονικού συμβουλίου της Βουλής, με θεσμικό ρόλο μέσα στη Βουλή και με αντιμισθία κοινοβουλευτική, που έχει διαδραματίσει και ρόλο στην κοινοβουλευτική διερεύνηση της υπόθεσης, να παρίσταται στη δίκη αυτή ως συνήγορος υπεράσπισης κατηγορουμένου και μάλιστα μεγαλοκατηγορουμένου γαλάζιου στελέχους του κυρίου Βίνη, μιλώ βεβαίως για τον κύριο Χρήστο Μυλωνόπουλο που διαδραμάτισε και ρόλο στην εξεταστική επιτροπή πάρα πολύ νωρίς, από το 2023. Δεν μπορεί αυτά τα πράγματα να γίνονται στα κρυφά, δεν μπορεί με πολλαπλά καπέλα και με πολλαπλούς ρόλους άνθρωποι να έρχονται εδώ και να λένε παρίσταμαι ως υπεράσπιση. Και κυρίως το Ελληνικό Δημόσιο, για να συνοψίσω και να καταλήξω στο αίτημα, το Ελληνικό Δημόσιο δεν μπορεί με λάθρο τρόπο να παρίσταται σε διάφορες πλευρές, επιδιώκοντας ένα και μόνο αποτέλεσμα, που είναι η υπόθαλψη υπαιτιών για κακουργήματα σε βάρος πάρα πολλών ανθρώπων ζώων και του κοινωνικού συνόλου. Συνεπώς, ζητάμε να τοποθετηθούμε και για το ένα θέμα που σας εξέθεσα και για το άλλο θέμα που σας εξέθεσα, τις δικές μας δηλαδή ενστάσεις σε σχέση με τις παραστάσεις που υπάρχουν στην πλευρά των κατηγορουμένων, έδωσα ένα παράδειγμα και επιπλέον κυρία Πρόεδρε, θεωρούμε σωστό, πριν από την διατύπωση πρότασης της κυρίας Εισαγγελέως επί των ενστάσεων κατά της παράστασης για την υποστήριξη της κατηγορίας να ακουστούν εκείνοι οι οποίοι υποστηρίζουν την κατηγορία κατά των οικογενειών και των συγγενών και των επιζώντων διατυπώθηκαν ενστάσεις από πάρα πολλούς κατηγορουμένους για συγκεκριμένα αδικήματα, ειδικότερα για το 259 για την παράβαση καθήκοντος.
- Κυρία Πρόεδρε..
- Θα τα πούμε στην άλλη δικάσιμο, θα δοθεί ο λόγος σε όλες τις πλευρές να μιλήσουν.
- Να παρακαλέσω για κάτι;
- Όχι άλλο...
- Αν έχουμε...
- Με συγχωρείτε, αλλά θα θέλαμε για το θέμα πριν έρθει κυρία Εισαγγελέας γι αυτό το θέμα, δεν ξέρω αν και οι άλλοι συνάδελφοι έχουν αντίρρηση...
- Όχι, εγώ θέλω να πω κάτι, με συγχωρεί...
- Ναι, με συγχωρείτε.
- Μπορούμε να έχουμε πρόγραμμα του Ιουλίου και να ξέρουμε ότι την Τρίτη θα έχουμε..
- Την Τρίτη άμα θέλετε πρόγραμμα του Ιουλίου μπορούμε να το έχουμε ναι, να το δούμε αν αυτό που μας ζητάτε ναι, θα τα πούμε
- Μια παράκληση κυρία Πρόεδρε, έχω θέσει από την αρχή συγνώμη...
- Συγγνώμη από την αρχή της εβδομάδας.
- Αν είναι τριήμερο, τριήμερο ή και τέσσερις μέρες μέσα στην εβδομάδα και μια βδομάδα παύσεις για να ερχόμαστε για μια μέρα, δύο και εμείς...
- Όχι, όχι.
- Είναι τεράστιο πρόβλημα.
- Συμφωνούμε σε αυτό όλοι, οι μέρες θα είναι η μία πίσω από την άλλη.
- και να μας ακούσετε, εσείς θα αποφασίσετε αν..

- Οι ημέρες θα είναι δίπλα δίπλα όλες και σε κανέναν δεν συμφέρει να πηγαίνει και να έρχεται.
- Και αν είναι δυνατόν να είναι Δευτέρα - Τρίτη.
- Προσπαθήστε να είναι οι μέρες Δευτέρα - Τρίτη, διότι κλείνουμε τα γραφεία μας...
- Έγινε Τρίτη -Τετάρτη γιατί είχαμε την αργία του Αγίου Πνεύματος και για αυτό. Μετά θα αρχίσουμε Δευτέρα -Τρίτη.
- Κυρία Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, ένα λεπτό θέλω μόνο.
- Ναι.
- Επειδή είπε η κυρία Εισαγγελέας, εμείς θα θέλαμε να μας στείλει η κυρία Γραμματέας όλες τις έγγραφες αντιρρήσεις.
- Ένα λεπτό τώρα να ξεκαθαριστεί κάτι, θέλω λίγο ησυχία. Θα σας σταλούν στο email σας, όσων έχουμε τα email, γιατί δεν τα έχουμε όλα, παρόλο που η κυρία Γραμματέας έχασε αρκετές μέρες για να τα βρει, θα σας σταλούν τόσο όλα τα σκαναρισμένο έγγραφα και θα παρακαλούσα να γίνει όσο πιο γρήγορα γίνεται η απομαγνητοφώνηση αυτής της δικάσιμου, γιατί πρέπει να έχετε και αυτά που ειπώθηκαν προφορικά, τόσο εσείς όσο και εμείς.
- Αυτό είναι το ένα θέμα και το δεύτερο ότι...
- Και αμέσως θα σας σταλούν ,εφόσον τα έχετε ζητήσει άπαξ. Δηλαδή μία φορά να τα έχετε ζητήσει εμείς ότι απομαγνητοφωνείται θα σας το στέλνουμε κατευθείαν.
- Το πρώτο θέμα λοιπόν είναι αυτό. Και το δεύτερο θέμα που νομίζω ότι και οι συνάδελφοί μου δεν έχουν αντίρρηση, είναι ότι εμείς πριν την πρόταση της κυρίας Εισαγγελέας, αναφορικά με τα αδικήματα που αφορούν τις δικές μας, για τον σύλλογο αντίστοιχα ο σύλλογος και η ολομέλεια, να τοποθετηθούμε γιατί υπάρχουν νομικά θέματα που ακούσαμε, θα αναγνώσουμε και πρέπει να τοποθετηθούμε πριν την κυρία Εισαγγελέα.
- Θα τα πούμε την τρίτη όταν θα έρθουμε. Σας ευχαριστώ πολύ όλους.
- Κυρία πρόεδρε, μια διευκρίνιση έχετε δώσει το πρόγραμμα μέχρι και 1η Ιουλίου όπου οι δικάσιμοι είναι Τρίτη και Τετάρτη. Αυτό θα αλλάξει;
- Όχι, δεν θα αλλάξει αυτό.
- Επομένως μέχρι και ισχύει αυτό που λέτε γιατί είπατε το κάναμε έτσι λόγω Αγίου Πνεύματος.
- Όχι, δεν αλλάζει, έχουμε δώσει ήδη υπηρεσιακές βεβαιώσεις.
- Και μέχρι πόσο Ιουλίου θα είναι οι δικάσιμοι; Μέχρι τότε τον Ιούλιο;
- Μετά την 1 Ιουλίου θα πάμε Δευτέρα- Τρίτη σίγουρα.
- Μέχρι πόσο Ιουλίου; Όλο τον Ιούλιο; Έχετε εικόνα;
- Εμείς θέλουμε όλο τον Ιούλιο. Αν τώρα έχουμε πολλές αντιδράσεις, εμείς θα κάνουμε θέλουμε όλο...
- Το Δικαστήριο διακόπτει για την Δευτέρα 2 Ιουνίου 2026 και ώρα 9:00 π.μ.